

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

PB

557

PB. 557

6

HANDBOEKBINDERIJ
ASCO OMMEN
Tel. 05291 - 51122*

OEFENINGEN

BIJ DE

NEDERLANDSCHE SPRAAKKUNST

DOOR

DR. P. J. COSIJN.

ZESDE DRUK,

HERZIEN DOOR

J. G. FREDERIKS,

Leeraar aan het Gymnasium te Amsterdam.

HAARLEM,

DE ERVEN F. BOHN.

1885.

~~671~~

~~B25~~

PB

557

OEFENINGEN

BIJ DE

NEDERLANDSCHE SPRAAKKUNST

DOOR

DR. P. J. COSIJN.

ZESDE DRUK,

HERZIEN DOOR

J. G. FREDERIKS,

Leeraar aan het Gymnasium te Amsterdam.

HAARLEM,
DE ERVEN F. BOHN.

1885.

*Paedagogische Bibliothek
van het N. O. G.*

Voorbericht bij den tweeden druk.

Welk artikel van ons Burgerlijk Wetboek een uitgever 't recht geeft op een voorbericht, is mij onbekend. Maar toen ik den mijnen verklaarde er geen te willen schrijven, was zijn blik zoo onheilspellend, dat ik werkelijk bang ben geworden, dat er zoo'n artikeltje bestaat. Ten einde nu buiten 't bereik van Themis' wrekenen arm te blijven, deel ik bij wijze van Voorbericht mee, dat dit niet de eerste, maar de — door tijdsomstandigheden onveranderde — tweede uitgave is der oprechte Haarlemsche Oefeningen; dat een woordenlijstje met voorafgaande geslachtsregels de Aanteekeningen heeft vervangen; eindelijk dat ik hevig verlang naar 't verschijnen van een werkje, 't welk in denzelfden geest geschreven en beter naar vorm en inhoud 't gebruik van deze zoutelooze opstelletjes verder onnoodig zal maken. 't Behoeft geen betoog, dat de laatste zinsnede de goedkeuring der Firma niet wegdraagt.

Haarlem, 31 Aug. 70.

P. J. C.

Bij den derden druk heb ik alleen dit op te merken, dat ik mij gaarne de moeite getroost had van dit boekje geheel om te werken en aan alle billijke en onbillijke eischen te doen beantwoorden, indien ik — er den tijd voor had kunnen vinden. Had den HH. leeraars en onderwijzers de goedheid gehad mij de noodige verbeteringen aan de hand te doen, dan voorzeker zou mij dat vervelende, maar niettemin hoogst nuttige (?) werk gemakkelijker gemaakt zijn. Nu zie ik er geen kans toe, maar heb ik de oprechtste voornemens om bij een eventueel nieuwen druk te doen, wat mij thans onmogelijk is. Intusschen hoop ik vurig, dat dit door 't verschijnen van een werkje, dat enz. (zie boven) niet noodig zal zijn.

Leiden, 15 Sept. 73.

P. J. C.

Voorbericht bij den vijfden druk.

Het algemeen gebruik dezer Oefeningen maakte een vijfden druk noodig en op voorstel van den Hoogleeraar COSIJN heb ik dien bezorgd. Aan een dertigtal leeraren bij openbare inrichtingen, waar dit boekje gebruikt werd, stelde ik de vraag, welke veranderingen hun dienstig mochten voorkomen; maar naar veler mij verplichtend medegedeeld oordeel waren geen groote wijzigingen in inhoud en omvang noodig. Fouten, die voor de leerlingen onaangenaam zijn wegens onbeduidendheid en die de aandacht afleiden van de toepassing der voorschriften, waarvoor de zin gegeven is, bijzonder die omtrent **g** en **ch**, konien thans minder voor. De bekorting van het aantal oefeningen werd niet gewensch, omdat twee of zelfs meer afdelingen derzelfde klasse daarin verschillende arbeid zouden vinden.

Amsterdam.

J. G. FREDERIKS.

SPELLING.

1. De Haarlem[er] Laurens Janszoon heet de uitvinder d(2 nv.) / boekdrukkunst.
2. De Loch.m|r diamanten zijn kwartskristal(mv.).
3. De dichter Camphuijsen was een Gork.m[er] van geboorte.
4. De Dokk.m[er] Nieuwe zijlen zijn een merkwaardig sluiswerk.
5. Van Nestors lip(mv.) vloeide een taal, zoeter dan hon.g.
6. De kro-n.ng d(2 nv.) kon.ngs had op plecht.ige w^eze plaats.
7. De monn.k(mv.) beho-ren tot versch^eden orde(mv.).
8. Hav.k(mv.) zijn roofvo gels; zij worden dikw.ls geschoten.
9. De zat.rdag is naar Saturnus genoemd, maar de di.sdag was niet uitsluitend voor de recht.gedingen bestemd.
10. B.zonder liefelijk zijn de to-nen d(2 nv.) nachtegaal.
11. B.zonder welluidend is 't gezang d(2 nv.) leeuwer.k.
12. Heerl.k zijn de zilver- to-nen der nachtegaal(mv.) en leeuwerik(mv.).
13. Het kwe-len der vo-gel(mv.) verrukt d mensch.
14. De houthandelaar(mv.) ko-pen Noordsche de-len op.
15. Door verde-ling van d arb^ed word veel werk bespaard.
16. D mensch bestaat uit twee de-len: nam.lijk uit li|haam en ziel.

17. Met Januari ko-men de be-ren los.
Zelfs de sterrenhemel heeft zijn be-ren.
De-ze jongelieden zijn ongelikt be-ren.
Ve-le landman(mv.) leggen zigh toe op 't vetmesten van be-ren.
18. Uit be-ten maakt men suiker.
Een be-te broods vraagt d be-delaar.
D ongelukkig werd door een dol hond gebe-ten.
19. U zuster(mv.) bege-ren hun kleedje(mv.) te ge-ren.
20. D best jene-ver is d dubbelgeb^{et}_yde.
De n^{et}_yver b^{et}_y gaart zich hon.ng uit bloem(mv.).
Aardb^{et}_yen zijn geurig vruchten.
21. Wij verb^{et}_yden t^{et}_yding van ons b^{et}_yde broeder(mv.).
De He-mel ge-ve, dat zij alleb^{et}_y nogh in le-ven zijn!
22. Willem d derd paarde dapperheid aan bel^{et}_yd.
Bel^{et}_ydt elkander u gebre-ken.
Hij heeft mij zijne zwakheid(mv.) bele-den.
De vergadering werd op d gewoon t^{et}_yd bel^{et}_yd.
23. D kok(mv.) ber^{et}_yden d sp^{et}_ys(mv.), d koetsier(mv.) d grin^{et}_ywegh.
D braaf is steeds ber^{et}_yd zijn ^{et}_ygen voordeel aan het h^{et}_yl van anderen op te offeren.
24. Behoef ik u nogh te beto-gen, dat 2 maal 2 vier is?
De he-mel is in ons land vaak met donkere wolken beto-gen.
Zijn wapenrusting aangeto-gen hebben- spoe-de zigh d held naar d strijd.
25. De Haarlemjer ble-kers zijn welbekend.
Het zonnelicht zal deze gele kleed(mv.) bleken.
De d^{et}_yk(mv.) bleken niet bestand te zijn tegen d kracht d(2 nv.) water.
26. Bl^{et}_yde(mv.) waren bele-geringswerktuigen; wij zijn bl^{et}_yde zulks te weten.
27. D minister(mv.) ontbo-den de d dienstdoende bode(mv.)
28. Ho-ge bo-men vangen veel wind.

- Vat(mv.) moeten van bo-men voorzien zijn.
29. Wij bo-gen op ons afkomst.
Allen bogen voor d wil d(2 nv.) geweldenaar.
Een brug van vijf bo-gen verbind d b^ede oever van de Theems.
De bo-gen d(2 nv.) Indiaan(mv.) zijn lang en taai.
30. D de-gen weten wij terde-ge te hante-ren.
31. D ^eke-kroon is een ridderorde.
De maat(mv.) en gewichten wordt ge^ekt.
Ge^ekte term(mv.) te be-zigen is zaak.
Ons voorvader(mv.) voed|en zich met ^ekel(mv.).
32. Geen mens is zonder f^el(mv.), geen smid zonder v^el(mv.).
T Oude Rome was een v^ele stad.
Dit ijzer dient gev^eld: er zijn roestvlekken op.
Een gro-te hoeveelheid oud ijzer wordt gev^eld = in veiling gebracht.
Met v^elloof bekransen zich de dichters.
Niemand is v^elig voor d slag(mv.) d(2 nv.) Fortuin.
33. T is een f^et, dat ik d f^et in mijn vinger heb gehad.
34. T is ieders zaak de te-ring naar de ne-ring te zetten.
De bergvolken gene-ren zich met jagt en ve-teelt.
Onopgevoede lieden gene-ren zich om niemand.
35. Wij gelo-ven niet aan 't wonderbaarlijke d (2 nv.) tafeldans.
T Is lightziinnig meer te belo-ven, dan men kan volbrengen.
36. Karels strijdgeno-ten vergo-ten hun bloed voor een rechtvaardige zaak.
Onze speelgeno-ten geno-ten d vreugd des levens in vol mate.
Boven d regenbak zijn twe- lo-ze go-ten aangebracht.
Wij betreur|en d onverdraagzaamheid onzer liefdelo-ze geloofsgeno-ten.

Het eerste *woord* van een zin begint met een hoofdletter.

- Hoed u voor di man; het is een loos vos en een eerloos schurk.
37. D handgreep(mv.) van 't geweer zijn gemakkelijk aan te leeren.
De opstandeling(mv.) vergrepen zich aan 't goed van ander(mv.)
38. De wond-heler wilde 't gevaarlijk mijn (2 nv.) toestand niet verhe-len. Geen geneesmiddel(mv.), zei hij, alleen rust, kon mijn wonde he-len.
De he-ler is net zoo goed als de ste-ler.
De matroos(mv.) heesch de z^elen op.
39. U he-sche stem belet mij u te verstaan.
40. Zij he^eten hem d dienstvaarligste man der wereld.
Wij he-ten onze vrienden van harte welkom.
Jacob van Maerlant werd d vader der Dietsch dichters gehe-ten.
Hoe kunnen wij koud koffi- he-ten?
De deugniet schr^ede he-te traan(mv.) van berou-, toen hij op he-terdaad betrap^d was.
41. Gehe-le ho-pen steenko-len werden voor een spotprijs verkocht.
De groenteboer(mv.) ho-pen hunne ro-de ko-len bij ho-pen te verko-pen.
Door d gloed der steenko-len sto-ven de kok(mv.) d bloemko-len gaar.
42. Hozen zijn kous(mv.); ho-zen zijn luchtversch^ensel(mv.).
43. Wij ^elen naar huis. Ons broeder ligt ziek; hij heeft d gansch nacht ge^eld. Mischien zal hij herstellen; maar vl^eten wij ons met geen ^edel hoop!
44. De landlui bergen 't karw^ezaad, zetten d korenschoof(mv.) aan gasten, bepoten de land(mv.) met r^es en werken aan de hooiro-ken. Velen hebben daar een goed karw^e aan.
45. De kamer was zoo eng, dat men zich niet wenden of ke-ren kon en tevens zoo vuil, dat men ze waarlijk wel eens mocht ke-ren.
46. De rotsklo-ven verborgen d roovers aan d oogen der soldaten. De knecht(mv.) klo-ven brandhout, de hond(mv.) d hun toegeworpen been(mv.)

47. De keel(mv.) van duizend nachtegaal(mv.) vervulden $\frac{1}{4}$ bosjchage met d zoetste to-nen.
48. Om zich aan onze liefko-zingen te onttrekken, kozen zij 't haze-pad.
49. Hij overlaadde mij met geschenken, me-nende aldus d vriend-schap te kunnen aankwe-ken.
50. Als gij 't paardrijden wilt le-ren, raad ik u aan le-ren broeken te laten maken. Of wilt gij d mijne le-nen?
Luiwaard(mv.) le-nen met hun elleboog(mv.) op tafel.
51. De $l_{\frac{1}{2}}^e$ heet de $z_{\frac{1}{2}}^e$ de, waarheen d wind waait.
Als ge u les opzegt, ga 't als van een $l_{\frac{1}{2}}^e$ en dakje.
Aan d $l_{\frac{1}{2}}^e$ band lo-pen is kinderwerk.
Laat u steeds door verstand, nimmer door blind drift $l_{\frac{1}{2}}^e$ den,
of gij zult vaak door u $\frac{1}{2}$ gen onbezonnenheid $l_{\frac{1}{2}}^e$ den.
Alcibiades $l_{\frac{1}{2}}^e$ dde een ongere-geld leven.
Ik mag uwen vriend niet $l_{\frac{1}{2}}^e$ den.
De gidsen $l_{\frac{1}{2}}^e$ den de lastdieren aan d teugel voort.
52. De $r_{\frac{1}{2}}^e$ kdom(mv.) de-zes mans bestaan in 't bezit van $l_{\frac{1}{2}}^e$ groef(mv.) en steenko-lenm $\frac{1}{2}$ nen.
Door spottern $\frac{1}{2}$ zocht hij m $\frac{1}{2}$ n gezach te onderm $\frac{1}{2}$ nen.
Op d laatste v $\frac{1}{2}$ ling heb ik dit voor w $\frac{1}{2}$ nig geld gem $\frac{1}{2}$ nd.
Hij omklemdde zijn v $\frac{1}{2}$ and, als 't v $\frac{1}{2}$ l d $\frac{1}{2}$ keboom.
53. Te-geno-ver de geestelijken of klerken stonden de le-ken.
Mijn overle-den broeder(mv.) gele-ken sprekend op mijn moeder.
Eerlijk gespro-ken, deze zaak heeft mij nooit gele-ken.
54. Op d jaarmarkt dre-ven de koopman(mv.) een levendig handel in $l_{\frac{1}{2}}^e$ nzaad en me-krap.
Ook de $l_{\frac{1}{2}}^e$ nbaan heeft ze-helden opgele-verd.
Daar onze belangen dezelfde zijn, trekken wij steeds een $l_{\frac{1}{2}}^e$ n.
55. De fabrikant(mv.) lo-gen 't $l_{\frac{1}{2}}^e$ nwaad.
Ga met geen lo-gens of v $\frac{1}{2}$ nzerij om!
56. De pas ontlo-ken ro-zen ro-ken geurig in d ochtendstond.

Toen de dieven lont ro-ken, zetten zij 't op een lo-pen en ont-kwamen.

Nauw hadden wij de o-gen gelo-ken, of 't brandalarm deed ons verschrikt ontwaken.

57. De matro-zen poe^esen d lo-pen hunner geweren.
Hij kijkt zoo vreemd, alsof hij 't in Keulen hoort onwe-ren.
De slag(mv.) d(2 nv.) Fortuin zijn niet af te we-ren.
58. De jachthond(mv.) v^wroeten met d po-ten in het zand.
De tuinman(mv.) po-ten aardappels.
59. De me-de is een bekend ho-nigdrank.
60. De schippers me-ren hun schip(mv.).
De vere-niging van landwinning stelt zich ten doel alle me-ren des lands droog te maken.
61. Verm^e_yd zelfs d sch^e_yn van 't kwade!
Verm^e_y u in de heerlijke omstre-ken de-zer stad.
Ons knecht(mv.) en meid(mv.) gaan he-den spe-lem^e_y.
62. De m^e_yt(mv.) te-ren op d kaas.
De smeulende houtm^e_yt verspre^e_ydde w^e_yd en z^e_yd een dik rook.
63. Hoe men 't ook met deze onverbe-terlijk knaap aanlegge,
het is den Moriaan gewass^e_y.
64. De blad(mv.) der scharen worden door ne-ten verbonden.
65. De-ze dame maakt een bevallig n^e_yging.
Wij n^e_ygen onze o-ren naar zijn welsprekend re-de.
Zijt gij gen^e_ygd d armen u hulp te verle-nen?
De zon n^e_ygde ten ondergang, de maan verrees aan de westerkim.
66. Ons dischgeno-ten pellen no-ten.
Zij hebben veel no-ten op hun zang.
Geno-ten weldaden te vergeten staat gel^e_yk met ondankbaarheid.
67. Op de woorden dezes mans kan men geen p^e_yl trekken.
De diepte van d Oceaen is onp^e_ylbaar.
Als een p^e_yl uit d boog^e_ylde de vluchteling voort en was weldra uit 't ber^e_yk zijner vervolgers.

68. De mensch is met re-de begaaf, een re-delijk schepsel.
 De voorzitter hield een treffende re-de.
 Het is onbeleefd iemand in de re-de te vallen.
 De woorden worden in twaalf soorten of re-dede-len verdeeld.
 Van der Palms re-devoeringen zijn uitste-kend; zijn re-de-naarstalent was groot.
 Er zijn re-kenkunstige en meetkundige re-den(mv.).
 Welke redenen(mv.) kan men hebben, om zijn e^lgen welzijn niet te bevorderen?
 Dat kind luistert naar geen re-de.
 Er liggen gepantserd oorlogs | che-pen op d rede.
 Een re-der rust sche-pen uit.
69. De r_y^{el}(mv.) in Vondels drama(mv.) zijn verhe-ven.
 Men heeft een nieuw r_y^{el} huis(mv.) aangebouwd.
 De nimf(mv.) r_y^{el}en in d boss|en.
 De schaats-r_y^{el}ders zwieren lustig langs d breed r_y^{el}baan.
 Het is heerlijk d r_y^{el}kunst te beoefenen.
70. De valk vervolght d r_y^{el}ger.
 De-ze parelhandelaar heeft een r_y^{el}ger in zijn dienst.
71. De r_y^{el}k(mv.) r_y^{el}ken d arm(mv.) aalmoes(mv.) toe.
 Welk zijn d drie r_y^{el}k(mv.) d(2 nv.) natuur?
 De maght de-zes vorst| r_y^{el}kt ook buiten zijn r_y^{el}k(mv.),
 'k Zie onder hen niets dan r_y^{el} k(mv.), zo-ver mijn o-gen r_y^{el}ken.
72. De me-ni_{gh}^{te} aanbidt d r_y^{el}zend zon.
 Er heers|t te-genwoordig een waar r_y^{el}swoede.
 Wij hebben veel ger_y^{el}sd. R_y^{el}zen wij daardoor in u achting?
 De haar (mv.) r_y^{el}zen mij te berg|, als ik daaraan denk.
 Ik herhaalde e-nige r_y^{el}zen mijne woorden, voordat hij mij verstond.
 Zij bepo-ten dit land met r_y^{el}s.
 Haafner heeft zijn r_y^{el}zen boei|end beschreven; hij is in acht-tien honderd negen overle-den

- Na 't sluiten d(2 nv.) vrede r^e_yzen d effe^e_tten.
 U e-dele handelw^e_yze doet u in ons achting r^e_yzen.
 De ballon d(2 nv.) luchtr^e_yziger wilde niet r^e_yzen.
 De r^e_ykaart kan veel geld verr^e_yzen.
73. Om iets van hem te verkr^e_ygen, moet men hem het vuur aan de sche-nen leggen.
 Napoleon's legerbende(mv.) sche-nen onverwin-lijk.
74. Voor Josephs schoof bo-gen zigh d overige ko-renschoof(mv.) ne-der.
 De leerlingen scho-ven d schuld van 't gebeurde op hun leermeester.
75. Nederland telt vier ho-geschool(mv.).
 In deze water(mv.) scho-len baars(mv.) en ander visch(mv.); bij geheel scho-len kan men ze met d ze-gen vangen.
76. Heemskerk en zijn to^e_gtgeno-ten scho-ten vast in 't ijs.
 Trots hun slo-ven komen d sukkels niet vooruit.
 De dienstm^e_ysjes dragen slo-ven.
77. Men zal eerlang deze vestingwerken slo-pen.
 Om de kussens doet men slo-pen.
 D rovers slo-pen in d woning.
78. Geen slo-ten noch slo-ten bev^e_ylligen d hech|st slo-ten tegen 't slo-pend geweld d(2 nv.) tijd.
79. D kok(mv.) staken 't wildbraad aan d spit(mv.),
 D gems(mv.) sprongen d rotssplit(mv.) o-ver en waren in een o-genblik uit 't gezicht.
80. Amsterdam heeft ontelbaar veel straten en stegen.
 Na een lang ri^e_t ste-gen wij doodmoe van d paarden af.
 Wie kan je-gens ste-ge perso-nen voorkomend zijn?
81. Zij scholden d geestelijk(mv.) uit voor bemoeiziek ste-ken.
 Wij zagen U in e-del to-r-n ontsteken.
82. Op d hard straatste-nen uitgestrekt, deed d bedelaar niets dan kermen en ste-nen.

83. De vurig ros(mv.) st^{el}gerden en schuimden.
De vrachtschip(mv.) lossen aan de st^{el}ger.
De bergbest^{el}ger dringt op ze-ker hoogte 't bloed neus en o-ren uit.
84. Wij volgen t|hans d Gregoriaansche st^{el}.
Ve-le gebou(mv.) rusten op st^{el}len.
Van der Palm schreef zijn Gedenkschrift in d st^{el} van Sallustius.
Onvervaard re^{el}zigers beklimmen de st^{el}st bergen.
85. Sto-len zijn breed priesterstrook(mv.).
86. T gebruik van sto-ven is schadelijk.
De vervolgd(mv.) sto-ven voort als kaf voor d wind.
Wij ko-ken of sto-ven ons sp^{el}s(mv.).
Wat een ander onaangenaam vindt, is kloksp^{el}s voor hem.
86. De vos verandert wel van haar, maar niet van streek(mv.).
Uit weinig penseelstreek(mv.) kan men d meester kennen.
De bo-dem is schraal in deze streken.
Hij deed eenige streek(mv.) op de viool; maar zijn ve-delstreek(mv.) kwetsten mijn gehoor. Wie toch kan valsch ve-len ve-len?
88. T Stro-pen van wild wordt zwaar gestraft.
De Spartaan(mv.) gingen in Attica stro-pen.
De aal kronkelt zich, als we zijn huid afstro-pen.
D apothe-kers verko-pen een menigthe stroop(mv.).
89. Een laferd laat zich op de teen(mv.) trappen.
Te-nen dienen tot allerl^{el} vleghtwerk.
90. Versch^{el}den vaartuigen pleegt men te te-ren.
Zij doen hun best 't aangeërfde somnietje op te te-ren.
91. De vroom(mv.) to-gen naar Rome.
Zij te-gen ons dees misdaad aan.
U leermeester is opgeto-gen over u vorderingen.
92. Ook in 't barnen der gevaren beto-ne men moed en onver-schrokkenheid.

- Deze armlo-ze schilder maalt met de to-nen.
93. T Pa^gten der ve-ren le-vert veel voorde-len op.
De twistziek(mv.) zitten elkaar steeds in de ve-ren.
94. Geen sjepsters, geen troon(mv.), geen kroon(mv.) we-gen op
tegen 't bezit van een gerust gewe-ten.
Met schoon woorden trachtte hij mij daarheen te tro-nen.
95. T Veeg lichaam des stervend lag op d sponde uitgestrekt.
In een paar veeg(mv.) had d knecht d tafel van 't ve-le
stof ger^e_ynigd.
Ik maak mij sterk om di schelm eens d mantel te ve-gen.
De zeelieden ve-gen d zee schoon van ro-vers.
De schoorsteenve-ger heeft juist geen zin^e_ylijk baantje.
96. Wij vl^e_yden ons neer in het mollig gras.
Het vl^e_yt mij niet paard en r^e_ytuig te houden.
Verafschu| steeds alle vl^e_yer^e_y.
97. De ploeg trekt diepe vo-ren in d kl^e_ygrond.
T Gelaat van dit bes|je is vol vo-ren en rimpels.
Begin u slordig afgewerkte taak van vo-ren af aan.
In dees beek(md.) vangt men vo-rens en fo-rellen.
Ik heb u dit van te vo-ren gez^e_yd.
98. Is u wel ooit iets dergelijks we-derwaren? Of zijt gij van
dergelijk we-derwaardigheden verschoond geble-ven?
De weerglas(mv.) voorspellen fraai we-der.
99. De kr^e_yg was binnen w^e_ynig weken beslist.
Na hun stout inval we-ken de v^e_yanden weldra terug.
Dit ondeugend knaapje word we-kelijk opgebracht.
Dit jonge-tje kr^e_ygt we-kelijks geld in zijn spaarpot.
De sche-pelingen moesten d hard scheepsbeschuit we-ken.
100. De ridders beschermden we-duwen en we-zen.
Al wat bestaat, heet een we-zen.
Zou deze gewe-zen ze-kapit^e_yn r^e_yk wezen?
Elk wiskundig stelling dient bewe-zen.

- Estndelijk zagen wij ons hoop verwe-zenlijkt.
 We-zenloos staarde de ongelukkig mij aan.
101. Deze degelijk geleerde wstdt zijn gehe-le le-ven aan een enkel onderwerp der omvangrijke we-tenschap.
 Aan d Delphisch Apollo wstden d Grieken goud drievoeten.
 T Hstligdom is door d vstand ontwstd.
 T Gebouw zal worden ingewstd.
 Wij staan hier op gewstd grond.
 De koe(mv.) en gst grazen in d wstde.
 Zij wstden uit in loftuitingen over hun kind(mv.).
 Laat u oog(mv.) over dit heerlijk landschap wstden.
 Wij hadden drie wilde gans(mv.) in ons wsttas.
 Eerzuchtig(mv.) prstken gaarne met wstdche titels.
 Daar dit veld kaal gegraasd is, moet het vee verwstd worden.
 Daar 't jonge-tje zoo dik geworden was, moest zijn buisje ver-
 wstd worden.
 Tussjen deze vrienden bestond se-dert lang e-nige verwstdering.
102. Men zal de le-ving van duizend wsttebro-den aanbeste-den.
 Wstt dit onhstl aan vstgen onvoorzichtigheid!
 Ik verwstt u niets, doch zal u dank wstten, zo- gij mst uit
 d o-gen blijft.
103. T Uitgelaten volk danste om d mstboom.
 De stad was versierd met groen msten.
104. De tstd zal aanwstzen, of deze stellingen waarhstd bevatten,
 of zij bewaarhstd zullen worden.
 Hij wstst ons d weg om wsts te worden.
 Men zong d psalmen op wstzen van straatlied(mv.).
105. De bakkers builen en ze-ven het meel.
 De builen zijn bakkersze-ven.
 Griekenland had ze-ven wsts(mv.).
106. Hij is handelsrstziger in ze-men lap(mv.).
 D konstn(mv.) worden met ze-melen gevoed.

107. Prins Maurits vermaakte zich met d $z_{\frac{e}{y}}^e$ lwagen.
 D sluis(mv.) he-ten in d Noordelijk gewesten $z_{\frac{e}{y}}^e$ len.
 D $z_{\frac{e}{y}}^e$ lsteen trekt het $\frac{e}{y}$ zer aan.
 Om klaar te ko-men, mooght gij wel alle $z_{\frac{e}{y}}^e$ l(mv.) bijzetten.
108. D $z_{\frac{e}{y}}^e$ deworm leeft op d moerbe-zie-boom.
 D weerhaan $w_{\frac{e}{y}}^e$ st aan, van welk $z_{\frac{e}{y}}^e$ de de wind waait.
 D $z_{\frac{e}{y}}^e$ deteelt is een belangrijk tak van $n_{\frac{e}{y}}^e$ verheid.
 Op $z_{\frac{e}{y}}^e$ delingsche beschuldiging(mv.) te antwoorden is over-
 bodig.
 Men moet iemands zwakke $z_{\frac{e}{y}}^e$ de kennen, wil men hem be-
 heers|en.
102. D walvisch(mv.) zo-gen hun jong(mv.).
 Ook uit 't onschuldigt gezegde(mv.) zo-gen zij gif.
110. Job was met bo-ze zwe-ren bedekt.
 De soldaten zwe-ren d eed d(2 nv.) trouw.
 Bijgelo-vig(mv.) bezwe-ren d duivel.
111. Ka-tje en Na-tje br $\frac{e}{y}$ en kous(mv.) voor Papa-tje en Mama-tje.
 De matro-zen drogen hun ba-tje.
 Wij vergast|en ons gister aan een haringsla-tje of aan
 ki-vitsei(mv.)
 Bevestig dit lat-je aan het la-tje van u tafel.
 Jonge kat-jes zijn o-lijk, dartzel diertje(mv.).
 D regen dringt door d $f_{\frac{e}{y}}^e$ inst ga-tjes binnen.
 Hier worden veel Moscovi-sche mat-jes gemaakt.
112. In d luwte der bos|chage(mv.) is 't koel rusten.
 Geni(mv.) zijn d $l_{\frac{e}{y}}^e$ dsman(mv.) der menschheid.
 T geni is zijn tijd steeds vooruit.
 D Rom $\frac{e}{y}$ nen meenden, dat elk mensch zijnen genius of
 gel $\frac{e}{y}$ geest had.
 D Rom $\frac{e}{y}$ nen offerden hun genius(mv.) wijn, wierook of
 bloemen.
 Met ons drie-(mv.) deden wij een wandeling.

- D re-liqui(mv.) van heilig(mv.) worden vereerd.
 Garibaldi werd onder de kni gewond.
 D misdadiger viel op d kni(mv.) en bad om genade.
 D ko-li-br- is een kleinste vogeltje.
 D Arabi-sche koffi is d beste. Wij drinken ze elk middag
 in ginds koffi-huis.
 De Latijnsche namen voor Louwmaand, Sprokkelmaand, Zo-
 mermaand en Hooimaand zijn: Januar., Februar., Jun. en Jul..
 D apothekers verko-pen verschiedden soorten van oli(mv.).
 Achter d trali(mv.) beseft men eerst recht 't genot d(2 nv.)
 vruchtbaarheid.
113. De schako(mv.) der krijgsgevangenen(mv.) werden bij massa(mv.)
 gevestigd.
 In deze dal-tje(mv.) hoort men tot zeven echo(mv.).
 D klerken op de bureau(mv.) worden slecht bezoldigd.
 Garibaldi(2 nv.) vrijescharen werden geslagen.
 D menu(mv.) voor d maaltijd werden fraai gedrukt.
 Wij gaven bruid en bruidegom prachtig cadeau(mv.).
 Deze fabri-kant(mv.) stellen sierlijke canapé(mv.) en pendule
 (mv.) ten toon.
 Wij le-zen en herle-zen Molière (2nv.) comedi(mv.).
 De horlo-ge(mv.) worden naar d groote klok gere-geld.
 D koffi-plantage(mv.) worden vlijtig bebouwd.
 In domino(mv.) gehuld, de-den wij mede aan de maske-
 rade(mv.).
 In d dier-tuin bevonden zich een aantal kaketoë(mv.),
 kolibri(mv.) en ki-vi-ten.
 Hebe(2 nv.) jeugd was eeuwig.
114. Gouda is d stad der pepenfabriek(mv.). Aldaar wo-nen veel
 pepenfabri-kanten.
 D Jezuiten(mv.) werden door Paus Clemens XIV verdreven.
 T' Jezui-tisme werd door Loyola gegrondvest.

D Israëliet(mv.) heetten 't volk Gods.

T Israëli-tisme verbr^{ij}dde zich in Polen.

Waar fabriek(mv.) en trafiek(mv.) bloeien, heers|t welvaart.
Rossini(2 nv.) opera(mv.) worden bij bruiss|end-champagne
vergele-ken.

D sieradi-en en kleino-di-en d(2 nv.) kerk zijn gesloten.

D ra(mv.) dezer li-ni-schip(mv.) worden afgetuigd.

D Israëli-ti-sche gezindte heeft talrijk synago-ge(mv.).

D Jezui-tische leerstukken worden hevig aangevallen.

D Jezui-ten trachten het Jezui-tisme en de Jezui-tische leer-
stellingen te verspr^{ij}den.

115. Wij biljar^{en} met ons twee(mv.), zij met hun drie(mv.).

Catholiek(mv.) en Protestanten stre-den te zamen.

Het catholi-cisme erkent d paus als opperst kerkvoogd.

De catholiek partij bracht d Guise(mv.) ten val.

Het catholiek congres werd te Mechelen gehouden.

Parochi(mv.) he-ten kerspel(mv.), kanunnik(mv.) domheer(mv.).

D zee(mv.) bruist|en, door d stormwind opgejaagd.

D canoniek boeken zijn kerkelijk vastgesteld.

De kamperfoeli verbr^{ij}dde een zoet geur.

D ree(mv.) sprongen d rotskloof(mv.) over.

D rendieren worden voor slee(mv.) gespannen.

D verho-ging der tarief(mv.) verwekte ontevrede-heid.

D bestje(mv.) kouten bij d koffi-pot.

Deze jongelieden worden voor de bali opgel^{ij}d.

Men beschutte zich met fali(mv.) te-gen d regen.

D klassiek kunst is eeuwig.

Het classi-cisme word door dwaas of smakeloos mannen be-
stre-den.

116. De rampzalige(mv.) doorle-ven kritiek tijden.

Lessing(2 nv.) to-neelcritiek(mv.) zijn leerrijk.

D publiek gemakelijkheid (mv.) zijn talrijk.

Wagenaar beschreef d politiek geschiedenis ons (2 nv.) vaderlands.

D Juli-zon stooft de vruchten.

D fabri-^kage dezer arti-kel(mv.) is een geh^e_ym.

Eerzughtigen pr^e_yken gaarne met w^e_ydsche titels.

D kok(mv.) ber^e_yden vla (mv.) uit melk en ^e_y(mv.).

D massief goudklomp woog vijftig pond.

D cursief letters bevorderen de duidelijkheid.

D solo(mv.) wisselt de orkeststukken af.

117. Het glas was beas|emd.

D booswighden werden gegees|eld.

Pruis|en overwon Oostenrijk.

D reghters vonnis|en d misdadigers.

D secre-taris(mv.) zijn met d correspondenti belast.

D notaris(mv.) zijn in een broederschap vere-nigd.

D dignitaris(mv.) he-ten zoo naar hun eerambt.

D bibliothecaris(mv.) ordenen d bibliotheek(mv.).

Van d goederen des overle-den(2 mv.) maakt men inven-taris(mv.) op.

118. De Etruri-sche moeras(mv.) was|emen schadelijke dam-pen uit.

De directie heeft gelast, dat d afgebroken telegraafdraad zoude worden gelas|t.

Zij voerden d bries|end ros(mv.) aan d leis|el(mv.) mede.

Wij hooren d winden suis|en, de golven bruis|en, het boom-loof ruis|en.

Met spies(mv.), lans(mv.) en kno^d_s(mv.) bestormen de krijgs-lieden de schans(mv.).

Deze gluips, links, bits, loos, vals mens heeft een krijs|ende stem, een steeds gefrons|^d voorhoofd, een spits, paars neus, een grijs baard, ros haar en flets ooggen; reeds in zijn kinds|heid was hij een gr^e_yns|aard en v^e_yns|aard en heb ik hem menig-

maal ongewassen d waarheid gez^{ed}d; niettemin is hij tot zulk een ellendeling opgewass|en.

119. Op onz dis ontbreekt nogh vleesch, nogh vis.

Wij less|en ons dorst met fris wijn en krachtig bier en drin-
ken des winters warme pons en heet bis|chop.

Het vlees van d kikvors(mv.) is een sohaars' geregt.

De mars|kramer is in zak en as, wegens 't verlies van zijn
tas, waarin zich zijn kleed(mv.) bevinden.

De stroobos(mv.) vatten onverhoeds vlam. Wij tracht|en fluks
d brand te bluss|en, maar vergeefs; weldra lag d geheel
schuur in d as.

Vergewis u, of gij u les kent en zorg, dat het geleerde nim-
mer uit u geheugen gewis|t worde.

De ijsschots(mv.) raken los en dr^{ij}ven ras voort.

Dwars door 't bos loopt een voetpad.

Wis ^{de} ~~het~~ stof van u laars(mv.) met een stroowis af.

Links|heid is een le-lijk gebrek.

Moet ik rechts of links inslaan, om d re^ght weg te vinden?

Daar hij wars is van alle partijzucht, kan hij d steller van
dit schotschrift niet zijn.

120. De kerk was met rouwfloers behangen, d was|kaars(mv.)
verspre^{ed}lden een zacht light.

Op 't zachte mos onder den ho-gen es uitgestrekt, deden
wij d inhoud d(2 nv.) wijnfles(mv.) in ons magen overgaan.

Geen windje hoorden wij suis|en, geen boom ruis|en; de
mos(mv.) en andere vogels pikten de hun toegeworpen kruimpjes
van onz dis stoutmoedig op.

De onkies vraag van deze gans niet heus man laat ik liefst
onbeantwoord.

De soldaten waren op mars naar d vijand.

Eenig matroos(mv.) waren in d mars geplaatst; ander hes|en
d z^{ed}l(mv.) op.

Zoowel het was als de was worden gebleekt.

Een voorwaarts of achterwaarts beweging, een zijdelings of ruggelings wending kan hem behouden: blijft hij staan, dan wordt hij door d ko-gel gekwe|st of gedood.

De aarts|bis|chop beklom den kans|el.

Ik zal die val|saard en trots|aard eens pols|en, of hij uwe eis|en rechtstreeks of zijdelings wil ondersteunen.

121. De oude(mv.) schreven d los bi-zonder scherp oog(mv.) toe. De struis verbergt d kop in d grond, wanneer ^{hij} ver-volgd wordt.

De poes(mv.) koesteren zich gaarne aan d haard.

Welk wis|kunstenaar zou d god(mv.) honderd os(mv.) geof-ferd hebben?

Met een hees stem ventte hij zijn was|en beeldjes uit.

Zoo ik mij niet vergis, zal hij zich fiks van zijn last kw^{et}|ten.

De beslissing van hun geschil dragen zij aan gene(mv.) op.

De moeders sussen de kind(mv.) in slaap.

D trots van dezen trots|aard zal ik fnuiken.

De schip(mv.) kwamen overhoeds met elkaar in hots|ing.

De beeldstormers roofden d kruis(mv.) uit d kerken.

Wegens d heersjende ziekte zal men de kermis(mv.) schors|en.

De bloem(mv.) dezer krans(mv.) zijn verflens|t.

De zon bestijgt dagelijks 's hemels trans(mv.).

De poelier(mv.) plukken d gans (mv.).

De as van dit rijtuig raakte in brand. Weldra lag 't gans voertuig in d-as:

De boorden d(2 nv.) rivier waren met bies(mv.), lis en rus begroeid.

D kleedje(mv.) der dames waren met fluweel lis(mv.) bedekt.

De Engels(mv.) en Rus(mv.) voerden een he-vig oorlog.

T Gans Capitoool weergalmde van 't gekwaak der gans(mv.).

T gewas en geplas dezer kind-jes verveelt mij.

- De heerlijk zo-mer beloof| een voorde-lic gewas.
 De landman(mv.) klagen alom over mis-was.
 De kers-boom(mv.) en perzik-boom(mv.) staan in bloei.
122. Bij d onverhoeds aanval werden d krijgsbenden gemakke-
 lijk verstrooid.
 Onverhoeds aangevallen, werden d krijgsbenden gemakkelijk
 verstrooid.
 Cunaeus was d uitvinder d(2 nv.) Le^dds fles.
 Deze onverbe-terlijk dronkaard verkwans|elt zijn geheel have.
 Lens(mv.) zijn hol- of bolvormig geslepen glas(mv.).
 De matroos(mv.) voor d Engels vloot worden ten de-le gepres|t.
 In veel staat(mv.) ligt de pers aan banden.
 De snelpers(mv.) worden door stoom gedre-ven.
 D biljar^tkeu(mv.) zijn van pomerans(mv.) voorzien.
 Men tw^gfelt, of de spons(mv.) tot 't planten- of tot 't die-
 renrijk beho-ren.
 Men houdt streng toezicht op d balans(mv.) der weegtoestellen.
 De kans(mv.) van 't spel zijn onzeker.
 De wilde(mv.) verlustigen zich in krijgsdans(mv.).
 T Is onhebbelijk onder het e-ten te mors|en.
 De maandelijks bezoldiging der zeelieden wordt uitbetaald.
 Een ieder arb^gdt voor zijn dagelijks brood.
 Vrees-achtig knaap(mv.) worden teregt uitgelachen.
 Laf-erds worden geminacht.
 De reg^tters noemde d listig oude een schelms grijs-erd.
 Dit briefje is kruis|elings geschreven.
123. T verglaas|el overdekt 't aardewerk.
 De gebo|chelde wordt vaak bespot.
 Wij verafschu-wen pol|cherij en ho-vaardij.
 Het spietsen behoort tot de Turks|straffen.
 De Rom^gnen deden hun slaaf(mv.) vaak om 't minst vergro^gp
 kruis|igen.

Twee reghte l^en, die elkaar snijden, vormen 4 hoeken.
 Deze vals|aard en trots|aard zal zijn straf niet ontgaan.
 Door 't te-ken des kruis deed Constantijn d adelaar vervangen.
 Deze vals|erd en trots|erd haten wij van gans|er harte.
 De eerzuchtig v^ens-aard (mv.) pra|chen om gunstbewijs(mv.).
 Wij vonden d sleutelbos op gids ri|chel.
 De Tuileri-en heeten aldus naar d vroeger pannebakkerijen.
 Wij ku|chen wegens 't roken d(2 nv.) ka|chel.
 Na 't opmaken d(2 nv.) balans, moet d kas sluiten.

124. Ik was een liefhebber van viss|en; no^et|ans verzuimde ik
 daarom nimmer mijn werk; alt|ans voor zoover ik mij t|ans
 herinner:

De hoogte van dit gebergte is moeilijk te me-ten.
 Wegens d langdurig droogte zijn een menigte dieren van
 dorst omgeko-men.

D Carthagers traghtten Rome(2 nv.) legermaght te vernielen.
 Hij zegt, dat men door zachtheid meer wint dan door
 geweld.

Ti|chelaar betightte Cornelis De Witt van een aanslag op
 't leven des Prins.

Zijn aanklaght had De Witts val te gevolg; de schelm is later
 tot d bedelstaf gebraght.

De slaghters slaghten 't rundvee; wij slaghten ons braaf ouders
 en traghten ons voorgeslacht tot eer te strekken.

Welk geneughte(mv.) biedt 't buitenle-ven niet aan!

T Gereght hield een plegtige tereghtzitting.

Ligt ne-vels zwe-ven over d velden.

Een lichtzuil l^edde d Israëliet(mv.) door de woest^en.

De toght der Frans vlughtelingen door dicht begroeid bos
 (mv.), over de d hooghte(mv.) en laagte(mv.) van st^ell ge-
 bergte(mv.) is merkwaardig: hoeveel ontbe-ringen hebben
 zij niet uitgestaan; hoe vaak hebben zij bij d strengst

- koude in d open lught op d vochtig grond overnacht!
 Wees gedaghtig aan de spreuk. Eendragt maakt maght.
 D krijghstught der Rom^en^s le-gers was zeer gestreng.
125. Hou steeds u plight voor o-gen.
 D dame(mv.) dragen zoowel lighte als lighte kleed-jes.
 Een dighter dight een dightstuk, de kantwerksters dighen kant.
 T Pas geboren wightje woog drie pond, twe- ons en een wightje.
 Licht mij eens! 't is duister; ik kan niet zien, waar mijn boek light.
 Verlight d zwaar last van weduw(mv.) en wees(mv.).
 D kostbaarst uitgezoctst geregten waren op Lucullus' dis aanwe-zig.
 T Gedroght huisde in d boghtige kroghten van 't geberghte. Zij plaghten met onze klaghten en zughten te laghen; 't gezicht ons(2 nv.) ellende maakte op heu een klughtig indruk.
 De krijgers hielden bij d vlughtelingen d waght.
 Hij plaght ongelovig te glimlaghen, zoo dikwijls ik u groete(mv.) aan hem overbraght.
 Ik plaght 's morgens in d vroeghte een wandeling-je te doen.
 De Argo-nauten willen d goud vaght d(2 nv.) ram be-maghtigen.
 Ik kopt een echt Engels dog, dog had w^enig pl^ezier van mijn koop, daar 't beest aan de hond-ziekte stierf.
126. De Nederlanders voghten zich vrij van Spanje.
 De dau bevoghtight d vrughtbaar grond.
 De reghters zwighen voor 't hartstoghtlijk betoog d(2 nv.) pl^eter.
 Dido ontvlughte haar broeders en stichtte Carthago.

D herderinnetje(mv.) vleghten krans(mv.).
 Tiberius voedde tegen al achterdoght.
 A-mechtig zeeg d vlught|ling neder.
 Men los|te d schildwaght ^gndelijk af.
 De cipier verzagte 't lot d(2 nv.) gevangene(mv.).
 De berglught maakt ons lid(mv.) veerkraghtig; bij elk adem-
 toght gevoelen wij ons lustiger.
 Heght niet te veel aan 't gevoelen van ander(mv.).
 Pleghtig zwoeren wij de dwingelandij af.
 Welk een onheil heeft d bal|dadig aangeright!
 De rede zij 't rightsnoer ons(2 nv.) gedrag(mv).
 De vader brengt alles te-offer aan 't he|l zijns zoon.
 Agamemnon braght zijn doghter aan de godin Diana te offer.

127. Na de verstroo|ing der vijandelijk legermaght keerden ons zegerierend dapper(mv) naar hun haardstede(mv.) terug.
 De samenvloeing der menigte stremde 't verkeer langs d openbaar weg.
 Veel dagbladschrijvers maken zich schuldig aan taalver-
 knoe|ing.
 Aan d verfraa|ing van Parijs worden duizend(mv.) besteed.
 De gewe-tenlo-ze reghter maakt zich schuldig aan reghts-
 verdraa|ing.
 De aarde was weleer in een staat van gloeing.
 De roo|ing der aar|appelen heeft in 't najaar plaats.
 Door d ontgoo|ing d(2 nv.) sneeuw lo-pen d landen onder.
 Aan zijn bemoe|ing heb ik dit te danken.
128. De dapper krijgsman plant d vlag op d muur d(2nv.) sterk vesting.
 De vet slaghter velt d mager os.
 De slim paard-ko-per sluit een voorde-lic koop.
 De speelziek jongen verbeuzelt d tijd.

- De vrouw d(2 nv.) huis ontvangt d gast(mv.).
 Het belang d(2 nv.) vaderland staat elk rechtgeaard burger voor.
 De dag-raad gaat d dag vooraf.
 De zon beschijnt d aarde.
 De maan verspr^{ij}dt haar glans na d ondergang d(2 nv.) zon. •
 De jager rigt d hond tot d jaght af.
 De snelheid van d wind is verschillend.
 Engeland drijft groot handel.
 De dood d(2 nv.) vorst bedroefde zijn onderdanen.
 De Rom^{ij}nen zorgden voor 't aanleggen van goed weg(mv.).
 Wij wenschen nuttig lid (mv.) d(2 nv.) maatschappij te worden.
 De lidmaat(mv.) van dit kerkgenootschap zijn talr^{ij}k.
 Spierarbeid versterkt ons lid(mv.).
129. Millioen (mv.) worden besteed aan 't bouwen van gepan^{ij}serde
 schip(mv.).
 De aardbe-ving deed veel split(mv.) ontstaan.
 De rif(mv.) der z^{ij}l(mv.) worden opgebonden.
 Te u huis werd ik gastvrij ontvangen.
 Te dees stad heeft men veel bloeiend fabrik(mv.).
 De bruigom(mv.) worden feestelijk ingehaald.
 De bun^{ij}ing(mv.) verspr^{ij}den geen aangenaam reuk.
 De arme neef(mv.) flikflooiën hun schatrijk oom(mv.).
 Pisistratus werd door zijn b^{ij}d zoon opgevolgd.
 De vader bestraft zijn lui zoon(mv.).
 De hoefsmid(mv.) beslaan d vurig ros(mv.).
 Door storm get^{ij}sterd, strand|en d schip op koraalrif(mv.).
 Aan d braadspit(mv.) braadt men 't wild.
130. De jager schiet d snel lo-pend haas.
 De we-duwe bragt haar penning-ke t| offer.
 Uit d bloeslem ontwikkelt zich d vrucht.
 In 't wit gekleed maagdelijn(mv.) strooiden d overwinnaar(mv.)
 bloemen.

- De oogst der koffi-plantage(mv.) was schraal.
 De ridder(mv.) bedekten hun gelaat met vi-zier(mv.).
 De sultan beraadslaaght met zijn vi-zier(mv.).
 De gemoed(mv.) d(2 nv.) volk zijn opgeruid door dez vurig volksmenner.
 De water(mv.) vere-nigen zich tot een groot stroom.
 Traghten wij ons kloek voorvader(mv.) na te volgen.
131. De tafel(mv.) d(2 nv.) wet verzonken in d zee.
 De schrijnwerker vervaardigen fraai tafel(mv.), stoel(mv.), sofa(mv.) en canapé(mv.).
 De blad(mv.) der boomen vallen in 't najaar af.
 De boom trekt zijn voedsel door middel van zijn blad(mv.) en wortel(mv.).
 De provincie(mv.) der Romijnen werden uitgemergeld door hebzuchtige bestuurders.
 De professor(mv.) in de letter(mv.) hielden een lang vergadering.
 De heiden(mv.) of Zigeuners liden een zwervend leven.
 De Mohamedaan(mv.) gelo-ven aan ze-ven hemel(mv.).
 De geweldenaar werd door zijn slaafs kneght trou gediend.
 De banketletter(mv.) maken het ABC der koek-bakker(mv.) uit.
 Men heeft geen middel(mv.) om dez kwaal te gene-zen.
 Die nufjes stellen hoog prijs op dun middel(mv.).
132. De hemel(mv.) dezer le-dekanten zijn fraai bewerkt.
 Wij bestude-ren d reden d(2 nv.) wiskunde.
 De studie(mv.) dezer schilders worden gevuld.
 Tel voortzetting ons(2 nv.) studie(mv.) begaven wij ons naar We-nen.
 Men vergelijkt d staat bij een werktuig met talloos rad(mv.).
 Het moordend schroot dunt d gelid(mv.) d(2 nv.) vijand.
 De korhoen(mv.) werden bij massa(mv.) gescho-ten.
 Drie nughter kalf(mv.) werden t| slaghtbank gevoerd.

- De koopman(mv.) scha{cheren in oud klee(dmv.).
 De Smirnaas klee(dmv.) worden kunstig bewerkt.
 Het hoofdbestanddeel van dit middel is suiker.
133. De waard zette zijn hongerig gast(mv.) niets ^{aan}_{als} gebraden
 hoentje(mv.) voor.
 De kindermeid-je(mv.) brengen d kind-je(nv.) naar school.
 In de slag bij Waterloo verloor mijn vader zijn b^{ed}_y been.
 De zonnewarmte broedt d ei-je(mv.) der struis(mv.) uit.
 De rad-je(mv.) dezer zakuurwerken zijn bij Genève vervaar-
 digd.
 De klee(dmv.) uwer zuster-je (mv.) worden met d naai-
 machine gemaakt.
 De klee(dmv.) uwer zuster zijn bon^d.
 De Sybarieten sliepen op ro-zenblad-je(mv.).
134. Eenige gew^{ed}_y schriften der Catholiek(mv.) maken d Canon uit.
 De kanon(mv.) t^{er}_ysterden d zwak vesting.
 Met kl^{ed}_ynood(mv.) en juweel(mv.) tooien zich aanzienlijk
 vrouwen.
 De h^{ed}_ylig beelden werden met sieraad(mv.) overladen.
 De voorspelling d(2 nv.) ongeluksprofeet werd niet vervuld.
 In d naam zijns vorst ^{es}_ys|te d veldheer d stad op.
 's Graaf(2 nv.) hofhouding was glansr^{ed}_yk.
 De magt d(2 nv.) hertog was d koning een do-ren in 't
 oog.
 De watergeus (mv.) voeren op lastbrieven d(2 nv.) prins.
 De verme-telheid deze(2 nv.) waaghals deed mij ^{en}_yzen.
 T leven eens geleerde is aan d wetenschap gew^{ed}_yd.
 De toestand d(2 nv.) zieke blijft dezelfde.
 Men dronk op de gezondheid des gastheer(2 nv.).
 De aanleg d(2 nv.) knaap wordt door onderwijs ontwikkeld.
 De ontvlugting d(2 nv.) gevangene is onmo-gelijk gemaakt.
135. Attila heette men de gees|el Gods.

De Groenlander(mv.) verorberden met d meest smaak groot hoeveelheid(mv.) walg-lijk traan.

Mijn rampen ontlokken hem geen enkel traan.

Duizend(mv.) gulden worden ten koste gelij^d tot verspre^dding d(2 nv.) Christendom onder d h^eiden(mv.).

Van d boekhandelaar kochten wij drie boek papier, vijf gros staal pennen, vier doz^en potlood; wij beste-den daaraan d som van acht gulden en veertig cent.

De wijnhandelaar(mv.) ko-pen jaarlijks honderd(mv.) oks-hoofd Frans en Rijns wijn.

De grootst koopvaardijschip(mv.) zijn die van duizend ton.

De bier(mv.) wordt in vat(mv.) en ton(mv.) verzonden.

De verloofde paar(mv.) werden feestelijk ontvangen.

Vijf paar handschoenen heeft die modegek dagelijk no-dig.

De Din]sdag courant van verleden week bevatte belangrijk nieuws.

Honderd boek of vijf riem papier was beno-digd voor 't drukken de-zer boek(mv.).

Hoeveel kop houdt een sche-pel, hoeveel kop een mud, hoeveel mud een last in?

Deze weduwe(mv.) betreuren hunne overle-den gemaal(mv.).

136. De dood d(2 nv.) vorst dompelde d burgers in diep droefheid.

T Verhoor d(2 nv.) getuige nam een aanvang; doch vergeefs trachte men de waarheid te ontdekken.

De Amsterdammer beurtschipper vervoerde versch^eden trom-mel(mv.) met Haarlemmer halletjes, Weesper moppen en Deventer krui^dkoek.

De soldaat(mv.) de-den door buskrui^d d m^en springen.

De komst d (2 nv.) bode maakt een einde aan u onzekerheid.

Dez rijkwaard benoemde zijn night tot e-nig erfgenaam van zijn geheel vermogen.

Wij houden d rede voor een v^glig gids op onz levensweg.
Zij volgen hun verstand als d eenig gids.

Philips van Bourgondië verving zijn zwak bloedverwant
Jacoba van Beieren in Holland en Zeeland.

De dier-temmer r^gsde met een reusachtig groot wijfjes olifant
d kermis(mv.) af.

Het toenemend getal lidmaat(mv.) deed de maght en — in-
vloed van het kerkgenootschap wassjen.

De lengte d(2 nv.) kabel werd op acht en twintig vadem
geschat.

De letter(mv.) der ouden bestonden uit hout tafeltjes, die
met was bestre-ken waren; de letter(mv.) werden met een
staal schrijfstift in was gegrift.

Met bont mof(mv.) beschutten zij de handen voor d n^g-
pend kou.

In ons stad zijn meer dan twintig friseur(mv.) gevestigd.

137. Met d scherp blik eens profeet las d groot staatsman(mv.)
in d toekomst.

De hofhouding des hertog was luisterrijk.

De geslagten der mens vergaan als d blad d (2 nv.?)
geboomte.

De personeel belasting werd door een belasting op het in-
komen vervangen.

Een verraderlijk ziekte ontnam d grijs digter zijn teer-
bemind echtgenoot.

Met d meest voorkomendheid outving d minister zijn voor-
malig stadgenoot en vriend.

Zijn oudst broeder is als d lastigst albedil, zijn jongst
broeder als d grootst domkop, zijn e-nig zuster als d
vitziekst weetal van 't geheel koning-rijk bekend.

Men houdt ⁴ diamant, smaragd, opaal, robijn voor kostbaar
steen(mv.).

Met $\frac{d}{4}$ hard diamant wordt 't glas gesneden.

T Fijnste bon $\frac{d}{4}$ is $\frac{d}{4}$ hermelijn.

Vro-lijk wapperde $\frac{d}{4}$ dundöek, statig dreunde d kanon-schot(mv.), lustig speelden d muzi-kanten 't volkslied, toen d komst d(2 nv.) vorst werd aangekondigd.

De bemanning d(2 nv.) brik werd gered; dog die van d driedekker moest in 't gezigt d(2 nv.) vaderlands kust in d golven d dood vinden.

Dées jonge(mv.) voeren allerl $\frac{d}{4}$ kat-kwaad uit.

In d laatste veldslag verlo-ren d ons(mv.) twee generaal (mv.), drie generaal-majoor(mv.), acht kolonel(mv.), zes kapitein(mv.), twintig luitenant(mv.) en honderd sergeant(mv.).

De schout-bij-nacht(mv.) bezochten d vloot.

Aan d onverschrokkenheid dezer vaandrig(mv.) zijn zij d overwinning verschuldigd.

138. Diogenes liep op klaar ligt dag met een brandend lanta^{ren} in d hand over d markt van Athene. Toen hem gevraagd werd, wat hij zocht, antwoord|e hij: Atheners, ik zoek mens(mv.).

Van Frederik d Groot zijn talrijk anecdoten en sne-dig ge-zegde(mv.) bekend.

Napoleon zeide eens, dat 't Hollandsch weldra niets meer dan een matros-taal zou zijn.

Dit bal|dadig jong-ke heeft zijn zondag-sche kleed-jes bedorven.

De wetgeleerde(mv.) beho-ren geen letterknecht(mv.) te zijn.

Mijnen-wege kunt gij alle plightple-gingen achterwege laten.

Uwen-wege heb ik mij steeds d grootst offers getroost.

Hunne-wege heb ik de gewens|te verklaring gegeven van mijn gedrag(mv.)

Onzen-wege zijn zij gezamenlijk hierheen geko-men.

Vergeefs moeite wendden zij aan om de lading d(2 nv.) ge-zonken bark te redden.

T Frans fre-gat gaf d driedekker d vol laag.

T Vrachtschip was vol geladen met best turf.

De prijs van een enkel turf is een half cent.

Mijn neef ving een vet baars van drie pond, ik daarentegen zes baars(mv.), die gezamenlijk niet eens zoo veel wo-gen.

Zij beweren, dat men d best baars in deze stroom(mv.) vangt.

Met moeite volbrachten wij ons mars door d dras veengrond.

De turftonners hebben d turf reeds uit d schuit geladen.

De handelaars verkoopen d visch bij opbod en afslag.

139. Wij vinden d perzik-boom reeds in vol bloei.

Men maakt jaght op d hermelijn om zijn kostbaar bont.

De koek-bakker zet d koek in de o-ven.

De eeuwig jeugdige Hebe schonk d goden heerlijk nectar.

De naam d (2 nv.) onvergeet-lijk veldheer werd met sierlijk letter in $\frac{1}{4}$ hardsteen geb $\frac{1}{4}$ teld.

In de jongst zeesrijd verloor de Tromp haar)(zijn beid masten.

De Eurydice zette al z $\frac{1}{4}$ l bij en ontkwam haar)(zijn vervolgers.

Vergeefs moeite wend|e d bevelhebber aan om de bal|dadigheid zijner soldaten te beteugelen; hals|tarrig w $\frac{1}{4}$ gerden deze het verbod na te komen.

Door d onvermoeide zorg d(2 nv.) directie werd de beroemde zang(eres, ster?) voor ons to-neel gewonnen.

Thucydides, d beroemd Grieks geschiedschrijver, beschreef d Pelo-po-ne-sisch oorlog.

T Dankbaar volk noemde Willem d Zw $\frac{1}{4}$ ger d vader des vaderland.

In d tijd van Alfréd d Groot liet d v $\frac{1}{4}$ ligheid d(2 nv.) openbaar weg(mv.) niets te wens|en o-ver.

De geleerde(mv.) doen onderzoek na(ar?)d oorsprong d(2 nv.) taal.

Wij he-ten d spraak 't vermogen om te spre-ken.

Ree^ds gaven d gestrand ze-man(mv.) d hoop op, toen er onverwachts hulp opdaagde.

Deze dwe-pers scholden all andersdenkend voor kind(mv.) d(2 nv.) duisternis.

140. De uitste-kend rechtsgeleerde(mv.) handelde o-ver den (het?) eigendom.

De Staten-generaal benoemden ^de Ruyter tot opperst vlootvoogd.

De Macedo-niër(mv.) gaven hun dapper koning Alexander de bijnaam van d Grootte.

Wij bewonderen Alexander d Groot we-gens zijn groot dapperheid.

Alexander d Groot was bij zijn soldaat(mv.) zeer bemind.

Wij brengen Alexander d Groot ons hulde toe.

Dit leger telt twee kapit^en-generaal(mv.) en vijftig kapit^en-luitenant(mv.), drie luitenant-generaal(mv.) en veertig kapit^en-kwartiermeester(mv.).

De vloot z^elde onder 't bevel van twee luitenant-admiraal(mv.) uit; deze(mv.) hadden vier schout-bij-nacht(mv.) en tien kapitein-ter-zee(mv.) onder hun bevel(mv.).

Na allerlei nutteloos mitw^edingen, vatte d redenaar d draad van zijn verhaal weder op.

Versch^eden versiersel(mv.) worden van ^de fijnste zilver- en gouddraad vervaardigd.

Men omwond d telegraafdraad met een stevig ijzerdraad.

Men pleeght d haring te zouten of te ro-ken.

Voor een vaatje vers haring bood men veel geld.

Men gaf voor een enkel vers haring tien cent.

Wij gaven u nicht een werkdoosje van ^de fijnste schil|pad t geschenke.

Men vangt ^de schil|pad aan d oever d(2 nv.) zee.

Zij geven d beid blindeman(mv.) een rijk aalmoes.

141. In ons bo-gerd hebben wij twintig kers-boomen(mv.), tien peer-boom(mv.), één schoon linde en een tans bloeiend perzik. De hoen(mv.) pikken kalksteentjes op, daar zij die voor huu maag behoeven.

T vernederd Frankrijk treurde om d dood van zooveel zijner)(harer zoon(mv.).

Met d ponjaard in d hand, drong d sluipmoordenaar tot d koning door.

Op mijn laatste voetr^gs heb ik vier paar schoenen versleten. Bij d overrompeling d(2 nv.) vesting overviel men d schildwacht, die was ingesluimerd.

Bij d overrompeling d(2 nv.) veste vond men onverwacht tegenstand bij d schildwacht, welke, hoezeer uit weinig manschap(mv.) bestaande, een levend(ig?) geweervuur onderhield en daardoor de geheele bezitting op d been(mv.) bracht. In deez fraai winkel kocht ons dienstmeisje zich een fraai omslagdoek voor vier gulden.

Dit rijk boertje liet bij zijn overl^gden zijn geheel bezitting aan vreemd (mv.) over, zonder zijn arm namaag(mv.) in e-nig opzicht te gedenken.

De hees stem en 't bars uiterlijk van dees trots-aard staat al mens(mv.) geweldig te-gen.

Op d vo-rig paard-markt kocht ons vader vier p^rachtig merrie(mv.)

Het zege-vierende le-ger werd om zijn buitengewoon bal|da-digheid en onverschrokkenheid door d inwoners d(2 nv.) hoofdstad met gejuich ingehaald. Men wierp d overwinnaars bloemkrans(mv.) toe en versierde d helm d(2 nv.) veldheer met lauwerblad(mv.).

Alexander von Humboldt besteeg d Chimborasso.

De negentiend eeuw zag d ridderschap uit d Staten der provinc^gen verdw^gnen.

142. Een mat flesch dient vooral d jagers en r^{et}_yzigers tot bewaring van dranken, die zij zich op eenzaam weg(mv.) moei-lijk of in 't geheel niet verschaffen kunnen.

Mi^ds mijn vrienden gezamen-lijk mij hun verlangen daartoe te kennen ge-ven, zal ik po-gingen aanwenden om die belang-rijk zaak tot stand te brengen.

Op d ker-mis zagen wij een wild-man, die d hardst steen(mv.) verslon^d en zelfs vuur at.

Tegen ker-mis ho-pen wij ons famili- te bezoeken.

Op kers-dag verwachtten wij ons beid broeders, doch zij kwamen niet.

Dees windbuil ziet op zijn am-tgenoot(mv.) met verachting neer.

Met d grootst moog-lijk koelbloedigheid bood hij in d hagh-lijkst omstandigheid(mv.) zijn talrijk aanvellers 't hoofd.

De beroemd ster-kundige handelde over de planeet (mv.) en g^omeet(mv.).

De Chinees muziek is voor ons oor(mv.) zeer eento-nig.

In d jongst storm sloegen d loo^dsboot(mv.) om; d ge-heel bemanning werd een prooi der golf(mv.).

Na eenig dag-jes uitste-dig geweest te zijn, stond ik plot-seling voor d oog(mv.) mijn (2 nv.) verbaasd vriend.

D perzik-boom(mv.) staan in bloei, maar d bes- en peer-boom(mv.) beloven niet veel vrucht(mv.).

143. Hij verbeeld zich fraai letter(mv.) te schr^{et}_yven; no^{et}_ht|ans zijn 't maar haanpoot(mv.).

D paard-staart(mv.) zijn een eer-te-ken van zeker Turks overh^{et}_ydispersoon(mv.).

De snaaks hansworst verlustigde d te zamen gevloeid me-nigte door allerklughtigst bok-sprong(mv.), terw^{et}_yl d go-chelaar zich gereed maakte, om door zijn wonderbaar kunst-stukken d toeschouwers in stom verbazing te brengen.

Wij he-ten d zwaluw d bode d(2 nv.) lente.

Wij houden meer van d lente dan van d herfst.

De roem van dees diergaarde maken d kameel(mv.) en drom-daris(mv.) uit.

De r^uziger had zijn geheel schat in een bont zakdoek geknoopt, die hij, aan een stok bevestigd, op achteloos wijze over zijn rechter schouder liet bengelen.

Wij hoorden d klok zes uur slaan en maakten daaruit op, dat ons horloge(mv.) vijf minuten nagingen.

De schatrijk bankier maakte zijn dochter tot e-nig erfgenaam van zijn onme-telijk vermo-gen.

Volgens d wil d(2 nv.) prins brak men al onderhandeling met d vijand af en maakte zich tot een zwaar strijd gereed. De bijgelo-vig vorst deed d wi-chelaar(mv.) aangaande d wil d(mv.) god(mv.) raadple-gen.

De woorden d (2 nv.) profeet werden bewaarheid.

144. Philippus, koning van Frankrijk, had d stoutmoedigheid zich tegen d wil d(2 nv.) paus te verzetten.

De gemoed(mv.) des volks waren opgerui^d.

De kind-jes werd 't mor|sen met inkt door hun eerbiedwaardig meester op streng toon verbo-den.

Sin^ds d uitvinding d(2 nv.) boekdrukkunst is d beschaving een gemeen goed voor alle standen geworden.

Dit vals ke-reltje slaat zijn me-descholier met een sleutelbos op d knokkels en noemt deze barbaars daad ontgroenen.

Een loos noot is zonder kern.

Het mos-je pikte d op 't zacht mos neergeworpen kruim-jes gre-tig op.

Paar^{sch} van toorn liep 't manneke 't huis uit en smeed d deur met geweld achter zich toe.

Ons neef leert zijn kanari-vogel versch^dden aardig kunstjes.

De walvisch(mv.) zo-gen hun jong(mv.).

De walvis(mv.) houden zich in d Noordpoolstreek(mv.) op.
Men hield 't voor wens-lijk d personeel belasting door een
belasting op d inkomsten te vervangen.

D winkelier werd rijk door 't verko-pen van bus-, rat-, nies-
en wormkrui^d.

Wij bewonderen d fraai tamarinde in d hortus ons(mv.)
hoog-school.

T barbaars bevel des geweldenaars werd slaafs volvoer^d.

Ik had veel reden(mv.) om U U verzoek te w^eg^eren.

145. Jaarlijks trekken duizend(mv.) landverhuizers naar d Nieuw
wereld in d hoop daar fortuin te maken.

Wie bewondert niet d stoutmoedigheid van Cook, d En-
gels ze-r^eziger?

In d Haarlemmer Hout staan veel ^ek-, beuk- en den-
boom(mv.).

Men bedekt deze huis(mv.) met lei- en zink-daken.

Daar die onderne-ming een grooter winst ople-verde, dan
men gedacht had, heb ik er mijn geheel vermo-gen in gesto-ken.
Ondanks zijn meer bekwaamheid, heeft hij 't toch niet zoo
ver gebracht als)(dan zijn jonger broeder.

D o-verdre-ven schildering d(2 nv.) rijkdom(mv.) van Californi
deden veel gelukzoker besluiten al hun have te geld te maken
en zich naar dat land te bege-ven, waar zij als goudzoe-
kers in kort tijd d grootst schatten hoopten te vergaderen;
maar hoe veel(mv.) vinden zich in di hoop bedro-gen!

Ieder avond, ieder ochtend hoopte d gevangene, doch
vergeefs, dat 't uur zijn(2 nv.) bevrijding zou slaan.

Geen moeder zal haar ^egen kind(mv.) gebrek laten l^eden.

Die gewe-tenloos dagbladschrijver heeft zijn pen voor d
meestbiedend v^el.

146. Een bekwaam en doorzettend regent, geen we^{ef}felaar of weetniet, wens^t 't volk aan zijn hoofd te zien.
 Ons oorlogsvloot maakte d Royal Charles buit en voerde dat vaartuig me-de na 't vaderland.
 Toen Piet Hein d zilvervloot had buitgemaakt, werd hij hier te land met zo-veel geestdrift en eerbewijzingen ontvangen, als of hij een schitterend ze-gepraal op een talloos overmacht had behaald.
 Lodewijk d v^rroom was een goed, maar uiterst zwak koning, w^enig berekend voor d groots taak, welk zijn vader hem te vervulling had nagelaten.
 Ik verwaght mijn vader en d uw.
 Gij verwaght u vader en d zijn.
 Hij verwaght zijn vader en d haár.
 Wij verwaghten ons vader en d hun.
 Een goed huisvader spant al zijn kraghten in om in 't onderhoud der zijn te voorzien.
 De ongelukkig(mv.) werden we-gens een vergr^ep van staatkundig aard te dood veroordeeld.
 De bevolking d(2 nv.) hoofdstad, welk getuige zou zijn van d voltrekking van 't vonnis was in twee groot part^e(mv.) verdeeld; d een beweerde, dat d doodstraf een al te zwaar straf was voor lieden, die uit o-vertuiging zo hadden gehandeld; d ander hiel staande, dat men te-gen oproerling(mv.) niet te streng kon te werk gaan.
 Beducht voor e-nig rustversto-ring, nam d Rege-ring haar maatregelen en sloot ree^s voor 't opkomen d(2 nv.) zon 't terr^en door paard-volk af.
147. In een naburig herberg woonde ik een zonderling wed-schap bij.
 Lord Byron was een zeer beroemd Engels dichter.
 G^raar Peter was onte-genzeg-lijk een groot man.
 De reus Cajanus, die een vers op prins Willem de vierde

schreef, was buiten k^{af} een groot dichter, en, wat zijn lengte aangaat, buiten k^{af} een groot man.

Jan Steen roemt elk als een zeer geestig schilder.

Toen d maandelijks sold^{af} onbetaald bleef, begonnen d Spaans troepen tot muiten over te slaan.

Het huis der afgevaardigde (mv.) zocht de ko-ning-lijk macht zo-veel mo-gelijk te beperken.

Wij waren verlangend te vernemen, wie dat vorstelijk slot bewoonde.

T k^{af}zerlijk bevelschrift vernietigde 't hard vonnis, dat d reghters hadden geveld: Wie prijst niet d lang-moedigheid d(2 nv.) vorst, die zelfs snood verraders genade schenkt? Willem van Oranje was K^{af}zer Karel(2 nv.) gunsteling:

Gedurende d vrees-lijk honger-nood verpan|de d vorstin al haar kleinnood(mv.), ten einde d nood der ongelukkig (mv.) te le-nigen.

Wij sloegen aan zijn woorden geen geloof en meenden, dat hij een onwaar getuigenis had afgeleid.

148. Cleopatra los|te, volgens 't verhaal, een kostbaar parel in az^{af}n op. Toen Leiden d vijand haar(zijn muur(mv.) zag verlaten en een gunstig wind d vloot met d zo-lang ontbeerd mond-voorraad deed naderen, was d geheel bevolking op d been(mv.), vol geestdrift over di langverwaght redding.

D hui|chelaar be-zigt lo-gen, bedrog en allerl^{af} slinks streek (mv.), om zijn doel te ber^{af}ken.

D re-denaar antwoord|e niet op d rechtstreeks aanval zijn (2 nv.) te-genpart^{af}.

Tijl Uilenspiegel was een recht guit; zijn snaaks invallen en aardig zetten vermaken ons zeer.

Van zijn naam l^{af}den d Franschman(mv.) hun woord *espiègle* af.

Op mijn reis had ik een gepensio-neerd ri^{af}meester tot me^{af}gezel.

Ik vrees, dat gij een stijf nek van d tocht gekregen hebt.
Truffels zijn een schaars gerecht.

Tom Pouce was een zeer kl^{ij}n man.

De reus Murphy was voorzeker een zeer groot schaakspe-ler.

149. Wat 't minder volk schaftten noemt, he-ten wij dine-ren.

Mijn vertrouste vriend is d ^egenaar van een zeer fraai
was-beeld-spel.

Ho-vaardij of hooghmoed komt vóor d val.

D warmte d(2 nv.) zon deed ^d was aan Icarus-vleugels
smelten.

Op d bok van ^{da}_{glaas} rijtuig zie ik een bars koetsier.

Wij gelo-ven, dat na d duisternis 't light zal komen.

E-nig(mv.) ge-loven dit, ander (mv.) dat, dogh geen van al
weet 't rechte.

Domkop(mv.) begr^epen niet, dat zij in veel opzichten voor
hun meerder(mv.) moeten onderdoen.

Brandt beschreef 't leven van De Ruyter, d beroemdst
Nederlands ze-held.

Aan Willem d Zwijger is 't Nederlands volk veel verplicht.

Spinola was een uitstekend krijgso-verst.

De lange Klaas van Kijten was een uitstekend Sparewouwer.
Met luid stemme maande d bevelhebber d samenscholend
menigte aan uiteen te gaan.

De Tijd wordt afgebeeld met een scherp zeisen in d hand.

De Parken of Schikgo-din(mv.) beschikten over 't broos
le-ven d 2 nv.) sterf-lingen.

Wij zagen d De Ruyter d ze-have uitz^eflen en d vloot
zigh gereed maken om hem)(haar te volgen.

D e-delaardig aanvoerder stortte zigh van d toren af en
werd door d lans(mv.) d(2 nv.) vijand opgevangen.

Hij stierf d heldendood.

Gij, weetnieten, zijt ziend blind en hoorend doof.

150. De leeuwrik(mv.) vlo-geen fluitend omhoog.
 Dees advocaat schijnt een kundig rechtsgeleerde.
 Newton was een der grootst man- zijn(2 nv.) tijd.
 Cicero was een zeer welsprekend re-denaar.
 Demosthenes is d welspre-kenst re-denaar.
 Homerus is en blijft d grootst dichter!
 Dees staatsman schijnt d vriend des volk.
 Erasmus heetje d geleerdst man zijn (2 nv.) eeuw.
 Maecenas bleek d beschermer der dichters te zijn.
 U jonger broer lijkt wel een raar snuiter te wezen.
 Socrates werd door zelfbeheersjing en nadenken d wijs-ste man van zijn tijdgenoot(mv.).
 Demo-critus scheen d dwaas-te man van geheel Griekenland.
 De Boeotiërs golden voor d domst en linksch-ste menschen.
 Deze man staat te boek als d bekwaamst zijner am-tge-noot(mv.).
 De Athe-ners weet d koning der Pers(mv.) d opstand zijner onderdaan(mv.).
 Het staat ons vrij zoo te handelen, als wij voor ons h^gl-zaam aghten, tenz^gl zulks met d maatschappelijk orde moght b^gl^gken str^gldig te zijn.
 De verbind-nis met haar maakte mij tot d gelukkigst al(2 nv.) sterf-lingen.
 De beeld-nis van mijn overleden oom staat mij nogh voor d geest.
 Men wenjde ernstig po-gingen aan om d natie tot een beter besef harer(zijner burgerplichten te brengen. Zal dit evenwel die belangloos volksvrienden gelukken, dan moeten al(mv.) zonder onderscheid daartoe me-dewerken.
151. Men heet een zeker zoet honingdrank me-de.
 Men klaaght algemeen over d duurte de(2 nv.) me-krap.
 Men achte een rijk -geen-zins d gelukkigst d(2 nv.) mens(mv.).

Wij trachten d boos te beke-ren en d braaf gelukkig te maken. Mijn vriend(mv.) beweren, dat de persoon, die sin^ds e-nig week(mv.) hier te stad zijn verbl^{ij}f houd, een zeer voor-naam Engels-man is. Welk e-venwel d reden(mv.) zijn, waarom hij zigh alhier ophoud, is h^en onbekend. Mij en eenig u(3 nv.) bekende(mv.) komt 't eghter voor, dat hij niemand vreemd(2 nv. enk.) is. Wie dan, zult gij vragen. Wel, denken wij, niemand ander dan d welbekend (mijn?)heer, die voor ve-le jaar 't land verliet, naar d Oost ging, zigh aldaar een aanzien-lijk vermogen verworf(wierf?) en thans, zonder zigh aan zijn stadgenoot(mv.) bekend te maken, zijn geboortestad bezoekt. Welk mens toch gevoelt zigh niet getrokken tot d streek(mv.), waar hij zijn jeugd doorge-bracht heeft? Dogh vergis|sen wij ons en is hij)(het werke-lijk iemand ander, dan zal zulk wel later van zelve aan d dag ko-men.

Wilt gij wat pen(mv.)? Hebt gij wat papier noodig? Wat pen(mv.) verlangt gij? Wat papier begeert gij?

Wat)(welk man zie ik daar? Wat)(welk vrouw gaat daar?

Wat)(welk kind speelt daar? Wat)(welk mens(mv.) wandelen daar?

Gij vertelt wat treurig, hij wat vro-lijk, wij wat dwaas, zij wat ernstig.

152. De persoon(mv.), ^di wij 't meeste verschuldigd zijn, zijn buiten k^{ij}f ons ouders.

De man, di ik steeds vertrouwd heb, heeft mij bedro-gen.

De man, di mij steeds vertrouwd heeft, heb ik schand-lijk bedro-gen.

De man, -ien ik steeds mijn vertrouwen geschonken heb, heeft zich dat vertrouwen onwaardig betoond.

De man, di ik steeds vertrouwd en bemind heb, heb ik door d dood verloren.

De mannen, di ik steeds hoog geacht heb, heb ik le-ren verachten.

De mannen, di ik steeds mijn vrienden noemde, heb ik thans mijn vertrouwen ontzegd.

De vriend, met -ie- ik lief en leed doorleefd heb, is mij door d dood ontrukkt.

De handelaar, met -ie- wij belangrijke zaken deden, is bankroet.

De handelaars, met -ie- wij belangrijke zaken deden, zijn bankroet.

De man, van -ie- ieder met eerbied en bewondering sprak, was niemand anders dan)(als Göthe.

De wijsgeer, di(2 nv.) stellingen men algemeen afkeurde, was ons landgenoot.

De wijsgeer(mv.), di(2 nv.) dwalingen men bestreed, waren doodarm.

De koningin, di(2 nv.) schrauder staatsbelij'd Engeland machtig maakte, was Elisabeth.

De koningin, aan -ie- Engeland groot verplichtingen heeft, was Elisabeth.

De vorsten, aan -ie- dez jammeren worden toegeschreven, worden verfoeid.

De zoon des vorst, aan -ie- men 't regentschap had opgedragen, word bemind.

De zuster des hertog, -ie- men wegens zijn dapper gedrag hoog schatte, was op 't bal te-genwoordig.

De dochter des graaf, -ie- men wegens haar uitste-kend schoonheid bewonderde, woonde d bal(mv.) bij, welk men te haar eer gaf.

De gezanten des Perzis koning, op wi men wegens hun trots he-vig verstoord was, vonden een slecht onthaal.

D ko-ning, -ie-(2 nv.) gezanten men omgebracht had, verklaarde d schenders van 't volk-reght d oorlog.

153. D man, waarvan)(van wi ik spreek, de vrouw, waaraan)(aan wi hij veel verplicht is, d jong lieden, waardoor)(door welk zij in groot ongelegenheid geraakt zijn, ontmoette ik gister avond te uwent.

De Portugees(mv.), di men alom benijdde en op di men zeer afgunstig was, waren d koenste zeevaarders, di(2 nv.) wakkerheid men bewonderen moet.

Dit is 't blood-ste jongen-je, die ik ken.

Dit is de blijd-ste t_yding, welk ik in lang tijd heb gekregen.

Dit zijn de juist-ste opmerkingen, die iemand kan maken.

Dat vinden wij 't gepast-ste antwoord op zijn onbeschoft vraag.

Ik verheug mij in d vast-ste gezondheid, die men wenssen kan.

Nieman^d tw^efelt er aan, dat ijzer zwaar-er is dan hout.

De bevolking, gebukt onder d druk van steeds zwaar-er belastingen, school ^aamen en dr^egde tot gewelddadigheden o-ver te gaan, zoo men hun ^s(mv.) niet inwilligde.

In d stom-ste verbazing zagen wij zijn vrijpostigheid aan.

Trouwens hij was de bit-ste, valsch-ste en kwaad-ste man, die wij kenden.

Op d tentoonstelling in d hoofdstad hebben wij zooveel fraai en de-gelijk gezien, dat wij sin^ds die tijd een hoog dunk hebben van ons nationaal n^everheid. Ons oom daaren-tegen, die zelf industrieel is, en, gelijk allen bekend is, steeds wat aan te merken heeft, beweert, dat hij weinig goed, niets uitstekend en zeer veel slecht gezien heeft.

Het Pruis-isch he-renhuis hield een lang zitting en besloot te laatste d rege-ring te ondersteunen tegen de magtig volkspartij.

154. Hebt gij wat bi-zonder voor mij te le-zen, dan hou ik mij aanbevo-len. Gij weet, dat ik een hartstoght-lijk liefhebber

ben van al wat ons letterkunde goed oplevert. Hoeveel buitenlands snuf wordt ons lezend publiek voor oorspronkelijk novellen, roman(mv.) enz. in d handen gestopt! Sommig(mv.) beweren, dat hij goed, ander(mv.) dat hij verkeerd, maar al(mv.) dat hij te goed trou gehandeld heeft. Te kwaad ure trof mij d t^gding van 't bankroet mijns bankiers, in diens)(wiens handen ik mijn geheel fortuin had gesteld.

Van gans harte schenk ik mijn kwaad vijand(mv.) vergiffenis voor 't geen dat zij je-gens mij hebben misdreven, maar zal voor d vervolg mijn maatregel(mv.) nemen, om hun)(hen, waar ik kⁿ, te-gen te werken. Hoe jammer echter dat d juist-ste bere-keningen kunnen falen!

Ik gedenk u, hij herinnert zich mij, zij erbarmen zich ons, wij ontfermen ons u, gij trekt u hun aan.

Ik, die mij u erbarm, herinner mij steeds d barmhartigheid, waarmee gij u mij aantrekt.

Ik gedenk d ongelukkig, hij herinnert zich ons vriendschap, zij erbarmen zich 't lot hun(2 nv.) ongelukkig natuurgenooten en wij ontfermen ons d rampzalig, welk aan 't noodig-ste gebrek l^gden.

155. De ko-ning haast- zich d ongelukkig slagtoffers d(2 nv.) vrees-lijk ramp toe-te spre-ken en te vertroosten. Zo-ver 't in zijn vermogen stond, le-nigde hij d har^droerende ellende. Wij zijn er trots op, dat wij d uitstekend-ste bergtop hebben beklommen.

Jacob Grimm was d uitstekend-ste taalkundige zijn(2 nv.) eeuw.

Van schip nogh lading kwam een splinter te recht.

De koningin zelf bezoght 't slagveld en betoonde zich d liefderijkste en innemendste vrouw.

De
Het o-pium is 't bedwelmen-ste en verdo-vend-ste middel,
dat wij kennen.

De Do-nau is een der snelstro-mend-ste rivier(mv.).

Cicero werd voor d welspre-kendst re-denaar der Ro-
mijnen gehouden.

Mijn vriend is een der weldenkend-ste en rechtschapen-ste
mens-vrienden, die ik ken. Om zijn-wille zou ik, om zo te
zeggen, door een vuur gaan, en ik ben verzekerd, dat hij
om mij-wille 't zelfde zou doen.

Om u-wille zoude ik van mijn gans bezitting afstand doen,
wist ik slechts, dat zulk u voor d vervolg wijzer en be-
dagtzaam-er zoude maken!

Om ons-wille hebben zij zich steeds d grootst opoffering
van al aard getroost.

Om hun-wil heb ik d dwaas-ste stap gedaan, die ik doen
konde.

Schaamt gij u over u-gelijk(mv.), dan schamen wij ons u.

156. Wij moeten ons)(elkander helpen; al mens(mv.) moeten
zich)(elkander liefhebben.

Gij moet u)(elkander in al moog-lijk gevaar(mv.) tot 't ui-
terst verde-digen en wakker bijstaan.

Zij zullen zich)(elkander traghten op te vro-lijken en zoo
min moog-lijk zoeken te verve-len.

Dez trots-aard is zoo hoogmoedig, dat hij zijn-gelijk min-
aght en alleen zijn meerder(mv.) wil behagen. Doch spoedig
zal hem zijn ho-vaardij berouwen.

Veel wordt h^on als e-delmoedigheid toegere-kend, dat zij
om hun-zelf-wil gedaan hebben.

Om d adeldom te verkrijgen, had die eer-zuchtig al zijn
schatten o-ver.

Zij zoeken zich te mijn kost te vermaken, maar ik zal hun
to-nen dat ik hun en hun-gelijk(mv.) te slim ben.

De vorsten slo-ten zich aan d zo-genaamd derd stand aan, om t ridderschap, d adel en een overmagtig priester-schap 't hoofd te kunnen bieden. Omgekeerd gevoelden zich d ne^ever burgers tot d vorst getrokken, welke hun te-gen d geweldenaarj en willekeur der groot(mv.) voldoende kon beschermen. Door zich)(elkander alzo te ondersteunen, versterkten zich)(elkander zoowel d vorst als d opkomend derd stand. Gijlieden schaamt u ten onrechte o-ver d omgang met u gelijk, ongedaghtig aan d fabel d(2 nv.) kraai, welk zich met pauw-veer(nv.) opsmukte, om voor meer door te gaan dan hij)(zij inderdaad was.

- De aanzienlijkst Rom^en(mv.) dongen na de)(t priesterschap.
 157. Mijn neef is rijker dan d uw, uw neef is verstandiger dan d zijn, zijn neef is schrander-er dan d ons, ons neef is milldadiger dan d hun en ons tante is de grootst klapp^e d(2 nv.) geheel stad.

Mijn vader en d uw gaan wandelen.

Uw vader en d zijn zijn op d jaght.

Ons vader en d hun zijn uit viss|en.

Het huis mijns vaders en dat d(2 nv.) uw is zeer fraai.

Men v^elt d biblio-theek mijns ooms en di d(2 nv.) uw.

Gij verteert 't zakgeld uws broeders en dat d(2 nv.) zijn.

Wij gehoorzamen ons vader en d uw.

Gij slaght uw vader en d ons.

Zij behagen hun moeder en d uw.

Wij verzorgen ons vriend en d uw.

Gij verpleeght u broeder en d haar.

Ons broeder en d hun zijn zwaar ziek.

Uw zuster en d haar zijn op een partijtje.

Haar kinderen en d zijn gaan met elkaar om.

D verwanten mijn(2 nv.) ouders en die der uw zijn zeer arm.

Wij verhe-len d gebrek(mv.) onzer vrienden en die der uw.

Wij schenken ons vijanden en gij d uw vergiffenis.

Gij gelijkt uw grootouders en wij d ons.

Wij verbeteren ons gebrek(mv.) en zij d hun.

Zij bestude-ren hun les(mv.) en wij d ons.

Ieder bemint d zijn(mv.), wij d ons(mv.), gij d uw(mv.), hij d zijn(mv.).

De Carthagers verde-digden zich en d hun (mv.) met d grootst dapperheid tegen 't talrijk en van alles ruim voorzien le-ger der Rom^en, dat aangevoerd werd door Scipio, d veroveraar van Spanje en d schrik van de veel v^eanden des Rom^ensch staat. Trots d hardnekkig verdediging moesten zij 't onderspit delven en werden met d hun en al 't hun d slagtoffers van Romes heers|zugtig staatkunde.

158. Kent gij Peter d Groot? Kent gij Karel d twaalfd-? Wie-bewondert gij meer? Wie brengt gij u hulde? Wie(2 nv.) daden hebben u 't meest getroffen?

Wie was Elisabeth? Wie Maria Stuart? Wie(2 nv.) lot be-klaaght gij? Wie(2 nv.) daden beoordeelt gij? Wie houdt gij voor onschuldig? of geen van beid?

Wie zijn d weldoeners d(2 nv.) mensheid? vero-veraars, voor wie (2 nv.) eerezucht alles moet zwighen, of d genie (mv.), wie(2 nv.) vernuft en oordeel zo-veel goed, edel en nuttig hebben gewroght?

Welk wijsgeer was So^rates? Wat belangrijk kenmerkt zijn wijsbegeerte? Wat voor goed heeft hij tot stand gebraght?

Welk wijsgeer pre-dikte 't ken u zelf?

Wat voor een knecht hebt gij toch gehuurd? Wat voor een landsman is hij toch?

Welk ko-ning wilde Europa tot ééa staat maken?

Welk ko-ning kan iets dergelijks beo-gen?

Het ros, dat(2 nv.) st^egerend d ruiter uit d zadel wierp, rende in vol draf weg.

In het oord, dat(2 nv.) beoorlijkheid mij boeide, zette ik mij neder, om mijn o-verig levensdag(mv.) in rust en vre-de door te brengen, verw^uderd van mijn he^zuchtig bloedver-wan^ten, voor di ik mij niet genoeg kan in acht ne-men.

159. Het jong-tje, di met le-lijk gebrek(mv.) behe^t is, wordt naar een kostschool gezonden, om een streng opvoeding te ontvangen. T ventje, di(2 nv.) ^udelheid zoo belach-lijk is, wordt door ieder voor d gek gehouden.

Het lief Mietje, di(2 nv.) netheid door ieder om str^ud ge-pre-zen wordt, voelt zich bi-zonder gelukkig.

Het leerzaam Jansje, di(2 nv.) knapheid een ieder verbaast, kr^ugt een fraai prent-boekje te geschenke.

Het gierig Pietje, di(2 nv.) schraapzucht door een ieder verfoeid wordt, is een onuitstaanbaar ke-reltje.

Het blonde Kato-tje, di(2 nv.) schoonheid door ieder be-wonderd wordt, is een uitgeleerd leugenaarstertje.

Het o-lijk Keesje, di(2 nv.) ros haar door ieder le-lijk ge-vonden wordt, is een recht guit.

Het arm Keesje, di(2 nv.) eergevoel bi-zonder sterk ontwik-keld is, spaart voor een doodshemd.

Het vet ve, welk(2 nv.) vlees d mens tot voedsel verstrekt, wordt zorgvuldig opgepast.

Het goud, welk(2 nv.) hoog waarde door al beschaafd volk (mv.) erkend is, wordt tot verschillend doel(mv.) gebe-zigd.

Het zilver, welk tot d edel metaal behoort, is een zeer geschikt ruilmiddel.

Het schaaap, van welk (2 nv.) wol wij ons kleed(mv.) be-r^uden, is een zeer nuttig huisdier.

Het zw^un, welk(2 nv.) morsigheid tot een spreekwoord ge-worden is, wentelt zich gaarn in 't sl^uk.

Het gediensig Ke-tje, di door zijn)(haar gediensigheid een ieder inneemt, is een zeer aanvallig meid-je.

160. De staat(mv.), -ie(2 nv.) geldmiddel(mv.) niet voldoende zijn voor hun talrijk behoefte(mv.), gaan le-ningen aan.

Door toe te stemmen in 't verzoek van u neefje, di zeer hoog bij mij staat aangeschreven, heb ik huu al(2 nv. mv.) wens vervuld.

De groote rijkdom(mv.) ons ooms stelden hem in staat ruimschoots te voorzien in ons al(2 nv.) behoefte (mv.).

Aan u beid (2 nv.) begeerte(mv.) voldaan hebbende, reken ik mij van al verder verplichting(mv.) aangaande u beid ontslagen.

Bij de gele-genheid van zijn oom(2 nv.) verjaardag, hebben wij hem al moog-lijk blijk(mv.) gege-ven van ons grote gehegtheid aan zijn persoon.

Zuster Baerken, di(2 nv.) lied(mv.) door haar)(zijn tijdgenoot (mv.) bewonderd werden, leefde in de veertiend-eeuw te Utrecht. D eerst eis, die men d geschiedschrijver doet, is onpartijdigheid.

T oude besjje, di(2 nv.) dood door haar)(zijn erfgenaam volstrekt niet betreurd werd, bleek schatrijk te zijn.

161. T machtig Amsterdam, welke (2 nv.) handel door d oorlog met Engeland zwaar verlies(mv.) had geleden, haakte naar d vrede.

T magtig Antwerpen, welk (2 nv.) rijkdom door een uitgebrjgd handel was toegenomen, gold in d tijd voor d eerst koopstad van Europa.

Bilderdijk, die(2 nv.) gehegtheid aan vorst en vaderland zoo herhaald-lijk geble-ken was, werd daarvoor niet altijd beloond.

T Dortsche Augustijnken, di(2 nv.) geschriften hoog geschat werden, was een der beroemdst dichters zijn(2 nv.) tijd.

T noodlot, aan di(2 nv.) maght god(mv.) en mens (mv.) onderworpen waren, werd als een godheid voorgesteld.

De man, van di gij spreekt, is dezelfde persoon, di wij verle-den week ontmoet hebben.

Al burgers ko-zen dezelfde afgevaardigd.

Toen men een nieuw pre-sident moest kiezen, ko-zen al burgers dezelfde staatsman.

Te dezelfde ure vernam d vorst d nederlaag, die zijn wel-uitgerust vloot en talrijk le-ger hadden gele-den.

Te zijn huis vernamen wij tot ons schrik 't onh^{el}, dat u en d uw getroffen had.

D boekhandelaar zond mij e-nig werken te bezichtigen.

162. Welk(2 nv.) stelsel wordt door u voorgestaan? Dat van d Königsberger of dat van d Nederlands wijsgeer?

T boek, welk ik zoo vaak gele-zen heb, dat ik dezelfde(2 nv.) inhoud van buiten ken, heb ik weggeschonken.

Welk(2 nv.) toonkunstenaar(2 nv. mv.) scheppingen zullen dez winter door 't ope-ragezelschap worden uitgevoerd?

Welk(2 nv.) godgeleerde(2 nv.) stellingen werden veroordeeld, van Arminius of van Gomarus?

Welk(2 nv.) land(2 nv.) hulp riepen wij in, van Engeland of van Frankrijk?

Welk(2 nv.) vorstin gedrag laakt hij, van Elisabeth of van Maria Stuart?

Welk(2 nv.) partij magt werd door d zwak vorst gevreesd?

T dagblad, welk ons belangen zoo ijverig verde-digde, heeft opgehou-en te versch^{el}nen.

T ontzag-lijk vermogen, welke hij door erf-nis had gekre-gen, was spoedig doorgebracht.

162. Voor de^gene(enk.), di wij alles te danken hebben, hebben wij alles v^{el}.

Degene, die u bedro-gen en door zijn slinks streek(mv.) zoo misl^{el}d heeft, zal ik, waar 't moog-lijk zal zijn, voor d oog(mv.) d(2 nv.) geheel wereld ontmaskeren.

De-gene, di voor zijn vaderland zijn goed(mv.), zijn geluk, zijn le-ven opoffert, wordt vaak door zijn kortzichtig en kleingeestig laudgenoot(mv.) misken_d en verguis_d.

De-gene, -ie- gij vertrouwt, vertrouw ik ook, de-gene, -ie- gij u vertrouwen onthoud, behandel ik op gelijk wijs.

De-gene, di hun jeugd in losbandigheid en lightzinnigheid doorbrengen, zullen later hun misslag(mv.) en verkeerdheid (mv.) diep betreuren.

De-gene, die zonder talent te hebben vers(mv.) maken, mogen beseffen, dat zij niet voor d pers, maar voor d ko-menij werken.

De roem dege-ne(2 nv. mv.), die hun medemens(mv.) op d baan der beschaving zijn voorgegaan, zal eeuwig zijn.

De-gene, di zulke lage daad kan bedre_vven, noemen wij een schurk.

Daar zijn er, die beweren, dat een staatsman geen geweten hebben moet. De-zulk schijnt oncerlijkheid, in 't kle_nn bedreven, schurkerij, doch op groot schaal uitgevoerd, recht en billijkheid toe.

164. De zelfopoffering degene(2 nv.), die voor 't vaderland stierf, wordt door al braaf(mv.) gewaardeerd.

Degene(mv.) die zich eens aan hui|chelarij en dubbelhartigheid hebben schuldig gemaakt, worden door al voorzichtig (mv.) gewantrouwd.

Degene, di hij steeds bemind en vertrouwd heeft, veracht hij thans.

Degene, die steeds zijn welzijn trachtte te bevorderen, be-taalt di snoodaard met ondank.

Degene, -ie- nimmer met zijn verdienste(mv.) en goed daad(mv.) praat, he-ten wij een ze-dig en onbaatzuchtig mensch.

Degene, di zich als mijn best vriend voorde-den, bleken mijn ergst vijanden te zijn.

Degene, die zij steeds als haar moeder vereerde, heeft zij door d dood verlo-ren.

Voor degene, di uw haar vriendin noemt, hebt gij alles over.

Degene, di door d rede geleid d mens-lijk zaak(mv.) uit een ander oogpunt beschouwen dan d grootte hoop, worden vaak, wanneer zij dwalingen bestrijden en d ondeugd ont-maskeren, d slachtoffers van hun e-delaardig stre-ven.

Degene, die zich op re's bege-ven met 't doel om zich een schat van we-reld- en mens-kennis te vergaderen, moeten geen geld en moete ontzien.

165. Dezelfd vorst, di door dez geschiedschrijver gelaakt wordt, wordt door gene te he-mel verhe-ven.

Dezelfd vorst, di wij om zijn wreed inborst verachten, be-wonderen wij om zijn rege-ringsbel'e'd.

Dezelfd vorsten, die door hun vrijzinnig onderdanen worden gesteund, worden door een o-vermachtig priesterschap in hun groots plan(mv.) gedwarsboomd.

Dezelfd kunstenaar(mv.) die door hun tijdgenoot(mv.) miskend werden, brengt een meer beschaafd en ontwikkeld nageslaght hulde en eer toe. Hoe jammer dat dit voor d doode(mv.) een schraal vergoeding is voor 't bitter onrecht, dat zij door bekrompenheid en betwe-terij gedurende hun leven gele-den hebben.

De kiezers d(2 nv.) behoudend part'e' ko-zen dezelfd ver-te-genwoordigers als hun vrijzinnig tegenstanders. Beid ver-gaten hun onderling geschil(mv.) en waren alleen bedacht op 't welzijn des vaderland.

De Plebejers ko-zen dezelfd consuls als d patriciërs, doch d ridders verkozen geheel ander.

De burgers vereenigden hun stemmen op een en dezelfd.

Degene, die u hulp ontbe-ren, zullen wij te hulp komen.

Dezelfd, -ie- hij behaagt, zullen wij ook trachten te behagen.

Wij al zullen te_z zelfd ure ure hier bijeen zijn om ons gemeen belangen te spreken.

166. Daar Zijn Majesteit ons geërbiedigd koning hier te stad zal aankomen, zijn al burgers in d weer om, door 't oprichten van eer-boog(mv.), 't vormen van eer-wacht(mv.) enz., hun vreugde te kennen te ge-ven over zijn bezoek.

Hij zond 't werk aan zijn leermeester te beoorde-ling, daar hem aan dezelve(2 nv.) goedkeuring veel gele-gen was.

Hij verzocht zijn kundig leermeester zijn werk aan te prijzen, daar d aanbeve-ling dezelve(2nv.) hem in aller schatting moest doen r_{ij}zen.

Degene mijner te-genstanders zal ik altijd achting toedragen, welke mij met o-pen vizier en op eerlijk wijs hebben bestre-den.

De gravin wendde zich tot de keizerin, daar d bescherming dezelve (2nv.) haar uit al ongele-genheid(mv.) kon helpen. De k_ompo-nist droeg zijn werk op aan d vorstin des lands, in d hoop dat derzelve(2 nv.) bescherming hem een schitterend loopbaan zou o-penstellen.

167. De dichters, -ie- deze criticus bewondert en -ie- hij groot lof toezwaait, hebben nog geen naam gemaakt.

De dichter, -ie- men in d zeventiend eeuw in Nederland slaafs navolgde en -ie- men meer eer bewees dan al ander te zamen, was niemand ander dan Jakob Cats.

De aanvoerder d(2 nv.) legermacht gaf aan zijn streng tucht gewoon troep(mv.) bevel om -ie- met d wapen(mv.) in d hand gevangen werd geno-men geen genade te schenken, maar op de plaats zelv op te hangen; d overig zou zich door een hoog losgeld knnnen vrijko-pen.

De kameel(mv.), welk 't schip d(2 nv.) woest_{ij}n genaamd worden, zijn d mens van onberekenbaar veel nut.

Ons gestorven oom(mv.), waaraan(aan wi wij steeds met innig liefde denken, hebben ons bij hun uiterst wil zo bedacht, dat wij ons o-verig le-ven in een zoet niets doen kunnen doorbrengen. Evenwel zullen wij w^{er}zer zijn en niet 't slecht voorbeeld volgen van zo-veel nietswaardig doorbrengers, welk de maatschappij sch^{er}nbaar door hun verkwisting en buitenspo-rig leefwijze bevoordeelen, maar inde| daad tot nadeel verstrekken.

-ie- zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht.

168. Zie hier een groot hoop appel(mv.). Indien ik die(2 nv.) honderd weggeef, houd ik die(2 nv. mv.) veertig over. Eet ik daarvan d helft op, dan zijn die(2 nv. mv.) nog twintig over. Altjans als ik mij niet vergis. Noghtans kan ik dat niet gelo-ven.

De kno^ts welk(2 nv.) vol zwaarte de ro-ver op 't hoofd van d ongelukkig deed nederdalen, kloofde hem de scheidel, zo-dat 't rood bloed d moordenaar in 't aangezicht spatte. Wie(2 nv.) verontwaardiging zou niet worden opgewekt, als hij di laaghartig daad zag ple-gen?

Welk mens-vriend ^ust niet bij 't denkbeeld, dat de-ze we-reld eens zoo o-verbevolkt zal zijn, dat er geen grond genoeg zal overblijven om te bebouwen, en een onverm^eid-lijk hongersnood 't heerlijk vooruitzicht zal zijn, waarin zich d menscheid zal te verbl^eden hebben. Gelukkig e-venwel, dat dergelijk hersenschimmige schrikbeelden bij kalm en bedaard nadenken verdw^{ij}nen als ne-vels voor d zon.

169. Ik raad u om uzelf(2 nv.) wil aan, d omgang met u trouwloos vriend af te breken.

Algemeen was d verbazing, toen men vernam, dat hij dez daad niet uit zuiver belang|loosheid, maar om zijn zelf(2nv.) wil verricht had.

De gebroeders Grimm mogten d heerlijk zelfvoldoening

smaken, door hun beid(2 nv.) diepzinnig studie(mv.) d Germaans taalwetenschap te hebben gegrondvest.

Niet om eerbejag of d gunst hun(2 nv.) medeburgers, maar om 't belang des koningrijk zelve was 't leven dezer staatsman(mv.) aan onverpoost arbeid gew^ed.

De naght dekt met haar)(zijn zwart sluier 't sluimerend aardrijk; statig verr^est d maan aan d kim en verdooft met haar schitterend glans 't flonkerend star-heer; zacht-kens suist 't zoel wind-ke door 't lo-ver; heerlijk doen zich d zilver toon(mv.) van talloos naghtegaal(mv.) ho-ren, en alles stemt d mens tot rust, kalmte en vrede.

Bij 't aanbreken van d oghtendstond r^est d leeuwerik fluitend omhoog en verheffen duizend (mv.) ontwaakte vo-gel-kens hun toon(mv.) om d rozenvingerig dageraad te begroeten.

170. Dez jongman(mv.) me-nen hun st^el te vormen door al-lei schrijvers over al-hande onderwerpen te lezen; wij daarentegen le-zen alleen d uitste-kendst en houden het er voor, dat d o-verig(mv.) ons geen-zins van nut kunnen zijn.

In d jongst veldslag hebben d ons(mv.) tien ko-lonel(mv.), drie-honderd korporaal(mv.), zeven honderd tirailleur(mv.) en drie duizend gemeen-soldaten verlo-ren.

Bij d dertig duizend gulden(mv.) hadden wij in dez voorde-lig onderne-ming gesto-ken en hoopten daarme-de een goed winst te behalen; werkelijk le-verde zij een goed achttien duizend gulden voordeel op.

Deze koek-bakker bakt twe-hande koekjes, drie-hande taarten en gebruikt daartoe sleghts een-lei deeg.

Daar hij de honderd-dri-en-zeventigst op d kandidateslijst is, zal 't wel lang duren, eer hij benoemd zal worden.

Dit drankje wordt uit aght-hande kruiden ber^ed.

Voorheen hadden hadden wij tien-lei, thans hebben wij nog maar acht-lei muntstukken.

T buskru^{id} bestaat uit drie-lei bestanddeel(mv.).

Van dit werkje bestaan er drie uitgaaf(mv.), elk met vijf-lei letter(mv.) gedrukt.

Men kent duizend-lei, ja on^gndig veel soorten van kevers. De Frans k^uzer kon in oorlogstijd over meer dan een millioen soldaten beschikken.

Honderd(mv.), ja duizend(mv.) mens verlo-ren hij deze ramp 't leven.

Xerxes telde zijn ontzag-lijk le-ger bij tienduizend(mv.).

Van deze duistere plaats zijn er acht-lei verklaringen; duizend(mv.) geleerden braken hun hoofd daarover.

Zoo hij een ander maal dez misdaad pleeght, wordt hij veel strenger gestraft dan nu.

Men bewondert met recht d een(enkel?)voud van ze-den der oud Germanen.

171. T goed, dat(wat) gij ander doet, zal u zeventvoud(ig?) ver-golden worden.

Dit paar laars(mv.) kost(en?) mij zevende-half gulden, terwijl d uw, die veel be-ter zijn, maar anderhalf kosten.

Een lap-de-ken bestaat uit lap(mv.) van al-hande kleur.

Versch^{id}den substantief(mv.) ko-men alleen in 't enkel(een?)voud, ander alleen in 't meervoud voor. Een tweevoud komt in ons taal niet voor.

Dit is d driehonderst, ja misschien d drieduizendst maal, dat ik di fout bega. Nogthans kan ik mij di niet afwennen.

Delos is 't middel-ste ^uland der Cycladen.

Wij gingen met ons drie uit wandelen, terwijl zij met hun vier zigh baadden in d koel vloed.

Wij lootten met ons vier en twintig; op mij viel 't lot.

Al kwamen zij met hun duizend op, wij zouden hen o-verwinnen, al zijn wij maar met ons zes.

Zij reden met de acht, wij met de vier; geen wonder dat

zij hun hals en wij ons ons beid been(mv.) braken, daar wij niets van de e-del rijd-kunst verstonden.

Na duizend(mv.) mens-leven(mv.) en millioen(mv.) schat verloren te hebben, werd d trots vorst handelbaar en sloot d vre-de.

Eenig(mv.) beweren, dat de longte-ring ongenees-lijk is; ander(mv.) gelo-ven, dat zij hoogst zelden geneest, al(mv.) zijn 't er over eens, dat het een hoogst gevaarlijk kwaal is. Leonidas en de zijn stierven d held-dood.

D dwaas regent offert al(2 nv.) belang(mv.) op om som-mig(2 nv.) wens(mv.) te bevre-digen.

Caesar, Pompejus en Crassus slo-ten met hun drie een ver-bond om d Rom^{ens} staat te besturen.

Wij ro-ken lekker-er ^{er}gigaar(mv.) voor d acht om een dubbeltje, dan gij, di 't tweevoud(?) betaald.

Brutus en Cassius zwoeren beid d oud republiek in al haar vroeg luister te herstellen en dooden daarom met d overige saamgezwor|en(mv.) Caesar, d groot dictator, di(2 nv.) ijzer arm 't Rom^{ens} volk in bedwang hield.

Na eenig duizend verlo-ren te hebben, besloot ik niet meer te spe-len en nam tot veel(2 nv.) verbazing sin^{ds} di oog-en-blik geen kaart meer in handen.

D oud(mv.) meenden, dat d b^{ed}(mv.) d honing uit mor-gendauw ber^{ed}den en uit d bloemen alleen ¹ was trokken, welk d honing zijn reuk en smaak mededeelde.

Dogh wat vroeger veel(mv.), zoo niet al(mv.), voor ze-ker aannamen, gelo-ven t|ans nogh w^{ed}nig(mv.), of liever ge-lo| niemand meer.

Welk to-neelspeler heeft gisteren avond zoo moeilijk een rol vervuld?

Welk volk stond nog op zoo laag een trap van beschaving?

Welk man is van die zo st^{ed}l trap gevallen?

Welk een verstand wordt er niet gevorderd voor die ne-telig zaak?

Wat voor een man bedoelt gij togh?

Wat voor een man zou bere-kend zijn tot beteugeling van 't overmoedig grauw?

Wat mens(mv.) zie ik daar lang d straat gaan?

T paard, welk d mens van zeer veel nut is, wordt niet altijd behoorlijk verzorg .

Een braaf huisvader doet alles voor 't welzijn d(2nv. mv.) zijn. Kundig veldheer(mv.) verwerven zich 't vertrouwen hun(2 nv.) vorst.

Het koning-rijk Hano-ver werd bij Pruisjen ingel^{ef}f^t.

T o-vermachtig Frankrijk zag d volken aan haar)(zijn voet geknield.

172. D groot taalgeleerde, waarvan ik u zo-veel heb meegedeeld, is overle-den.

Een beroemd to-neelspe-ler was Charles Kean.

Dez paarden zijn sterk-er dan vlug.

U vriend| is geestig-er dan geleerd.

U zuster is schoon-er dan lief-tallig.

U zuster is schoon-er dan d mijn.

D Frans-man(mv.) zijn le-vend(ig)er dan diepzinnig.

D Duitsjer(mv.) zijn diepzinnig-er dan d Fransman(mv.).

Wij tw^{ef}felen aan d kunde(mv.) dezès hoogle-raar.

U kennis(mv.) zijn grappig-er dan vernuftig- jongman(mv.).

Zijn gro-te kennis(mv.) geven hem aanspraak op dez gewigh-tig en eervol betrekking.

173. Uit zijn gedrag (mv.) heb ik opgemaakt, dat hij een schrande-er dan zedig jongmens is.

Dez drinkebroer klaagt dat hij dag aan dikker wordt; togh kan hij zich 't drinken van zwaar bier(mv.) niet ont-wennen.

Met een harer liefst lach(mv.) verwelkomde d gastvrouw d voornaam gast.

D leer(mv.) d(2 nv.) kerk worden door dez schrijvers bestre-den.

Welk zijn doel(mv.) zijn, heb ik niet kunnen te we-ten ko-men. Timon, die geheel d mens-heid haatte, woonde afgezonderd in zijn to-ren te Athene.

Welk geleerde kon zoo moeilijk een vraagstuk oplossen?

174. D herders dr̄nken 't vee.

Een mild re-gen dr̄nkt d droog grond.

De veld(mv.) dr̄nken 't bloed d(2 nv.) gevallen heerschaar(mv.).

D noodlottig tijding verschrik(impf.) mij hevig; niemand werd daardoor heviger verschrik dan ik.

Door d noodlottig tijding verschrik(impf.) ik he-vig.

Niemand verschrik(impf.) daardoor heviger dan ik.

175. Ik zie d kip een ei l̄ggen. Het ei l̄gt op d grond.

Ik zie, dat d kip een ei heeft gel—.

Wij l̄ggen (impf.) ons op 't mollig grastapst neder.

Deze rijkgaard l̄gt een uitgestrekt buitenplaats aan. Deze is zeer fraai aangelegd en is ook in heerlijk oord gel—. D aanleg kost niet weinig. D ligging is heerlijk.

Ik heb op d sofa l̄ggen dro-men van schatten, di ik niet bezit.

D schip(mv.) l̄ggen op d re-de te anker.

Ik l̄g sin^{ds} eenig tijd met mijn jongst broer o-verhoop.

Bij d Oosters volk(mv.) l̄ggen d gasten bij d dis aan.

De kok l̄gt 't zoo aan, dat de gasten niet we-ten *wat* zij e-ten, maar alleen *dat* zij lekker e-ten.

Ik l̄g mijn vijanden zooveel in d weg, dat zij daardoor belet worden zich te doen gelden.

Hij heeft een buitenspo-rig blij-schap aan d dag gel—. .

D kip leit)(legt een ei, 't ei leit)(ligt in 't hooi.

- D tuinbaas heeft zijn stroo-hoed op d grond gel—.
176. D boeren gene-ren zich met d landbouw
 D Markers gene-ren zich met de vis|vangst.
 D dokter_m of doctoren gene-zen den zieke(mv.)
 Ik ben van mijn vooroordeel(mv.) gene-zen.
 D mens(mv.) willen no-de van hun dwaling(mv.) gene-zen worden.
 D schildwagh z^t(impf.) d vlucht-ling na.
 D vijand z^t ons op d hielen.
 D kr^ggsgevangen z^t 't op een lo-pen.
 D kr^ggsgevangen z^t(impf.) 't op een lo-pen.
 Mijn vriend X is een geze-ten burger alhier.
 Men zette d dief vast; hij moest twintig jaren zitten voor zijn brutaal diefstal.
177. Ik mag di ellend-ling niet l^gden.
 Mijn oom en voogd heeft mijn l^gding op zich geno-men.
 Ik l^gd sin^ts lang tijd aan hevig kiesp^gn.
 Ik mag wel l^gden, dat gij slaaght.
 Deze snood-aard verl^gd d jongelingschap.
 Hij gel^gd zijn vertrekkend vader naar 't station d(2 nv.) spoorweg.
 Wij bel^gden versch^gden godsdienst(mv.).
 Hij bel^gd(impf.) d Israeli-tisch godsdienst en bel^g t|ans d Protestants godsdienst.
 K^gzerin Irene beleed d Grieks-Kristelijk godsdienst en herstelde d beeld-dienst in d kerk.
 D ro-vers overl^gden 't zoo slim, dat niemand hen vinden kon.
 Al(mv.) treurden om 't overl^gden van d dighter.
 De jongen(mv.) herl^gde breuken.
178. D zon n^ggde te ondergang.
 Het Romeins rijk n^ggde te val.

De aankomende n_ygde voor de dochter des gastheer.
Was d vorst geneigd)(genegen, om van d troon afstand
te doen?

Karel d vijfde was Willem de Zw_yger zeer genegen)(ge-
neigd.

Toen ik aankwam, n_ygde d dag zich ten avond.

De dansmeester leerde zijn leerling een bevallig n_ygging (te?)
maken.

179. Tot 't best_ygen van bergen heeft men een flink borst en
sterk been(mv.) no-dig.

T fier ros st_ygerde en wierp zijn ber_yder ter aarde.

D metselaar viel van d st_yger en brak d hals.

180. Di zaak is zo eenvoudig, dat zelfs zuigling(mv.), om zoo
te zeggen, d waarheid daarvan kunnen inzien.

D koe(mv.) zo-gen de kalf(mv.)

D bij(mv.) zo-gen d honing uit d bloemen.

Zelfs g_yten en wolven zo-gen(verl. tijd) volgens d fabelleer
pasgebo-ren god(mv.) en mens(mv.)

181. D trekschuit vaart af en voert ons langs d fraaist buitens
na d plaats ons (2 nv.) bestemming.

182. Als d godheid 't gehengt, kunnen d boos(mv.) voor kort
tijd d braaf onderdrukken.

Wij zien d houthakker d eik-boom vellen en hooren deze
met groot ge-druis op d grond vallen.

183. D genesheer(mv.) aderlaten(impf.) Lord Byron, maar trots
hun hulp bezweek d groot dichter.

D oud h_ylin(mv.) waarzeggen(impf.) dez bijgeloovig boeren.

D landman(mv.) zijn gewoon al voorbijgangers vriendelijk
goed avond te zeggen.

D jonksken wilde niemand goed dag zeggen.

Wilt gij u opstellen goed maken en daardoor d fouten, die
gij begaan hebt, goed maken?

Zoud gij di berg te hoog aghten om te beklimmen?

Zoud gij u zelf te hoog aghten voor dit postje?

Zoud gij u vriend kunnen hoog aghten, als hij een dergelijk laagheid bedreef?

D verzekeringmaatschappij zal ons al(mv.) schadeloos stellen voor d geleden verlies(mv.).

Ik hoop dat mijn ouders mijn plannen zullen goed vinden; wellicht zullen zij 't beter vinden, als ik een ander loopbaan kies. Daar wij in de comedie nog plaats vonden, ble-ven wij om 't stuk te zien.

Daar de verloting niet kon plaats vinden zonder d toestemming d(2 nv.) o-verheid, zullen wij al moog-lijk middel aanwenden ten einde daartoe verlof te krijgen.

Wij ho-ren de klok aght slaan en l^gggen nog te bed!

Wij zullen in 't vervolg op u les(mv.) aght slaan.

Daar ik niet thuis was, wilde hij plaats nemen en mijn aankomst afwaghten.

D o-verheid zal op 't hoofd van d bandiet een hoog pr^es stellen; ook zal zij zeker op d ijver en waakzaamheid haar(2 nv.) dienaar(mv.) prijs stellen en die, waar zij kan en mag, ruim belo-nen.

U schoen-maker heeft mij dit paar jaghtlaars(mv.) goed gemaakt.

D kleer-maker heeft de abuis(mv.) zijner rekening goed gemaakt.

184. Wij gekscheren)(sche-ren d gek met ons barbier; deze man pleeght geksche-rende te zeggen, dat hij in zijn le-ven al heel veel gek(mv.) geschoren heeft.

Wij geksche-ren (impf.) steeds met d ernst, met **welk** hij d grootste beuzeling behandelt.

Socrates pleeght(impf.) zijn onbeschaamd lasteraar(mv.) niet door woorden, maar door daden te lo-genstraffen.

Al menschen traghten zich voor schade te vrijwaren.

185. Wij herinneren ons gaarne ons goed daad(mv.).

Wij herinneren ons vrienden gaarne d'genoeglijk uren,
welk wij met hun doorbraghten.

Wij herinneren ons lightzinnig vrienden hun plight.

Ik heb steeds di vals-aard wantrouwd.

Op dat hag-lijk oog-blik hebben al(mv.) aan hun behoud
wanhoopt.

186. Het laken, dat ik bij dez lakenko-per gekoght heb, is
zo-zeer ge(krimpen, verl. deelw.) dat ik er mij in ste-de
van een jas, een kort buis-je van kan laten maken; e-ven-
wel durft d'bedrieger bewe-ren, dat zijn laken nooit
krimp(verl. tijd) en nooit heeft(is ge(krimpen, verl. deelw.).
Na d'no-dig pap op mijn arm gelstd te hebben, is hij)(zij
zoo ge(slinken, verl. deelw.) dat ik mij met een spoedig
gene-zing durf vl^{en}.

D'knecht des admiraal ontwing(verl. tijd) den sluipmoor-
naar d'dolk en bracht hem naar d'gevangenis.

D'vorst belgt(verl. tijd) zich zeer over de traag voortgang
van di voor zijn rstik zoo hstlzaam onderne-ming. Daar hij
zeer ge(belgen verl. deelw.) was, vreesden de ambtenaar(mv.)
dat zijn reghtvaardig toorn hen treffen zoude.

D'sruikro-ver verberg(imperf.) d'gesto-len schat onder d'
grond.

Mijn neef wordt elk jaar rstker, doordat hij geen tiende van
zijn vermo-gen pleeght te verte-ren en d'rest op interest zet.
Zijn vader verwerf(imperf.) zich daarentegen zeer veel vriend
(mv.) door zijn grens-loos mil-dadigheid.

D'redenaar heeft zo-lang gespro-ken, dat zijn stem er
hees van is.

D'rstziger had zo-lang ge(praten, verl. dlw.), dat d'tijd
van 't vertrek d(2 nv.) spoortrein verstre-ken was. Daarop

- scheld(verl. tijd) hij op d onnoodig spoed, die d spoorwegbeamjten ple-gen te maken, zoolang wij hem konden hooren.
187. D rampzalig man ontgeld(verl. tijd) d misdaad, die ander (mv.) ge(plegen, verl. dlw.) hadden.
- Ik heb al zijn weldaad(mv.) met snood ondankbaarheid vergelden(verl. dlw.).
- Bij 't bekennen zijn(2 nv.) dwaling(mv.) en f^ullen smelt(verl. tijd) d man in traan(mv.) wegh.
- D fabri-kant(mv.) kerven(verl. tijd) d tabak.
- D onnoozel barbier bederf(verl. tijd) al zijn scheermes(mv.) door ze verkeerd aan te zetten.
- D aanvoerder d(2 nv.) bende werf(verl. tijd) manschap(mv.) aan door hun roem, eer en, wat voor d meest mens(mv.) nogh meer zeght, schatten voor te spiegelen.
- D boekanier(mv.) waren stout ze-vaarders, die tuk op buit op d oecaan rondzwerfen(verl. tijd) en d ongelukkig(mv.) die onder hun handen vielen van alles berooven(verl. tijd), ja vaak als slaaf(mv.) verkoghten.
188. D doodgraver delft(verl. tijd) zelv 't graf voor zijn gestorven echtgenoot. Toen hij 't graf ge(delven, verl. tijd) had, werd hij door smart o-vermand en storte neer op d be(vriezen, verl. tijd) grond.
- D zon-straal(mv.) smelten(verl. tijd) bij d aanvang d(2 nv.) lente d sneeuw op d vrughtbaar velden.
- D vlughteling(mv.) zwerfen(verl. tijd) langs d onherbergzaam kust in d hoop een vaartuig aan te treffen, dat hen buiten 't ber^uk hun(2 nv.) vervolger(mv.) zoude brengen.
- Daar d een staat beweerde, dat d ander d verdrag(mv.) schend(verl. tijd) en stee^ds had ge(schenden verl. dlw.), verklaarden zij elkaar d oorlog.
- D dronkaar^d zwelgt (verl. tijd) zo-veel sterk drank in, dat hij er van sterft(verl. tijd).

Dez jager bederf(verl. tijd) zijn jachthonden door ze ru haas-vlees voor te werpen.

D vis-vrouw(mv.) kerven(verl. tijd) d aal en d paling.

D keukenmeid kerf(verl. tijd) d visch (§ 282.)

Zij bewe-ren dat d Rus(mv.) veel matroos(mv.) aanwer-ven(verl. tijd) voor hun vloot(mv.).

D hoog vloed verzwelg(verl. tijd) een groot deel van dez welvarend landstreek; daarbij vonden zeer veel bewo-ners hun dood in d golf(mv.).

189. De o-verwinner verdelg(verl. tijd) d bloeiend stad en strafte d onschuldig inwo-ner me-do-geloos. Men ^eside van zo-veel gruwelen.

Zo-lang als d wond aan mijn linkerhand zweer(verl. tijd), kon ik niets verrichten.

Ik bezweer(verl. tijd) mijn ligtzinnig broeder zijn le-ven te beteren; hij zweer(verl. tijd) mij zigh be-ter te zullen ge-dragen, maar hield zijn eed niet.

Hij verheel (verl. tijd) op generl^e wijs zijn gebrek(mv.), maar schaamde er zich ook geen-zins o-ver.

D schaapscheerder scheert d schapen, scheer(verl. tijd) d schapen en heeft zijn geheel le-ven lang schapen ge(sche-ren, verl. tijd.).

Het onderaards vuur verdelg(verl. tijd) de stad(mv.) Sodom en Gomorra.

Wie weet welk lot u' nog be(scheren, verl. tijd) is.

Ofschoon ik hem nogh nooit iets, van welk aard ook ver(helen verl. tijd) heb, vertrouwt hij mij togh niet 't minste toe.

Met dez dwaas scheer(verl. tijd) ik steeds d gek.

Di landstreek(mv. wordt (verl. tijd) ver(delgen, verl. dlw.) door een onverwachte uitbarsting van d Vesuvius, di al-les onder gloeiende lava begraaf(verl. tijd).

190. Hoewel hij steeds goeden raad ontbeer(verl. tijd), heeft hij zich e-venwel door ʒgen overleg en staal vlijt tot zulk een aanzienlijk hoogte ver(heffen, verl. tijd), dat hij tʒans over hen, die zich vroeger zijn meerder(mv.) waanden, gebied. D veldheer(mv.) bevelen(verl. tijd) d soldaten hun uiterst kraghten in te spannen om de vijandelijke schans(mv.) te nemen. D soldaten volbraghten wat zij hun be(velen, verl. tijd) gelijk zij steeds volbraght hadden, wat hun bevelhebbers hun bevelen(verl. dlw.) hadden.

Toen nu d verde-digers bemerkten, dat zij tegen d o-vermaght der aanvallers niet opgewas[sen waren, kozen zij het haas-pad en sche-ren(verl. tijd) zich weg.

Terwijl ik er niet op bedaght was, scheer(verl. tijd) mijn barbier mijn gans baard weg.

Dewijl mijn middelst vinger ont-stoken was en zweer(verl. tijd), kon ik verschʒden dagen achtereen niets uitvoeren.

191. Wat verme-ten(verl. tijd) die ellendigen zich wel, die d goed naam van di eerlijk mensch wilden belasteren.

Dez betwe-ters verme-ten(verl. tijd) zich alles te berispen, waarvan zij niet terstond 't nut inzien (verl. tijd).

Daar dez jongelingen d gebod(mv.) hun(2 nv.) ouders overtreden(verl. tijd), werden zij streng gestraft.

Zij betreden(verl. tijd) d pad(mv.) d(2 nv.) ondeugd, dogh zien(verl. tijd) weldra 't zondig hun(mv.) levenswandel in en be-terden zich.

D overwinnaars treden(verl. tijd) d reghten der overwonnen(mv.) met voeten.

Zij vergeven(verl. tijd) al, die hun kwaad doen, vooral als hun d gele-genheid om wraak te ne-men ontbreekt(verl. tijd). Mijn neef(mv.) gene-zen(verl. tijd) welhaast van een he-vig ziekte.

Di welopgevoede jongman(mv.) bewegen(verl. tijd) zich gemakkelijk in de hoogste kringen.

D fabri-kanten verkoghten ge(weven, verl. tijd) stof(mv.) tegen zeer hoog prijs(mv.).

Zij vergeteu(verl. tijd) zich zoozeer, dat zij woorden bezigden, di niet in d mond van een beschaafd mens mogen ko-men.

Daar zijn geheel verhaal met leugens door(weven, verl. tijd) is, gelo-ven wij er niets van.

Terwijl d boeren d oogst binnenbrachten, lezen(verl. tijd) d arm(mv.) korenaar(mv.).

192. Gij vermeet(verl. tijd) u dez eerbiedwaardig staatsman op d schandelijkst wijs in zijn eer aan te tasten.

Gij eet (verl. tijd) met veel smaak van dez heerlijk-schaap-bout.

Gij vergeet(verl. tijd) u leesboek en kunt(verl. tijd) daardoor u les niet le-ren.

Gij overtreedt(verl. tijd) al mensch-lijk en god-lijk gebod(mv.) en zijt(verl. tijd) reghte sno-daard(mv.).

Gij geneest(verl. tijd) van di gevaarlijk kwaal.

Gij bidt(verl. tijd) mij spoedig tot u te komen, terwijl gij u baadt(verl. tijd).

Gij zit(verl. tijd) te lezen, terwijl ik pijp(verl. tijd.).

Gij weeft(verl. tijd) u eigen kleet(vm.).

Gij ziet(verl. tijd) d drenk-ling in d diep rivier worstelen met d kracht van d stroom en komt(verl. tijd) hem niet te hulp. Daardoor wordt(verl. tijd) gij door al braaf(mv.) ge(minachten, verl. deelw.). Gelukkig wordt(verl. tijd) d arm man toch gered.

Gij wenscht(verl. tijd), dat ik bij u kwam eer gij sterft(verl. tijd).

Gij zwerft(verl. tijd) op d wijd oceaan rond.

Gij werpt(verl. tijd) mij met sneeuwballen en wordt(verl. tijd) daarbij zoo koud als ijs.

- Gij bederf(verl. tijd) u makker en beroemt(verl. tijd) u daarop.
193. Gij beveelt(verl. tijd) mij te vertrekken, dogh scheert(verl. tijd) u weg uit vrees voor mijn toorn.
- Gij zweert(verl. tijd)mij trouw, dogh ik maakte geen staat op u eed(mv.).
- Hij en gij scheldt(verl. tijd) mij uit voor al wat le-lijk was.
- Gij schendt(verl. tijd) ons verdrag en daardoor aght(verl. tijd) ik mij van mijn verplichtingen ontslagen.
- Gij bergt(verl. tijd) u eigen huid, in plaats van u leven voor d goed zaak te wagen.
- Gij krimpt(verl. tijd) ineen van angst en schrik.
- Gij zingt(verl. tijd), terwijl gij danst(verl. tijd).
- Gij blinkt(verl. tijd) uit door u groot verdienste(mv.).
- Gij zwelgt(verl. tijd) 't edel druif-nat door.
- Gij kerft(verl. tijd) d tabak, terwijl gij pijpt(verl. tijd).
- Gij stijft(verl. tijd) mij in mijn vooroordeel(mv.)
- Gij tijgt(verl. tijd) hem di misdaad aan.
- Gij snuift(verl. tijd) wraak en woede.
- Gij houdt(verl. tijd) mij voor u best vriend.
- Gij was|t(verl. tijd) voorspoedig op.
- Gij schept(verl. tijd) behagen in di zot klap.
- Gij verheft(verl. tijd) u tot zijn hooghte.
- Gij lacht(verl. tijd) over mijn wijs les(mv.).
- Gij was|t(verl. tijd) u aangezicht en kamt(verl. tijd) u haar.
194. U stadgenoot belijdt(verl. tijd) d zelf godsdienst als gij.
- Gij belijdt(verl. tijd) d zelfde godsdienst als ik.
- Dez meid-je(mv.) rijgen(verl. tijd) hun middel(mv.) in.
- Wij verkoghten een staaf ge(dijgen, verl. deelw.) goud.
- D knop dijt(verl. tijd) zich weldra uit en deed d blad(mv.) vaneensplijten.
- Hij krijt(verl. tijd), toen gij slaag(mv.) krijgt(verl. tijd).
- D Rom^gnen krijgen(verl. tijd) met d Carthagers.

Zij krijgen(verl. tijd) door Scipio(2 nv.) held-daad(mv.) wel-dra geheel Spanje in hun maght.

Met een krets|end. stem riep hij zijn zoon(mv.) toe, dat zij kers(mv.) gesto-len hadden.

Wij vermijden(verl. tijd) al moog-lijk opspraak.

Zij kwijten(verl. tijd) zich eervol van hun moei-lijk taak.

Gij benijdt(verl. tijd) mij om mijn voortdurend voorspoed en zijt(verl. tijd) mij daarom niet gen(egen, -eigd?).

D raaf(mv.) kras|en(verl. tijd), d mos(mv.) t|ilpen(verl. tijd).

Zij schrijden(verl. tijd) voort naar d rustplaats der dood(mv.).

Wij wijten(verl. tijd) hem ons ongeluk en weten (verl. tijd) u dank voor u zorgen.

Gij zijgt(verl. tijd) ameghtig ne-der op d mossig rustbank.

D matroos(mv.) reven(verl. tijd) d z^gl(mv.), d tuiniers rijven(verl. tijd) d tuin.

Zulk le-lijk streek(mv.) lijken(verl. tijd) ons niet.

195. Op d grond ademloos neerge(zijgen, verl. deelw.) grijnt (verl. tijd) hij een geheel tijd, alvorens mij d oorzaak ziju(2 nv.) smart mede te de-len.

D landman pijpt(verl. tijd) aan, toen hij zijn daag-lijks werk volbraght had.

D was|vrouw stijft(verl. tijd) d boordjes en brengt ze ons ge(stijven, verl. dlw.) te huis.

Zij tijgen(verl. tijd) naar d stad om zich van d misdaad te zuiveren, di men hun had aange(tijgen, verl. dlw.).

Gij verbiedt(verl. tijd) ons u kneght(mv.) toe te snauwen.

Zij bogen 't hoofd bij d aankomst des hoog-priester.

Het verveelt(verl. tijd) ons steeds een-lei groente te eten.

Wij verbijten(verl. tijd) ons gramschap.

D geheel nacht hebben wij geen oog ge(luiken, verl. dlw.).

Wij vergasten(verl. tijd) ons aan gezieden(verl. deelw.) vlees met wortel(mv.) en gestoofd peer(mv.).

- Gesto-len goed gedijt niet en gedijt(verl. tijd) nimmer.
 D hofdames n^ggen(verl. tijd) voor de vorstin.
 Ge(sluiken, verl. dlw.) goed(mv.) worden verbeurdverklaard.
 D vlucht-ling(mv.) stuiven(verl. tijd) voort, als kaf voor d wind, toen wij hen naz^ttten(verl. tijd) of op d hielen z^ttten (verl. tijd). Zelfs d dapperste(mv.) z^ttten(verl. tijd) 't op een lo-pen en zoghten hun h^gl in een schandlijk vlucht.
196. D neger grijnst(verl. tijd) ons aan. Wij begonnen al te grinnik|en op dat koddig gezicht.
 De spi-on(mv.) berigten(verl. tijd), dat d vijand in ginds moeras(mv.) schuilt(verl. tijd); spoedig waren d ons op marsch om hem ook van daar te verdr^gven.
 Wij haten(verl. tijd) elk grompot.
 U broeder verschuilt(verl. tijd) zigh in ginds bosch|age om ons te kunnen bespieden.
 D sjouwers kruieu(verl. tijd) menig zwaar vracht naar de [magaz^gn(mv.) d(2 nv.) koopman(mv.).
 In u kinds-heid pleeght(verl. tijd) gij u in 't zwemmen te oefenen.
 D Deventer koek-bakker kruid(verl. tijd) d koek.
 D wol pluist(verl. tijd) zoo sterk, dat wij 't kleed niet durven(verl. tijd) aan(te?) trekken.
 Het hongerende kind krijt(verl. tijd) zijn moeder bij haar tehuiskomst aan.
 D vla stijft(verl. tijd) in de koelte aan.
197. Het verdriet(verl. tijd) d kneght(mv.) altijd verw^gt(mv.) en scheldwoorden te horen; zij pakten hun bies(mv.) en verlaten (verl. tijd) hun meester.
 Wij bezoeken(verl. tijd) d fabriek, terwijl e-nig werkman (mv.) d zeep zieden(verl. tijd), ander d reeds ge(zieden, verl. dlw.) zeep uit d ke-tel scheppen(verl. tijd) om hem(ze verder te ber^gden.

In zied-tooren, wist hij niet meer, wat hij deed; tranen vlieten(verl. tijd) h- lang- de wangen.

Het was duidelijk, dat dit le-vend(ig?) man-ke Frans bloed door d ader(mv.) vliet(verl. tijd.)

Ik ontraad(verl. tijd) u steeds deze onderneming; e-venwel laat(verl. tijd) gij u bepraten, steekt(verl. tijd) er u geheel vermo-gen in en verliest(verl. tijd) alwat gij bezit(verl. tijd). D troepen blazen(verl. tijd) na een langdurig dogh ver-geefs bele-gering d aftocht.

Na eerst te hebben toegestemd in deze zaak, beraadt(verl. tijd) hij zigh weder en trok zigh terug.

D koopman blaast(verl. tijd) over zijn ko-kend koffi en waghtte bedaard af, of men hem wat af zou ko-pen.

Ephialtes di zijn vaderland verraadt(verl. tijd) werd door zijn landgenoot(mv.) verfoei^t.

198. D vorst heeft zijn eerst minister uit zijn land ge(bannen, verl. dlw.).

Dez trotschaard is met al-lei haat-lijk gewoonte(mv.) behe^t.

Dez me-do-genloos man verstoot(verl. tijd) zijn hals-tarrig zoon, di zich over zijn(?) har^tvogtigheid luide beklagde.

Zijn oom(mv.) bevelen(verl. tijd) hem zijn vader vergiffenis te vragen voor 't geen (dat) hij mis(drijven, verl. dlw.) had.

Op staand voet volbrengt(verl. tijd) ik u bevel(mv.)

Wij pluimstrijken(verl. tijd) nooit ons meerder(mv.).

T geen (dat) zij bewe-ren, druis^t te-gen mijn gevoelen aan.

U vriend benijdt(verl. tijd) nooit ons meerder(mv.)

Zij evenaar-en(verl. tijd) hun vrienden in velerlei kundigh^ed(mv.).

D prins(mv.) aanvaarden(verl. tijd) d rege-ring in een uiterst moeiljk tijd.

Honderd(mv.) menschen glimlaghen(verl. tijd) daarom.

Terwijl ik beeldhouwen(verl. tijd), bespeelt(verl. tijd) gij d fluit.

199. Barmhartig monnik(mv.) herbergen(verl. tijd) d verkleumd
 r^gziger en reddend(verl. tijd) hem zoo van een wis dood.
 D kantoorbediende heeft d geld ge(incasseeren, verl. dlw.).
 D oorlog eindight(verl. tijd), toen beid partij bedongen,
 dat elk behoudt(verl. tijd) wat hij had.
 Plato heeft zijn wijsbegeerte in zijn talrijk geschriften ont-
 (vouwen, verl. dlw.).
 D matroos(mv.) pluizen(verl. tijd) tou.
 Na d kaart ge(spouwen, verl. tijd) te hebben, doen(verl.
 tijd) wij versch^gden kunststukje(mv.) daarmee.
 Door d streng koude bevangt(verl. tijd) ons een zwaar slaap.
 Met loom schre-den(mv.) bege-ven(verl. tijd) wij ons op weg.
 Door d dood ons rijk oom(2 nv.) zijn wij van al zorgen
 voor ons onderhoud ont(heffen, verl. dlw.).
 D vorst ontheft(verl. tijd) zijn onderdaan(mv.) van d zwaar
 schatting, di zij jaarlijks moesten opbrengen.
 Hij bezweert(verl. tijd) mij hem d waarheid te ontdekken
 en ik vaar(verl. tijd) daar wel bij.
 Hij was|t(verl. tijd) op tot een kragtig man.
 Zij was|sen(verl. tijd) hun handen schoon van d inkt.
 Hoewel d kinderschoenen ontwas|sen, stellen(verl. tijd) zij
 zigh als re-deloos kind(mv.) aan.
200. In zijn kinds-heid slaapwandelen(verl. tijd) u oudst broeder.
 Blondin koordedansen(verl. tijd) bewonderenswaardig.
 Wij konden dez valschaard niet l^gden.
 Dez vader kon zijn bald|adig zoon(mv.) niet l^gden.
 Hij verwelkomt(verl. tijd) zijn vrienden hartelijk.
 Gaarne had ik u bezoght, dogh ik heb niet ge(mogen,
 verl. dlw.).
 Gij raadt(verl. tijd) mij aan voor mijn gezondheid op reis
 te gaan, maar ik heb 't niet ge(kunnen, verl. dlw.).
 Ofschoon ik geen zin had in d dienst, w^ggerde mijn voogd

een plaatsvervanger voor mij te nemen, als ik in d lo-ting zou vallen. Hij togh was een oud gediend en de bits-ste, barsch-ste ijzervre-ter, di ik kende.

Hij beval mij, arm drommel, voor 5 jaar te te-kenen en daar ik niets in d wereld bezat, heb ik wel ge(moeten, verl, dlw.). Ik heb lang tijd naar hem staan (te) luist|ren, maar be-gre-pen heb ik hem niet.

T heeft u ouders goedge(dunken, verl. dlw.) u een fat-soenlijk opvoeding te ge-ven.

De Chinees ro-verkapitein was d schrik der zeeën.

De troepen verscho-ten hun geheel voorraad krui^d.

Men verdenkt(verl. tijd) dez man van schurkerij.

201. De koe-ko-per(mv.) bed^ochten zich wel voor zij d koop slo-ten.

D dief onthaalde men op kno^d|slagen, die raak waren.

De dood getroost, br^oght Socrates zijn laatst -le-vensuren in wijsge-rig gesprekken door.

Dez re-sident stelt zich als een ko-ning-je aan.

Laf-aard(mv.) vre-zen en vlieden 't gevaar, verme-tel(mv.) zoeken 't omdat zij 't veraghten, maar dapper(mv.) doen nogh 't een nogh 't ander, en blijven zelfs in d hag-lijkste gevaar(mv.) kalm en moedig.

Wij bestude-ren d werken van Confucius, d Chinees wijze.

D chirurgijn-majoor(mv.) verplegen(verl. tijd) d gekwetst(mv.).

Ik d^oght, dat d zon om d aarde draaide, maar t|hans weet ik be-ter.

D schout-bij-nacht(mv.) beraadslagen(verl. tijd) over d maatregel(mv.), die zij zouden nemen in 't belang d(2 nv.) vloot.

Wij haten(verl. tijd) steeds di vals-aard en trots-aard.

Wij geleiden(verl. tijd) ons gast, d voornaam vreemdeling, tot aan d huisdeur en nemen(verl. tijd) een zeer beleefd afsch^d van haar.

Gij moogt(verl. tijd) wel van geluk spreken, dat gij aan d' handen van dez snoo-daard ontkomen zijt.

Gij ontkomt(verl. tijd) u vervolgers.

Gij verwelkomt(verl. tijd) u vrienden.

Gij houdt(verl. tijd) hen tegen, opdat gij langer van hun gezelschap geniet kunt(verl. tijd).

202. Ik heb zijn geheim traghten uit(te) vorsen, maar heb 't niet vermogen(verl. dlw.).

Gij zegt(verl. tijd) weinig en zwijgt(verl. tijd), terwijl gij smakelijk van d' heerlijk scho-tel eet(verl. tijd).

Gij doet(verl. tijd) veel, maar zegt(verl. tijd) weinig.

Gij legt(verl. tijd) u op d' wiskunde toe.

Gij pleegt(verl. tijd) na het eten een wandeling-je te doen.

Gij durft(verl. tijd) u meerder(mv.) tegen (te) spreken.

Gij verpleegt(verl. tijd) u ziek broeder-je.

Daar wij dez ijzersterk man niet aandurven(verl. tijd), poets|ten wij d' plaat.

Hoezeer wij ook naar geld dorsten(verl. tijd), durven(verl. tijd)

wij geen oneerlijk middel (te) be-zigen om het te verkr^ggen.

Dez eerezugtig amb|tenaar dorst naar eer en roem.

T' leger van Xerxes, d' koning der Pers(mv.), is|(heeft in ze-ven dagen d' Hellespont o-vergetrokken.

Herhaaldelijk heb|(ben ik d' brug te Keulen o-vergewandeld.

Mijn broeder, d' zeekapit^gn, is|(heeft in negentig dagen naar Batavia gez^gld blijkens zijn jongst brief.

De reis(mv.) van dez snelz^glend brik waren steeds voorspoedig; hij|(zij is)|(heeft reeds achtmaal in zeventig dagen naar Batavia gez^gld.

De leeuw is)|(heeft op d' weerloos man aangesprongen en hem verscheurd.

De honden zijn)|(hebben hun baas aangesprongen uit blij-schap over zijn terugkomst.

203. Men verhaalt van Lord-Byron, d Engels dichter, dat hij eens in een zeer kort tijd d Hellespont heeft)(is overgezwommen. Ik heb)(ben in vierentwintig uur van Berlijn naar Amsterdam gereisd en sta thans dood moe voor u.

De vos had)(was reeds verscheiden maal(mv.) 't renperk door gereden, voordat d harddraverij een aanvang nam.

Onbemerkt hebben)(zijn ons schip(mv.) d vijandelijk vloot voorbijgezeild, begunstigd door een zwaar mist.

Ik heb)(ben mijn best vriend voorbijgelopen zonder 't te merken en zoek hem t|ans te vergeefs.

Ik ben)(heb mijn geschiedenis geheel verge-ten en beef dus voor d uitslag van mijn examen, te meer daar ik 't lijstje met jaartallen vergeten heb)(ben, dat ik mede heb wil nemen. Veel(mv.) ons(2 nv.) best dichters hebben)(zijn Byron vrijelijk gevolgd.

De Chinees jonk heeft)(is d kof gedurende drie uur achtervolgd, maar kon hem)(haar niet inhalen.

Dez schilder heeft)(is Rembrandt slaafs nagevolgd.

Ik heb)(ben de vreemdeling, zoo ver ik kon, nagevolgd, maar heb hem ten slotte uit 't oog verloren.

204. Deze monnik(mv.) hebben blootvoet(2 nv.) d bedevaart volbracht.

Wees goed moed(2 nv.) als 't u in d wereld te-genloopt.

Met 'onkelend oog(mv.) riep hij mij luidkeel(2 nv.) toe mij te verwijdereren.

Onverrichter zake ke-ren wij huiswaarts.

Langzamerhand bekoelde d geestdrift voor d natio-naal zaak.

Mijn peetoom zaliger gedachtenis heeft mij een aardig duit nagelaten.

Ouder gewoonte deed ik na 't middagmaal een wandeling-tje.

T geen (dat) ik weet ben ik grootendeels mijn leermeester verschuldigd.

D gans dag jagen(verl. tijd) wij en waren des avonds moe.
 Hij ondervraagt(verl. tijd) d schuldige, maar kreeg geen
 antwoord.

205. Hoe verre ligt Haarlem van Amsterdam?

Ik hoe verre hij dwaalt, kan ik niet bepalen.

Hij was zoo lang, dat hij tot de zolder r^eikte.

Zoo lang hij hier is vertrek ik niet.

Zijn oog doet hem evenzeer als zijn mond.

Ik ben even zeer tevreden over zijn vorderingen als elk ander
 zijner leermeesters.

Ik weet, hoeveel glas(mv.) wijn er in een fles gaan.

Ik begrijp niet, hoe veel menschen 't aanleggen om aan
 d kost komen.

Zoo veel vreemdelingen dez plaats bezoeken, zal 't er weldra
 zeer duur worden.

Boven op d berg staat een vervallen slot. Zijt gij nooit
 boven op geweest om de ruine te bezoeken?

Ik sprong midden in d vloed om d drenkeling te redden,
 doch vergeefs.

De bliksem sloeg achterin 't huis, doch veroorzaakte weinig
 schade.

Ik knipte de oor(mv.) van mijn hond kort af.

Hij weigerde kort af mijn be-de toe te staan.

De vos sprong achter over 't kip-hok en ontsnapte.

Op 't ijs gekomen, viel ik achter over.

Wij gingen onvoldaan van daar en begeven ons hier heen.

Er vestigde zich een menigte Franschen in de hoofdstad;
 van daar dat de Fransche taal aldaar druk ge-sproken
 werd.

Van waar dez schrijver dit ongeloof-lijk verhaal heeft, is
 mij een raadsel.

Van waar die ontevredenheid bij 't volk?

Tijdens zijn verbanning schreef Bilderdijk buiten 's lands vele zijner beste werken.

206. Hij prijst mij uit der mate; 't is in der daad om verlegen te worden; ik kan niet zeggen hoe zeer mij dat behaagt. Gij spreekt zo binnen 's monds, dat wij u niet verstaan. Menig maal moeten wij u vragen wat gij bedoelt.

Ga van hier. Gij komt van daar. Wij gaan naar boven en komen van beneden. Van waar dat rumoer? Van waar u blij-schap?

Hij staat boven op d mast. Ik ben onder in d kelder. Hij is binnen in d kast. Gij bevindt u midden in d stad. De ko-gel vloog midden door 't volk zonder iemand te do-den.

Op d trap der beschaving stond Griekenland boven aan. Op dez lijst staat ons naam onder aan, d uwe midden in. Wij gaan de berg op, gij rijdt d berg af, hij rolt d berg langs. D spoortrein rijdt d tunnel door. Wij loopen d stal in. Gij snelt de heuvel op. D hond springt d stok over. T varken loopt d poort uit.

Wij varen stroom af. De stoomboot stevende op naar d plaats zijner)(harer bestemming.

Van waar komt gij? Waar heen gaat gij? Wij komen hier van daan en gaan daar heen, van waar gij komt.

Ik houdt 't voor zeker, dat hij komen zal. Gij denkt voor zeker, dat ik 't mis heb. Voorwaar, ik zeg u, dat gij u bedriegt.

Ik had groot haast; van daar dat ik u onderst boven liep.

Zie daar ginds een heerlijk oord om eenig tijd te blijven. Zie daar twintig gulden, koop er u iets voor.

Zoo lang Engeland Alfred d Groot niet had, kon het d strijd te-gen d Deen(mv.) niet volhouden.

Van der Palm was niet alleen wel bespraakt, maar zelfs welsprekend.

207. Wij noemen elk man van eenig rang Wel edel geboren, terwijl wij met Hoog wel geboren en Hoog geboren alleen adellijken betitelen.

Op reis had ik van zijn gezelschap even veel last als genoeg. Kunt gij die onverschillig niet wat opwekken? Hij doet alle zaken met tegenzin; alles is hem even veel.

Zijn tand deed hem zoo zeer, dat hij 't uitschreeuwde.

De droefheid deed hem zoo zeer aan, dat hij bezwijmde.

Wij ho-pen al met der tijd flink mannen te worden.

Zijt gij ook onderweg een zwart krulhond tegengekomen?

Hij deelde mij voor waar mede, dat u dit geluk was te beurt gevallen.

Een ieder moet naar mate van zijn bekwaamheden beloond worden.

In spijt van zijn tegenstre-ven, werd hij genoodzaakt daar in toe te stemmen.

Deze perseel(mv.) worden ten overstaan van dez beid notaris(mv.) gev^eld.

Hij schaamde zich niet zich ten aanzien van zijn chef(mv.) zoo aan te stellen; die ten gevolge werd hij afgezet.

Ten gevolge van die maatregel is hij thans brood-loos.

In geval gij genade vraagt, zal men u die verle-nen.

In geval van nood zal men u hulp verle-nen.

Uit kracht van dez bepaling zal men u ongemoeid laten.

Hij hield 't voor zeker dat zijn vrienden gered waren.

Voor dit licht vergrijp moest ik te recht staan; te recht ergerde ik mij daarover.

Ik achte hem te goed om zoo te handelen.

Ik ontving slechts d helft van 't geen mij toe kwam en heb dus een aardig sommetje te goed.

- Daar d boot omsloeg en d stroom hevig was, hebben wij ons ter nauwer nood met zwemmen kunnen redden.
208. Wij verwachtten binnen kort tijding uit d West.
 Hij is steeds bij de hand, als er wat te verdienen valt.
 Al waren verheugd uitgezonderd u jongste broeder.
 Ieder kreeg een belo-ning uitgezonderd hij)(hem, die ze verdiende.
 Al waren verheugd u jongst broeder uitgezonderd.
 Ieder kreeg een belo-ning, hij)(hem, die ze verdiend had, uitgezonderd.
 Ondanks zijn onverzettelijk wil zal ik hem daartoe overhalen.
 De geheel bemanning was wel, uitgenomen d kapitein.
 Sinds d dag zijn (2 nv.) verjaring heb ik hem niet gezien.
 Wij waren vriendelijk tegen)(jegens ons kennis(mv.).
 Hij was steeds onvriendelijk tegen)(jegens zijn minderen.
 Wij richten ons na)(naar u; wat gij doet, doen wij ook.
 Na)(naar d ondergang van Athene, was Griekenlands bloei kortstondig.
 Wij haken na)(naar rust, vrede en geluk.
 Zij r^galkhalzen na)(naar d komst van hun wel bemind vader.
 Dit ondoordacht besluit zal veel jammer(mv.) na)(naar zich sle-pen.
 Lodewijk de vijftiende regeerde na)(naar zijn overgrootvader.
 Zij handelen na)(naar d stem van hun gewe-ten.
 De ellendig vorst was zwak na)(naar lichaam en geest.
 Zij koesteren een voortdurend wrok jegens)(tegen mij.
 Wees erkentelijk jegens)(tegen uwe weldoeners.
 Bedenk altijd jegens)(tegen wi gij spreekt.
 Hebt gij een middel tegen)(voor di kwaal?
 Gij komt om negen uur(uren? ure?) bij mij; maar zult zorg dragen te negen uur bij mij te zijn. Maar zoo gij tegen negen uur er zijt, is 't ook goed.

Ik heb u steeds voor)(tegen d verleidelijk aanbod(mv,) van dez doortrapt schurk gewaarschuwd.

Ik waarschuwde u steeds om di ellendeling (geen?) vertrouwen te schenken.

Neem u in aght om aan die dwaasheden (geen?) deel te nemen. Ik deel volkomen (in?) zijn mening.

Men zegt, dat tabaksrook goed is voor)(tegen d muggen. Dez vrijpostig heer zette zich nevens)(naast mij neder.

Hoe eenvoudig was 't leven deze(2 nv.) zeeheld, d dapper verdediger van zijn besprongen vaderland!

209. Al(mv.) vreesden het onverschrokken leger d(2 nv.) keizer, d grootst veldheer zijn(2 nv.) eeuw.

Wij bewonderen d daden d(2 nv.) Carthaags veldheer, Rome(2 nv.) onverzoenlijk vijand.

Door 't beleid van Scipio, d onderwerper van Spanje, werd Rome van Carthago als van een machtig mededing(er?) verlost.

De ondervinding is de best leermeester.

Zij beschouwen 't verstand als een onfeilbaar gids.

De Ruyter werd benoemd tot opperst vlootvoogd.

Napoleon werd gehuldigd als eerst consul.

Mijn broeder is aangesteld als eerst koommiss bij 't ministerie.

Ik houd hem voor d best schrijver dez(2 nv.) tijd.

Gij wordt genoemd als d ontwerper van dit plan.

Men doodvervt(verl. tijd) mij als den uitstrooi-er van dez lastertaal.

Iedereen vond dit een aardig zet.

Men maakte hem voor een groot gek uit.

Zelfs u vrienden vinden u een groot gek.

Hij deed zich kennen als een eerst intrigant.

Men klaagde mij aan als d pleger van dit schelmstuk.

Zij drinken een glas rood wijn.

- De wijnko-per bestelde drie okshoofd zoet wijn.
 Wij kochten vier pond best suiker.
 Mij werd daag-lijks voorgeschreven een halve flesch Rijsch wijn.
 Dez onverdraag-lijk pedant wilde overal d baas spe-len.
210. Hij streed d laatst strijd.
 Zij vervullen een moei-lijk rol.
 Hij viel zich d arm stuk.
 Wij wenschen geen enkel stap te rug te treden.
 T geen gij zeght, is scherpzinniger dan waar.
 Wij vinden Huygens puntiger dan geestig.
 Dit pakje 'jgaar(mv.) kost een half gulden.
 Zij vervoeren een vat fijn wijnazijn, dat een half centenaar
 zwaar is.
 Gij bestelt(verl. tijd) twintig pakjes Engels mosterd.
 Wij blijven de gans dag.
 Wij wachten(verl. tijd) d geheele middag te vergeefs op u komst.
 Wij ble-ven een geheel week op 't land.
 Gij speelt een moei-lijk partij.
 U zuster-je is twee jaar, drie maanden en anderhalf dag oud.
211. Wat een mensch was(waren in d kerk!
 Een onafzienbaar 'gst soldaten stond(en?) op 't plestn.
 De talrijk me-nighte trok(ken?) op te strijd.
 Een troep ruw boeren stormde(n?) 't raadhuis binnen.
 Een aantal handwerkslieden wierp(en?) barristaden op.
 Een hoop vluchtelingen verschuilde(n?) zich in d kerk.
 Een geheel bende pauslijk zouaven nam(en?) 't dorp stor-
 mender hand in.
 Men verklaarde hem voor een gewetenloos bedrieger.
 De Mahomedanen vere-ren Mohamet als Gods hoogst profeet.
 Wees in voor- en tegenspoed(mv.) steeds dezelfde.
 T gelukte ons vijanden eindelijk(om?) ons te val te brengen.
 T behaagde dez vorsten(om?) elkander d oorlog aan te doen.
 T lust mij, arm man, (om?) nu eens braaf te smullen.

T komt u groot luiaard ondoenlijk voor u werk behoorlijk af te maken.

T betaamt mij, arm zondaar, nederig te zijn.

T voegt u onbeschaamd vlegel d mond te houden.

Dez landgoed(mv.) beho-ren di rijkaard(mv.).

Zij slaghten hun ouders, di bij uitstek braaf menschen.

Dit fier rijpaard kost u rijk trots-aard een geheel hoop guldens.

Dez maatre-gel(mv.) strekten hun, voortvarend lieden als zij waren, tot verderf.

Zij kwamen u, schroomvallig kinderen, te gmoet^d. —

Wie werkten dez ellendelingen niet tegen?

212. Wees steeds d (?) dood en eeuwigheid gedaghtig!

Wij werden u misslag gewaar, dogh konden u, trouw vriend, niet te hulp komen.

D minister, zijn naderend val bewust, voegde zich naar d wil des volks en trad af.

Zij bemerken niet, dat zij zigh zelv tegenspreken.

Gij ontwijkt(verl. tijd) die v^{er}h^ord^e aard en doet(verl. tijd) daarom wijs.

Die lafaard is geen schot krui^d waard.

D vijand is reeds d burg meester.

D moordenaar was d dood schuldig.

Hij ging het hert te gmoet, d hartvanger in d hand.

Wie zou di woestelingen durven tegen(te) gaan?

Wij bege-ren niets liever dan (om? ons eer te verde-digen.

Dit muziekstuk is dez eerstbeginnend(mv.) te zwaar.

D mars over d zwaar kleigrond was d afgemat soldaten te moeilijk.

Dez beeldhou(w)er is(heeft d antiek(mv.) gevolgd.

Nogh u kunde nogh u gedrag geeft)(geven u hierop aanspraak.

Zoowel u kunde al u gedrag geeft)(geven u hierop aanspraak.

Gij die steeds d wetten des lands overtreed(verl. tijd), word (verl. tijd) naar verdienste gestraff.

De overwinning(mv.) d(2 nv.) vloot(mv.) d(2 nv.) Frans en Engels zeemacht werden met groot vreugde begroet.

213. Ik, die steeds prijs stel op u goed me-ning, ben)(heb u raad gevolgd.

Bij keizerlijk decreet(mv.) zijn de oudst schout-bij-nacht(mv.) tot vice-admiraal(mv.) bevorderd.

Ik en gij, die ons beginsel(mv.) steeds getrouw gebleven zijn, wederstonden hun vriendelijk aanbod(mv.).

Zoo gij en hij eenig twijfel koestert aangaande 't welslagen dezer onderneming, ben ik de man, die u twijfel(mv.) zal ontnemen.

Gij en hij werd(verl. tijd) gepre-zen om de moed en veerkracht, die gij in dez ne-telig zaak betoonde.

Over de te nemen besluiten was de vergadering 't oneens. De keuze d te benoemen amtenaar was hoogst moeilijk.

Ik en gij heb gezamenlijk acht vaten echt schiedammer jene-ver besteld.

De re-dene-ring(mv.) van dez rechtsgeleerde, de talentvolst pleitbezorger ons(2 nv.) stad, zijn meer vernuftig dan waar.

Ik werk ijverig, opdat ik mijn braaf ouders behage.

Cicero hield Catilina zijne(?) daden voor oogen.

Onze vader schreef zijnen vriend, dat zijn (?) neef zijn (?) buiten verkocht had.

Onze moeder schreef haar vriendin, dat hare (?) nicht haar (?) buiten verkocht had.

Caesar niet Pompejus won d slag bij Pharsalus.

Caesar niet Pompejus verloor de slag bij Pharsalus.

Toen Blücher aanviel, begreep Napoleon, dat hij (?) d slag zou verliezen.

Napoleon zag de Franschen bij Waterloo verslaan.

Een zeker kind zag zijn vader op zijn tachtigste jaar do-pen.

WOORDENLIJST.

De cijfers verwijzen naar de §§ der Beknopte Nederlandsche
Spraakunst.

aafsch, 59.
aagt, v. 56.
aak, v. 325.
aaks(e), 329.
aal, o. 327.
aal (voorwerp) m., (stof) v. 325.
aalmoes, v.
aangenaam, 286.
aanransen, 57, oud = *aan-*
randen.
zich aanstellen als, 276.
aantijgen, 148.
zich aantrekken, 291.
aanvaarden, *aanvaardde*.
aanvank(e)lijk, 60.
aap, m.
aar, v.
aard, m.
aarde, v. 329.
aardschgezind, 59.
aarts-, voorvoegsel.
abdij, v. 329.
abeel, -eelen, 25.
abrikoos, m. en v. 25, 324, 325.
abt, m.
achterdocht, v.
achting, v. 329.
adder, v. 329.

adel, v. 328.
adelaar, m. 328.
adeldom, m. 331.
adem, m. 328.
ader, v. 328.
aderlaten, *liet ader*, 153.
afbraak, v. 329.
afbreuk, v. 329.
affuit, v.
afgrijs(e)lijk, 60.
afschuw, m.
afstammeling, m. v. 326.
afzichtelijk, 60.
agat, m. o. 324, 327.
ahorn, m. 324.
ajuin, m. (stofnm) v. 325.
akolei, v. 32.
aker, m. 328.
akker, 328.
akte, v. 70, 329.
algebra, v.
aliskruik, v.
alkoof, -ove v. 25, 329.
alkoran, m.
alleszins.
almanak, m.
aloë, v. 52.
alphabet, o. 70.

- alsem*, m. 323.
alt, v.
althans, 58.
aluin, v. 325.
amandel m. (boom) 234, v.
 (vrucht) 325.
amarant, v.
amaril m. 324.
amber, m. 324.
ambt, o. 42, 2.
amechtig.
amerij, v. 329.
ananas, v. 325.
anderszins.
andijvie, v. 329.
angel, m. 328.
angst, m.
anjelier, m.
ansjovis, v. 25, 325.
apothek, v. 25.
April, m. 324.
arbeid, m.
arduin, m. (steen) 324. o. (stof)
 327.
arend, m.
ark(e), v. 329.
arm, m.
armoede, v. 329.
artikel, o. 70.
artisjok, v. 325.
as, v. 59.
asch, v. 59.
asem, m. 328.
asperge, v. 329.
aterling, m. v. 326.
atlas (kaartenboek) m. (stof)
 o. 327.
augurk, v. 325.
Augustus, m. 324.
autaar, o. 29.
avegaar, m. 328.
averechts, -sch, 59.
- averij*, v. 329.
avond, m.
azijn, m. 325.
azuur, (steen) m. (stof) o. 324.
baai, v.
baaierd, m. 324.
baak, v.
baal, v.
baan, v.
baar, v.
baard, m.
baars, m. (v. 325.)
baat, -e, v. 329.
bag, -ge v. 329.
bagage, v. 329.
bagger, v. 325
bajonet, v. afwijking van 60, 5.
bak, m.
bal (bol) m. (danspartij) o.
balans, v. 57.
baldadig, boosdadig; *baldda-*
dig: roekeloos.
balein, v. (voorwerp), o. (stof)
 327, Vgl. 33.
baly, m.
balie, v. 329.
baljuw, m.
balk, m.
ballast, m.
balling, m. v. 326 uit banneling.
balsem, m. 328.
ban, m.
band, (voorwerp.) m. (stof) o.
 327.
bandelier, m.
banier, -e, v. 329.
bank, v.
barg, m.
barge, v. 329.
bark, v. 325.
barkas, v. 325.
barm, m.

- barsch*, 59.
bas, v. (stem) m.
basalt, o. 327.
bast, m.
bataljon, o. 70.
baten, 284.
batterij, v. 329.
bazuin, v. 325.
bedding, v.
bede, v. 329.
bedrog, o. 188.
beek -e, 329.
beeldhouwer, 153.
beeltenis, v. 56, 329.
been, o. 325.
beer, m. *beren*, *beeren*, 25
beet, m. 328.
beet, (biet), v. 25, 329.
bef, v.
begijn, v. 35.
behagen, 284.
behept.
bei, v. 25, 33.
beitel, m. 328.
bek, m.
beker, m. 328.
bekkeneel, v. 25.
beklijven; 140.
bel, v.
beleid, o.
believen, 284.
ben, v.
bende, v. 329
bent, v.
berg, m.
berk, m. 324.
berkemeier, m. 328.
berm, m.
bes, *bezie*, v. 329.
best, (oude vrouw), v. 325.
bestel, o., (beschuit) v.
betalen, 282.
bete, v. 25, 329.
beugel, m. 328.
beuk, m. 324.
beukelaar, m. 328.
beuling, m.
beun, v.
beurs, -ze, v. 320.
beurt, v.
bever, (dier), m. (stof) o. 327.
bewust, 278.
bezaan, v.
bezeeren, 25.
bezem, m. 328.
bezetene, m. v. 326.
bezie, v. 329.
bezig, 25.
bibliotheek, v. 25.
bidden, 282.
biecht, v.
bies, -ze v. 329.
biest, v. 325.
bietebauw, m. 324.
big-ge, v. 327.
bij, v.
bijbel, m. 35. 328.
bijdrage, v. 329.
bijl, v.
bijster, 278.
bijt, v.
bijzonder.
bikkel, m. 328.
bil, v.
biljart, o. 70.
bijjet, o. 70.
bint, v.
bisdrom, o. 331.
bisschop, m. 53, (drank). v.
bits, 59.
bizon, m,
blaam, v.
blaar, v.
blaas, v.

- blaker*, m. 328.
blank, m. 324.
bleek, v. 25.
blei, v. 32.
blein, v. 32.
bles, (vlek) v. (paard) m.
blijde, 34, 100.
blijde, v. 329.
blijken, 36, 284.
blik, (aanblik) m. 328.
bliksem, m. 328.
blinkerd, 328.
bloed (sukkel), m. 324.
bloem, -e, 329.
bloesem, m. 328.
bloode, 100.
blos, m.
blozen, 25.
bluf, m. 328.
bluts, -e, v. 329.
bobbel, m. 328.
bochel, m. 328.
bocht, (buiging) v. (slecht
 goed) o.
bode, m. v. 326.
bodin, v. 325.
bodem, m. 25, 328.
boedel, m. 328.
boef, m. 324.
boeg, m.
boei, v.
boeier, m. 325.
boekweit, v. 325.
boel, m. v. 326.
boender, m. 328.
boert, v.
boete, v. 329.
boeteling, m. v. 326.
boezel, (voorwerp) m. (stof) o.
 327.
boezem, m. 328.
bogen, *boogde*.
- bok*, m. 324.
bokaal, v.
bokking, m. (stof, v. 325).
bol, m.
bolster, m. 328.
bom, v.
bombast, m.
bombazijn, o. 35, 327.
bonk, v.
bons, v.
bont, veelkleurig.
boodschap, v. 332.
boog, *bogen*, m.
boom, m. 25, 328.
boon, v.
boor, v.
boord, (rand) m. (scheeps-
 boord) o.
boos, 59
boot, *booten*, v. 325.
(na)bootzen, 56, 59.
bord, o.
borg, m. 324.
borrel, m. 328.
borst, -e, v. 329.
borst (knaap) m. 324.
borstel, m. 328.
bos, (bundel), m. 59.
bos (bus), v. 59.
bosschage, o. 329.
bot, v. (been) o.
boter, v. 25, 325.
boterham, v.
bots(e), v. 329.
bottel, v. uitz. op 328.
botterik, m. 53, 324.
bout, m.
bouw, m. 328.
braam, v.
brak, m.
brand, m. 328.
brasem, m. 53, 328.

- breidel*, m. 328.
breien, *breide*.
brein, o. 32.
brekespel, m. v. 326.
brekend, 234.
brem, v. 325.
bres, v. 59.
bretel, v.
breuk, -e, v. 329.
brief, m.
bries, v.
brieschen, 59.
brigantijn, v. 35. 326.
brij, v. 325.
(ver)brijzelen, 35.
brik, v. 395. (puin) o. 327.
bril, m.
brink, m.
bries, v. 56.
broek, v. (drassig land) o.
brok, m. en o.
bron, -ne, v. 329.
brons, o. 327.
broos, v. 25.
broos, *bros*, 59.
brouwen (bier). 145.
brug, -ge, v. 329.
brui, m.
bruiloft, v.
bruin, (paard) m.
bruinoog, m v. 326.
bruisen, 59.
buffel, m. 328.
bui, v.
bui(de)l, m. 328.
buik, m.
buil, (gezwel) v.
buis, v. (kleed) o.
buit, m.
buks, v. 329.
bul -le, v. 329.
bul (stier) m. 324.
bullebak, m. 324.
bulster, v. uitz. van 328.
bult, m.
bun, v.
bundel, m. 328.
bunder, o.
bunzing, m.
burg, *burcht*, m.
bureel, o. 25.
burgerschap, (burgerij) v.
 (recht) o. 332.
burrie, v. 329.
bus, v.
canapé, 48.
cedel, v. uitz. v. 328.
ceder, m. 324.
cel, v.
cement, o. 327.
cent m. 324.
chais, v.
chaos, m.
chijl, v. 36.
chocolade, v. 329.
cijfer, o. 35.
cijns, m. 35.
cimbaal, v. 325.
cipres, m. 324.
cirkel, m. 328.
citer, v. 325.
citroen, m. 325.
commies, m. zie vooral 70.
compleet, 25.
curatief, 48.
daad, v.
daags, *daagsch*, 52.
daalder, m. 324.
dadel, m. (boom), v. (vrucht)
 324, 325.
dading, v.
dag, m. *dagjes* (korte dagen),
daagjes (reeksje van dagen).
dagelijks, -sch, 59, 197.

- dageraad*, m.
dag, -ge, v. 329.
dam, (aardhoogte) m. (schijf in 't damspel) v.
damp, m.
dank, m. 328.
dans, 57.
das. (dier) m. (halsdoek) v.
datum, m.
dauw. m.
December, m. 324.
deeg, o. 25.
deel, o. 25 (plank) v. 25
deelachtig, 278.
deelgenoot, m. v. 326.
deemoed, m. 25, 333.
deern. v. 60, 325.
deernis, v. 329.
deesem. m. 57, 328.
degelijk.
degen. m. 328.
deining. v. 329.
deinzen, 31.
deken, v. 328.
delling, v.
delven. 137.
den. m. 324.
denken. 163.
deren, *deerde*.
derrie. v. 329.
derwaarts, 59.
deugd. v.
deugniet, m. v. 326.
deuk. v.
deun, m.
deur. e, v. 329.
deuvik, m. 53.
dewijl. 216.
diamant, (steen) m. (stof) o. 324, 327.
dief, m. *dievegge* v. 324, 325,
diefstal, m. 328.
- diemit*, o. 327. Vgl. 53.
dienst, m.
dienstig, 286.
diepte, v. 329.
dietsmaken, 59, 63.
Dietsch (middelnederlandsch), 59.
diggel, v. uitz. 328.
dij, -e, v. 329.
(uit)dijen, *dijde uit*.
dijgen, *gedegen*, 36.
dijk, m. 34.
dikbuik, m. v. 326.
dikkerd, m. 324, 328.
dikte, v. 329.
Dinsdag, m. 333.
disch, m. 59.
dissel, m. 328.
distel, v. uitz. v. 328.
dobbel, m. 328.
dobber, m. 328.
doch, 316.
doctor, *dokter*, 70.
domoor, m. v. 326.
doek (stof), o. (stuk doek) m. 327.
doel, o.
doeniet, m. v. 326.
dof. m.
doffer, m. 324.
doft, m.
dog, m.
dol, m.
dolfijn, m. 35.
dolk, m.
dom. m.
dominee, m. 42.
dommerik, m. 53, 324.
domper, m. 328.
donder, m. 328.
dons. o. 59.
dood. m. 25, 328.
doof. 25.

dooi, m. 328.
dooier, m. 328.
doop, m. 25, 328.
doopen, 25, 276.
doorn, doren, m. 60, 328.
doos, doozen, v.
dop, m.
dorpel, m. 328.
dorschen, 59.
dorst, m.
dos, m. 59.
dot, v.
douw, duw, m. 328.
dozijn, o. 35.
draad (stuk draad) m. (stof)
 o. 327.
draai, m. 328.
draak, m.
drab, -be, v. 329.
dracht, v.
drاف, m. 328.
dragon, v.
draineeren, 25.
drang, m. 328.
drank m. 328.
dras, 59.
dreef, 25, 328.
dreg, -ge, 328.
drek, m. uitz. op 325.
drempel, m. 328.
drenkeling, m. v. 326.
dreumes, m. 324.
dreun, m. 328.
drevel, m. 328.
drieërhande, 60
driehoek, m. 333.
drieling, m. v. 325.
drift, v.
dril (boor) m. 328 (stof) v. 325.
droes, m.
droesem, m. 328.
drogen, 25.

drogist, m. 25, 324.
drukte, v. 329.
drom, m.
dromedaris, m.
drommel, m. 324.
drommels, sch, 59.
dronk, m. 328.
dronken, 97.
droog, 25.
droogte, v. 329.
droom, m. 25, 328.
droopen, droopte,
drop, (afdruipsel) m. (stof) o.
 325.
droppel, m. 328.
drossaard, drost, m. 324.
druif, -ve, v. 329.
druk, m. 328.
dubloen, m. 324.
duffel (jas) m. 328 (stof) o.
 327.
duif, -ve, v. 329.
duig, -e, v. 329.
duim, m.
duimeling, m.
duin, o. (heuvel) v.
duit, m. 324.
dukaat, m. 324.
dukdalf, m.
dunken, 284.
durfal, m. v. 326.
durfriet, m. v. 326.
dut, m. 328.
duur, m. 328.
duurte, 329.
dwaas, 59.
dwaars, 59.
dweil, v.
dwepen, 25.
eb, -be, v. 329.
echo, v.
echt, m.

echtgenoot, m. v. 326.
edel, 25.
edik, m. 325.
eed, m. 25.
eega, m. v. 25. 326.
eek, v. 325.
eekhoren, m.
eelt, o. 327.
eend, v.
eenigszins.
eenoog, m. v. 326.
eentonig, 25.
eer, -e, v. 329.
eeren, *eerde*.
eersteling, m. v. 326.
eeuw, -e, v. 329.
eg, -ge, v. 329.
egel, m. 328.
egellantier, m. 324,
ei, o. 32.
eigendom, m. o. 331.
eik, m. 324.
eikel, m. 328.
eiker, m. 328.
eiland, o.
einde, o. 31.
eisch, m. 328.
eischen, 59.
ekster, v. uitz. op 328.
el, -le, 329.
eland, m.
elft, m.
ellende, v. 329.
els, m. 57.
emmer, m. 328.
engel, m. 324.
engte, v. 329.
enkel, m. 328.
ent, -e, v. 329.
erbarmen, 291.
erfgenaam, m. v. 326.
ergernis, v. 329.

ernst, m.
erts, o. 56, 327.
erwt, v.
esch, m. 59, 324.
esp, m. 324.
estrik, m. 53
eten, 144.
etsen, 56.
etter, m. 328.
even, 25.
evenaar, m. 25, 328.
evenaren, *evenaarde*.
ever, m. 328.
ezel, m. 324.
faam, -e, 329.
fabel, v. uitz. op 328.
fabriek, v. 48.
fabrikant, m. 48.
fakkel, v. uitz. op 328.
falie, v. 32.
familie, *famielje*, v. 329.
fazant, m.
Februari, m. 324.
feeks, v. 325.
feilen, 31.
feit, o. 33.
feitel, v. 329.
feziken, 53.
fideel, 25.
figuur, v. 329.
fijt, v. 35.
fiks, -sch, 59.
fiol, v. 25.
flambouw, v.
flank, v.
flansen, 57.
flap, m. 328.
flater, m. 328.
flap, v.
fleer (*slag*), m.
flerecijn, o.
flesch, -e, v. 59, 329.

flets, 59.
fleur, m.
flits, m. 56.
flodder, m. 328.
floret, v. (zijde) o.
fluit, v. 325.
fluks, -sch, 59.
foelie, v. 329.
fok, v..
folen, 25.
foliant, m.
fonds, o. 56.
fontein, v. 33.
fooi, v.
forel, v. 25.
forsch, 59.
fortuin. (vermogen, geluk) o.
 (geluksgodin) v.
fout, v.
framboos, v. 25, 325.
franje, v. 329.
frank, m. 324.
fransijn, o. 35.
fret, o.
frisch, 59. °
frons, fronsel, v.
fruit, v. en o.
fuik, v.
fulp, o. 327.
fut, v.
gave, v. 329.
gaai, v.
gaanderij, v. 329.
gaard, boom-, m.
gaarde, v. 329.
gaarne, liever, liefst.
gade, m. v. 326.
gading, v. 329.
gaffel, v, uitz. op 328.
gagel (heester) m. (verhemelte) o.
gal, v.
galeas, v. 325

galei. v. 33.
galerij, v. 329.
galg, -e, v. 329.
galjoot, v. 325.
galm, m. 328.
galop, m.
galoppeeren, 25.
gang, m. 328.
gans. v. 325.
ganzerik, m. 325.
garde, v. 329.
garf, -ve, v. 329.
garnaal, v.
gast, m. v. 326.
gauw, 29.
gebeurtenis, v. 329.
gedaante. v. 329.
gedachte, v. 329.
gedijen.
gedoogen gedoogde.
zich gedragen als, 276.
gedruis, o. 59.
gedwee. 59.
geel, 25.
geenszins.
geer. v.
geeren, geerde.
geesel, m. 57, 328.
geest, (ziel) m. (streek) o.
geeuw, m. 328.
geit, v. 325.
gekscheren, 153.
gelag, *gelach*, o.
geleding, v.
gelei. v. 33.
gelid. o. 81.
gelijken, 140, 284.
gelofte, v. 329.
gelooven, 25.
gemaal, m. 324, -in v. 325.
gember, v. 325.
gemeen, 25.

gemeenschap, v. 332.
gemeente, v. 325.
gemelijk.
gems v.
genade, v. 325.
zich geneeren, 25.
generen(onderhouden)*geneerde*.
geneeslijk. 60.
genegen, 25.
geneigd van eigen.
genet, o.
geneugte, v. 325.
genezen, 139.
genie (korps) v. (vernuft) o.
genius, 48.
genoot, m. v. 316.
gereed, 25.
gerst, v. 325.
gesp, m.
gespeel (makker) m. v. 326.
gest, v. 325.
gestalte, v. 329.
gesteltenis, v. 56, 329.
getij, v. 36.
getuige, m. v. 326.
getuigenis, v. o. 329.
geul, v.
geur, m.
gevangenis, v. 329.
gevanke *lijk*, 60.
gewapenderhand, 63.
gewas, *gewasch*, 59.
gewei, o.
gewezen, 162.
gewoon, *gewoner*.
gewoonte, v. 329.
gezamenlijk, 56.
gezantschap, 332.
gezindte, v. 329.
gezusters, 189.
gezwagers, 189.
gids, m. v. 326.

gier, m.
gierst, v. 325.
giet, v.
gieteling, m.
ver(gif), *gift*, o.
gift (geschenk) v.
gil, m. 328.
gilde, v.
ginds, -sch, 59.
gips, o. 327.
gis, v.
gisp, v.
git (stof) o. (voorw.) v.
gitaar, v.
gittegom, *guttegom*, v.
glans, m. 328.
glazuur, o. 327.
glimp, m.
glinster, m. 328.
glip, m.
gloed, m.
gloor, m. 328.
gloren.
glorie, v. 329.
gluips, -sch, 59.
godsvrucht, v.
goed, 100.
goedkoop, er, -st, b. n. *beter*,
bestkoop, bw.
goedsmoeds, 63.
golf, -e 329.
gom, v. 325.
gondel, v. 325.
goochelen, 25.
goot, v.
goot, v.
gordel, m. 328.
gordijn, v. o. 35.
gorgel, m. 328.
gort, v. 325.
gouw, -e, v. 329.
graad, m.

graat, v.
grabbel v.
gracht, v.
granaat (boom) m. 324 (vrucht) 325.
granaat (steen) m. 324 (stof) o. 327.
graniët (steen) m. 329 (stof) m. 327.
grap, v.
grauw, m. 328 (gemeen) o.
greep m. 25, 328.
grein o. 33.
grendel, m. 328.
grenenhout.
grens, v.
gretig, 25.
grief, v.
griet, o.
griet, v.
grietenij, v. 325.
griffel, v. uitz. op 328.
griffioen, m.
grijns, v.
grijp, m.
grijs, 35, *grijsaard*, 57.
gril, v.
grim, v.
grimas, v.
grind, v. o. 325.
groef, -ve, v. 329.
groei, m. 328.
groente, v. 325.
groep, v.
groet, m. 328.
grol, v.
grompot, m. v. 326.
grondeling, m.
groot, *grooter*.
grootsch, 59.
grootte, v. 329.
gros, o. 59, 90.

grot, v.
gruis, o. 327.
gruit, v. 325.
grut, v. 325.
guldeling, m.
gulden, m. 324.
gunst, v.
haag, -ge, v. 329.
haai, m.
haak, m.
haal, (trek) m. (werktuig) v.
haam, o.
haan, m.
haard, m.
haarkloven, 25.
haas, m. (jachtterm) o.
haast, v.
hachelijk, 60.
hagedis, v.
hagel, m. 328.
hak (houw) m. (hiel) v.
hakkenei, v. 33.
hal, -le, v. 329.
halm, m. 328.
hals, m.
halsstarrig.
halster, m. 328.
halt, -e, v. 329.
ham, v.
hamei, v.
hamel, m. 324.
hamer, m. 328.
hand, v.
hung, m. 324.
hangoor, m. v. 326.
hap, m. 328.
har, -re, v. 329.
haring, m. (v. 325).
hark, v.
harmenie, v. 329.
harp, v. 325.
harpj, v. 35.

- harpoen*, m.
harpuis, o. 327.
hars, v. o. 325, 327.
hart, o.
hartsvanger, m. 328.
haspel, m. 328.
have, 329.
haven, v. 328.
haver, m. 325.
havik, m.
hazelaar, m. 324.
hechtenis, v. 329.
heeren, *heren*, m.
heer, *heir* (leger) *heren*, *heiren*, o.
heesch.
heester, m. 328.
heeten, 25, 276.
hef, -*fe*, v. 325.
heg, -*ge*, v. 329.
hei, v.
heiden, 84.
heil, 30.
heimelijk, 30.
heinde, 31.
hekel, m. 25, 328.
hel, -*le*, v. 329.
helen, 25.
helft, v.
hellebaard, v.
heller, m. 324.
helling, v. 329.
helm, m. 328.
helmet, o.
hemd, o.
hemel, m. 328, 84.
hemeling, m. 60, 326.
hen, v. 329.
hengel, m. 328.
hengst, m. (*vaartuig*) v. 325.
hennep, m.
herberg, -*e*, v. 329.
herfst, m.
- hermelijn* (*dier*) m. (*stof*) o.
heugel, m. 328.
heul (*slaapbol*) m. (*hulp*) o.
 (*brugje*) v.
heup, v.
heus, 59.
heuvel, m. 328.
hevel, m. 25.
hevig.
hiel, m.
hijschen, 59, 140.
hik, m. 328.
hinder, m, 328.
hit, m.
hitte, v. 329.
hoed, m.
hoede, v. 329.
hoef, m. (*hofstede*) v.
hoek, m.
hoen, o. 324.
hoepel, m. 328.
hoest, m. 328.
hof (*tuin*) m. (*vorstelijk hof*) o.
hoffelijk, 60.
hokkeling, m. v. 324, 325.
holster, m. 328.
holte, v. 329.
hom, v.
hommel, m. 324.
homp, v.
hond, m.
honger, m. 328.
honi(n)g, m. 328.
honi(n)graat, v.
hoog, *hooger*.
hoon, m. 328.
hoonen, *hoonde*.
hoop (*stapel*) m. (*verwachting*) v.
hoopen, *hopen*, 25.
hoorn, *horen*, 60.
hoovaardij, v. 25, 329.
hoozen, *hoosde*.

hop, -pe, v. 329.
hor, v.
horde, v. 329, horretje.
horizon(t), m.
hort, m. 328.
horzel, v. uitz. op 328.
houden, 143.
houw, m. 328.
houweel, m. 25.
hoveling, m. 324.
hui, wei, v. 325.
huid, v.
huif, -ve, v. 329.
huig, v.
huik, v.
hul, v.
hulde, 329.
hulk, v. 325.
hulp, -e, v. 329.
hulze, v. 329.
hupsch, 59.
hut, v.
hutspot, v. 325, 333.
huur, v.
ijdel, 34.
ijken, 35.
ijlen. (spoeden, ijdelen).
ijp, m. 324.
ijs o. 34.
ijselijk, 60.
ijver, m. 324.
ijzel, m. 328.
ijzen als van *ijs*, 34.
ijzer, o. 34.
inboorling, m. v. 326.
indachtig, 278.
ingezelene, m. v. 326.
inkt, m. 325.
ivoor, o. 25.
jaarlijks, sch, 59, 197.
jacht, v. (vaartuig).
jagen, 146.
jaloersch, 59.

janhagel (grauw) o. (koek) v. 325.
Januari, m. 48, 324.
japon, v.
jas, v.
jasmijn, v. 35.
jenever, v. 325.
jeugd, v.
jicht, v.
jok, (scherts) m. 328.
jokken, m. 328.
jongen, jongetje.
jonk, v. 325.
Juni, *Juli*, 48, 324.
jurk, v.
jut, (boom) m. 324 (vrucht) v. 325.
juweel, o. 25.
juwelier, m. 25.
kaai, *kade*, v. 329.
kaak, v.
kaan, 325.
kaap, v.
kaar, v.
kaars, v.
kaart, v.
kade, v.
kaats, v.
kabel, m. 328.
kabeljauw, m.
kaluis, v.
kade, v. 329.
kaf, o. 327.
kachel, v. 328.
kajuit, v.
kaketoe, v. 70.
kalender, v. uitz. op 328.
kalebass, v. 325.
kales, v.
kalk, v. 325.
kalkoen, m.
katot, v.
kam, v.

- kameel*, m. (scheepslichter) o. 25.
kameleon, o.
kamer, v. uitz. op 328.
kameraad, m. v. 326.
kamfer, v. 325.
kamizool, o.
kamperfoelie, v. 329.
kan, v.
kanalje, o.
kanarie, m.
kandeel, v. 325.
kanker, m. 329.
kans, v.
kansel, m. 328.
kant (rand) m. (speldenwerk) v.
kanteel, m. 25.
kanunnik, m. 53.
kap, v.
kapel, v.
kaper (muts), v. uitz. op 329.
kapoen,
kapper, (kool) v. 325.
kaproen, v.
kapucijn, m.
kar, -re, v. 329.
karaat, o.
karabijn, v.
karavaan, v.
karbonade, v.
karbonkel, m. 324.
kardoes, v.
karkas, v.
karmozijn, o.
kärn, v.
karos, v.
karper, m.
kartets, v.
kärtouw, v.
karwats, v.
karwei, v. 33.
karwij (zaad), v. 35.
kas, kast, v.
- kastanje* (boom) m. 324 (vrucht) 325.
kastelein, m. 33.
kastijden, 35.
kät, v.
katern, v.
katoen, (stof) o. (waar) v.
katrol, v.
kauw, v.
kaveling, v. 325.
kaviaar, v. 325.
kazemat, v.
kelen, *keel*, v. 25.
keep, *kepen*, v. 25.
keer, *keeren*, m.
keeren, *keerde*.
kees, m.
keet, v.
keg, -ge, v. 329.
kegel, m. 328.
kei, m. 324.
keizer, m. 33.
kelder, m. 328.
kelk, m.
kemel, m. 25.
kennep, m.
kennis, v. 325.
kerf, v.
kerk, -e, v. 329.
kerker, m. 328.
kerkhof, o. 333.
kermis, v. 333.
kern, v.
kers, v.
kerspel, o. 333.
kervel, v.
ketel, m. 328.
keten, v. 329.
ketting, m. 328.
keuken, v.
keur, v.
keurs, v.
keus, -ze, v. 329.

- keuvel*, v. uitz. op 328.
kever, m. 328.
kibbeling, v. 325.
kiel, (kleed) m.
kiel, (scheepsk.) v.
kiem, v.
kier, m.
kies, v.
kiesch, 59.
kievit, m. 48.
kijf, v. (buiten-).
kikker, m. 328.
kil, v.
kim, v.
kin, v.
kindschheid, *kindsheid*, 59.
kink, v.
kip, v. 325.
klacht, v.
klad, -de, v. 329.
klak, v.
klamp, m.
klank, m.
klap, m.
klappei, v.
klaroen, v. 325.
klater, v. uitz. op 328.
klauw, m.
klaver, v. 325.
kleed, 25, 85, 86.
klei, v. 325.
klein, *kleinood*, 30, 88.
klein, v.
klem, m.
klep, v.
klepel, m. 328.
kleppel, m. 328.
kllets, v.
kleur, v.
kleuter, v.
kleven, *kleefde*, 25.
kliek, v.
klier, v.
- kling*, v.
klink (van een deur) v.
klip, v.
klis, v.
klit, v.
klits, v.
klok, v.
klomp, m.
klont, v.
klonter, m. 328.
kloof, v. 25.
klooven, 25.
klos, m.
klucht, v.
kluis, v.
kluister, v. uitz. op 329.
kluit, v.
kluts, v.
knak, m.
knap, m.
knarsen, 53.
kneden, 25.
kneep, v. 25.
knel, v.
kneu, v.
kneuter, v. uitz. op 328.
knevel, m.
knie, v. 48.
knip, v. 36.
knik, m. 328.
knikker, m. 328.
knip ('tknippen)m.(werktuig)v.
knobbel, m. 328.
knoest, m.
knoet, m.
knok, m.
knokkel, m.
knol, m.
knoop, m. 25
knop, m.
knots, v. 56.
knuist, m.
knuppel, m. 328.

koë, v.
koek, (voorwerp) m. (stof) v. 325.
koekoek, m.
koelte, v. 325.
koepel, m. 328.
koers, m.
koets, v.
kof, v. 325.
koffer, m. 328.
koffie, v. 48, 325.
kog, v.
kogel, m. 328.
kok, 25, 82.
koker, m. 328.
kolder, m. 328.
kolibri, m. 48.
klok, v.
kolom, v.
kolos, m.
kom, v.
kombuis, v.
komedie, v. 48, 70.
komeet, v. 25.
komfoor, o. 25.
komijn, m. 35.
komkommer, v. 328.
kommer, m.
kommies, m. 70.
komst, v.
konijn, o. 35.
konkel, v. uitz. op 328.
kooi, v.
kook, v.
kool, v. 25.
koonenij, v. 35.
koon, v.
koop, m. 324.
koopman, m. 88.
koor, o. 25.
koord, -e, v. 325, o.
koorts, v.
koot, *kooten*, v.

kop, m.
koper, o. 25.
kopie, v. 58, 325.
koppel, (band) v. (paar) o.
koraal, (stof) o. (voorwerp) v.
koren, *koorn*, o. 60, 26.
korf, m.
kornet, (persoon) m. (muts) v.
korrel, v. uitz. op 328.
korst, v.
kost, m.
kotter, m. 324.
kous, v.
kouter, o.
kouw, v.
kozijn, o.
kraag, m.
kraai, v.
kraam, v.
kraan, v.
krah, -be, v. 329.
krabbel, v. uitz. op 328.
kracht, v.
krakeling, m.
kram, v.
kramp, v.
krans, m. 57.
krant, v.
krap, v.
kras, v.
kreeft, m.
kreek, v.
kregel, 25.
krekel, m. 328.
krent, v.
kreuk, v.
kreukel, v. uitz. op 328.
krib, -be, v. 329.
kriek, v.
kriel, (uitschot, kleingoed) o.
krijg, m.
krujt, m.
kring, m.

- kris*, v.
krocht, v.
kroeg, v.
kroes, m.
krokodal, m.
kronkel, m. 328.
kroon, v.
kroos, v. 325.
kroot, v.
krop, (gezwel) m. (sla) v.
kruid, (gewas), *kruit* (poeder).
kruien, 141.
kruik, v.
kruiling, m.
kruim, v.
kruimel, v. uitz. op 328.
kruin, v.
kruisen, 59.
kruk, v.
krul, v.
kuch, v.
kudde, v. 325.
kuif, v.
kuil, m.
kuisch, 59.
kuit, v.
kuiter, v. 324.
kunde, v. 329.
kunne, v. 329.
kunst, v.
kurk (voorwerp) v. (stof) o. 327.
kus, m.
kust, v.
kuur, v.
kwaad, 100.
kwaal, v.
kwab, -be, v. 329.
kwak, m.
kwakkel, m. 328.
kwanselen, 57.
kwartel, m. 328.
kwast, m.
kwee, v. 25.
- kweeken*.
kweekeling, m. v. 326.
kweken, 25.
kwets, v.
kwetsen, 56.
kwetsuur, v.
kwijt.
kwispedor, o.
kwispel, m. 328.
laag, v.
luan, v.
laars, v.
labbei, v.
lach, m. 328.
ladder, v.
lade, v. 326.
lafenis, v. 329.
lakei, m. 33.
lam, o. 327.
lambrizeering, v. 25.
lamp, v.
lamprei, v.
landouw, v.
landschap, o. 332.
lans, v.
lantaarn, v. 60.
lap, m.
lasschen, 59.
last, m.
laster, m. 328.
lat, v.
laten, 143.
latijn, o. 35.
lava, v. 325.
laveeren, 25.
lavendel, v. 328.
lazuur, zie *azuur*.
ledekant, o. 25.
leder, o. 327.
ledig.
leed, 25.
leek, m. 25.
leelijk, 25.

leem, o. 25.
leenen, 25.
leep, *leeper*.
leeren, *leerde*. 241, 284.
leest, v.
leeuw, m.
leeuwerik, m. 53.
leger, m. 25, 328.
lei, v.
lelie, v. 48.
lemmer, (kling) o.
lemmet, (katoenen pit) o.
lende, v. 329.
leng, v.
lenigen.
lens, 25, 57.
lente, v. 329.
lepel, m. 328.
les, v.
lessen, 59.
lessenaar, m. 328.
letsel, o. 330.
letter, v. uitz. op 328.
lettergreep, v.
leven, 25.
levend, *levendig*.
lever, v.
leveren, 25.
lid, o. 81.
liebaard, (leeuw) m. 328.
lied, o. 85.
liefde, v. 325.
liefkoozen, 25.
lier, v.
van lieverlede, 25.
lij, v.
lijden. 140.
lijf, 34.
lijk, o.
lijken, 284.
lijm, v. o. 34, 325, 327.
lijn, v. 34.
lijst, v. 35.

lijster, v. uitz. op 328.
linde, v. uitz. op 324.
liniaal, v. o.
linie, 48.
links, -sch, 59.
lip, v.
lis, v.
lisch, o. 59.
list, v.
livrei, v. 33.
loensch, 59.
loer, m.
lof, m,
logen, v. uitz. op 328.
lombard, m.
lommer, v. uitz. op 328.
lomp, v.
long, v.
lonk, m.
lont, v.
loochenen, 25.
lood, 25.
loods, m. 56 (schuur). v.
loog, v. 325.
loogen, *loofde*.
loonen, *loonde*.
loop, m. 324.
looper, m. 328.
loot, *loten*, v.
loover, o.
loozen, *loosde*.
lor, v.
los, m. (dier).
los, 59.
lot, o. 25.
loterij, v. 329.
loven, *loofde*, 25.
lucht, v.
luifel, v. uitz. op 328.
luiwaard, m.
luim, v.
luister, m. 328.
luit, v. 325.

lust, m. 324.
luur, v.
luwe, v. 329.
maag, v. (verwant) m. v. 326.
maagd, v.
maagschap, v. 332.
maak, v.
maal, (maaltijd) v. (reiszak) o.
maan, v.
maand, v.
maar, v. 325.
Maart, m. 324.
maas, v.
maat, v. (makker) m. v.
macht, v.
made, v. 325.
madelief, v.
magazijn, o. 35.
magneet, -eten, m. 25.
majesteit, v.
makreel, m. 25.
mal, m.
malie, v. 38.
malloot, -oten.
malsch, 59.
malvezij, m. 35, 324.
mama, 52.
mand, v. 52.
mangel (werktuig) m. (gebrek) o.
manier, v.
mantel, m. 328.
mark (landstreek) v. (gewicht) o.
markt, v.
marmel, (steen) m. (stof) o.
marmot, v.
mars, v.
marsch, m. 89.
marsepein, o. 33, 327.
masker, o.
massa, v. 52.
mast, m.
mat, v. (munt) m. 324.
matras, v.

matrijs, v. 25.
mede, v. 325, 329.
mededoogen, o.
medicijn, v. 35.
meekrap, v. 325.
meenen, 25.
meerle, merel, v. 60.
mees, meezen, v.
meeuw, v.
Mei, m. 324.
meid, v. 32.
meineed, m.
melaatsch, 59.
melis, 325, 25.
melk, v.
meloen, m. 325.
menie, v. 48.
menig, 25.
mensch, m. 59.
mep, m.
mergel, v. 325.
merrie, v. 48.
mest, m.
meter, v. 25, 325 (el) m. 328.
metgezel, m. 324.
meug, v.
middel, o. (middellijf) v.
mier, v.
mijl, v. 35.
mijmeren, mijmerde.
mijn, v. 35.
mijt, v.
mijter, m.
millioen, o.
milt, v.
min, v.
minuut, v.
mist, m.
mis, v.
missen, 59.
mist (nevel) m.
modder, v. 325.
moed, m.

moelial, m. v. 326.
moer, v. (moeras) o:
moeras, o.
moes, o.
mof, v.
moffel, m. 328.
mogen, 25, 161.
moker, m. 328.
mol (dier) m. (bier) v.
molen, m. 328.
molm, m.
mond, m.
monnik, 33.
moord, m.
moot, v.
mop, v. (hond) m.
morel, v. 325.
morgen, m. 328.
mortel, v. 325.
mortier, m.
mos. o. 59.
mosch, *musch*, v. 59.
moskee, v. 25.
mossel, v. uitz. op 328.
most, m. 325.
mostaard, *mosterd*, m. 325.
mot (worm) v. (molm) o.
motto, o. 52.
mout, o.
mouw, v.
mudde, v. o.
mulg, v.
mul, (schoeisel) v., (dier,
 bek) m.
muis, v.
mul. v. 325.
mummie, v. 48.
munt, v.
murw.
muskaat, v. 325.
muskadel, v. 325.
musket, o.
muskus, v.

muts, v.
mutsaard, m. 328.
muur, m.
muur (kruid) v.
muziek, *muzikant*, 48
naad, m.
naaf, -ve, v. 329.
naald, v.
naam, m.
na, *naar*, 296.
nacht, m.
nachtegaal, m.
nagel, m.
nakomeling, m. v. 326.
nap, m.
nar, m., (slee) v. 333.
narcis, v.
nardus, v. 325.
natie, v. 48.
natuur, v.
nazaat, m. v. 326.
neb, -be, v. 329.
nectar, m. 325.
neder, *nederig*, 25.
neef, m. 21.
neep, *nepen*, v.
neet. v. 25.
negen.
negenooog, v. 333.
neger, m. 25.
neigen, (overhellen)
nek. m.
nerf. v.
nesch, *nesk*, (dwaas) 59.
nestel, m. 328.
netel, v. uitz. op 328.
neus, m.
nevel, m. 25, 328.
nevens, 328.
nier, v.
nijd, m.
nijgen (buiigen), 140.
nijver, m. 328.

- nimf*, 325.
nis, v.
nobel, m. 325, 328.
nochtans.
nok, v. (strik) m. 324.
nood, m.
nooden, *noodigen*.
noodhulp, m. v. 326.
Noor, *Noren*, m.
noot, v. 25.
noot (vrucht), v. 25.
nop, v.
nopen, 25.
nuk, v.
nul, v. 325.
oblie, v. 48, 329.
ocean, m.
ochtend, m.
October, m. 324.
oefenen, 53.
oester, v. uitz. op 328.
over, m. 328.
oir (orfgenaam), m.
oker, v. 325.
oksel, m. 328.
olie, v. 48, 329.
olifant, m. 48.
olijf, m. (boom) v. (vrucht) 35.
oliesel, o.
olm, m. 325.
once, v. o.
onderhevig, 25.
ongel, v. uitz. op 328.
ontbereren, 25.
ontsteltentis, v. 329.
ontvleezen, 59.
oog, o. 25.
oogenblik, m. o. 333.
oogst, m.
ooi, v.
ooievaar, m.
oolijk, 25.
oom, *oomen*, 83.
- oor*, o. 25.
oorlam, m.
oorlog, m. 25.
oort, o.
Oost, (nl. Indië) v. 333.
 (Oosten) o.
orde (regelmaat) v. 329.
order (bevel) v. uitz. op 328.
orkaan, m.
os, m. 324.
otter, m. 228.
ouderdom, m. 331.
ouwel, m. 328.
oven, m. 328.
overbodig.
overste, 92.
paal, m.
paars, 59.
pacht, v.
padde, v. 329.
pakkage, v. 329.
paleis, v. 33.
palet, o. (speeltuig) v.
paling, m. (stof) v. 325.
palm, v. (boom) m. 322.
pan, v.
pantalon, v.
pantser, m. 328.
pantoffel, v. uitz. op 328.
pap, v.
papegaai, m.
parel, v. uitz. op 328.
Parnas, m. 324.
parochie, v. 48, 329.
parool, v. 25.
part (deel) o. (poets) v.
partij, v. 329.
paruik, v.
pas, v. (tijdstip) o.
pascha, v.
paschen, v. 59.
passaat, m.
passer, m. 328.

- passie*, v. 329.
pastei, v. 33.
paternoster, o.
patrijs, m. 35.
patroon (persoon) m. (lading)
 v. (model) o. Vgl. 25.
pauw, m. 92.
pauw, m.
paviljoen, o.
peen, *penen*, v.
peer, *peren*, v. 25, 325.
pees, v. *pezen*.
peet, m. v. 326.
pegel, m. 25, 328.
peil, o. 32.
peinzen, 31.
pekel, v. 325, (zee) o.
pelikaan, m.
pels, m.
peluw, v. 329.
pen, v.
penning, m.
pens, v.
penseel, o. 25.
peper, v. 329.
pers, v. 57.
perzik, v. 325, (boom) m. 324.
pest, v.
pet, v.
peter, m. 324.
peterselie, v. 25, 325.
petroleum, v. 325.
peul, v.
philosoof, *philosophie*, 70.
piano, v. 52.
piaster, m. 324.
piek, v.
pier, v.
pij, v.
pijl, m. 35.
pijn, v. (boom) m. 324.
pijp, v. 35.
pil, v.
pilaar, m. 328.
pimpel, m. 348.
pin, v.
pink, (vaartuig) v. (rond) m.
 v. 326.
pinkster, uitz. op 328.
pint, v.
pip, v.
pippeling, m.
pistool, (munt) v. (schietgeweer)
 o. v. 325.
pit, v. (merg) o.
plaag, v.
plaat, v.
plaats, v.
plak, v.
planeet, v. 25.
plank, v.
plant, v.
plantage, v. 329.
plas, m. 59.
plassen, m. 59.
platina, o. 327.
plavei, v. 33.
plecht, v.
plegen, 163.
pleister, v. (gips) o.
pleiten, 33.
pleizier, 33.
plek, v.
plicht, m.
ploeg, m. (aantal werklui) v.
plooi, v.
pluim, v.
pluis, v.
pluizen, 148.
poel, m.
poes, m.
poets, v.
pof, m.
pogen, 25.
pok, v.
polder, m. 328.

polemiek, v.
polijsten, 35.
pols, m. 57.
pomp, v.
pons, v. 59.
pont, v.
pool, v.
poort, v.
poos, v.
poot, *pooten*, m., (spruit) v. 25.
poover, 25.
poozen, 25.
pop, v.
porselein, o. 33 (gewas) v. 33.
post, o. (wijn) m. 324.
post, m., (posterij) v.
pot, m.
potasch, o. 325.
poten, 25.
praal, v.
praam, v. 324.
pracht, v.
praktijk, v. 35.
prauw, v. 324.
prediken, 25.
preek, v. 25.
prei, v. 333.
prent, v.
prevelen, 25.
priëel, 25.
priem, m.
priesterschap, zie 332.
prij, v.
prijken, 34.
prik, m. 324.
prikkel, m. 328.
prins, m. 57.
prinses, v.
proef, -ve, v. 329.
profeet, m. 25.
profijt, o. 35.
pronk, m.
prooi, v.

prop, v.
pruik, v.
pruim, v. 325.
prul, v.
psalm, m.
psalter, o.
pudding, m.
pui, v.
puik.
puist, v.
punt, o. (leesteeken), (spits) v.
put, m.
putter, m. 328.
ra, v.
raad, m. 328.
raaf, v.
raak, v.
raam, m. (venster) o.
raap, v.
(honing)raat, v.
rabarber, v. 325.
rabbijn, m. 35.
rad, o. 85.
radijs, v. 35.
raden, 143.
rafel, v. uitz. op 328.
rakel, m. 328.
ramenas, v. 325.
rammeien.
ramp, v.
rand, m.
rang, m.
rank, v.
ranonkel, v. uitz. op 328.
rans, 59.
ransel, 59.
rapier, o.
ras, o. 59.
ras, *rasch*, 59.
rasp, v.
rat, v.
ratel, m. 328.
ravelijn, o. 35.

reaal, m. 324.
rede, v. 320.
reden (oorzaak, verhouding)
 v. 83.
ree, v.
reede, v. 25.
reeder, 25.
reeks, v.
reep, m.
reet, v. 25.
referein, o. 33.
regel, m. 328.
regen, m. 328.
rei, (koor) m.
reiger, m. 328.
reis, -ze, v. 329.
rekel, m. 328.
rekenen, 25.
ren, m. 328.
renet, v. 35.
rest, v.
reu, m. 324.
reuk, m.
reutel, m. 328.
reuzel, (stof) o. (net) m.
reven, 25.
rib, -be, v. 329.
ridderspoor, (bloem) v.
riem, m.
rif, o. 81.
richel, v. uitz. op 328.
rij, v. 36.
rijf, (hark) v. 36.
rijk, 34.
rijkdom, m. 331.
rijm, m. 34.
rijp, 34.
rijs, o.
rijst, v. 35, 329.
rijzig, 36.
rimpel, m. 328.
ring, m.
rinkel, m. 328.

riool, o. 25.
rivier, v.
rob, m.
robijn, (steen) m. (stof) o. 324.
roes, m.
roest, m.
roffel, m.
rog, m.
roef, v.
roem, m.
roep, m.
roerdomp, m.
rok, m.
rol, v.
roman, m. 25.
romp, m.
rondas, v.
rood, 25.
roof (korst), *roven*.
roof, m. 328.
rook (damp) m. (hooistapel) v. 25.
room, m.
roomen.
roos, v. 25.
rooster, m. 328.
rot, v.
rotting, m.
rouw, m. 325.
rozelaar, m. 328.
rozijn, v. 35.
rug, m.
ruif, v.
ruiker, m. 328.
ruin, m. 324.
ruine, v. 48, 329.
ruischen, 59.
ruit, v.
ruiting, v.
ruk, m. 324.
rum, v. 325.
run, (eikenbast) v. 325.
rups, v.
rust, -e, v. 329.

- rusting*, v. 329.
ruzie, v. 329.
saai, o. 327, 327.
sajet, v. o. 325, 327.
sabbat, m.
sabel, v. (dier) m.
sacristein, m. 33.
sacristie, v. 329.
saffier, m. (steen) o. (stof) 326, 327.
saffraan, v. 325.
(ver)sagen, *(ver)saagde*.
salade, v. 329.
salamander, m. 328.
salie, v. 329.
salpeter, v. 327.
salvo, o. 52.
samen, *te zamen*.
sammelen, *sammelde*.
sandaal,
sant, m. 324.
sas, o.
sater, m. 324.
saucijs, v. 325.
saus, v. 325.
sausen, 57.
savonet, v.
schaaf, v.
schaar, v.
schaard, -e, v. 329.
schaars, -sche, 59.
schaats, v.
schabel, v.
schabrak, v.
schacht, v.
schade, v. 329.
schaduw, e, v. 329.
schako, v. 52.
schal, m.
schalie, v.
schalksch, 59.
schalm, m.
schalmei, v.
- schandaal*, o.
schans, v. 57.
schar, -re, v. 329.
schat, m.
schedel, m.
scheede, v.
scheel, 25.
scheen, v. 25.
scheerling, v. 325.
schei, v. 325
schel, v.
schelen, 25.
schelf, -ve, 329.
schelp, v.
schemer, m. 328.
schenkage, v. 329.
schengel, m. 328.
schennis, v. 329.
schep, m.
schepel, o.
schepeling, m. v. 326.
schepen, m. 25.
scheppen, 144.
schepter, m. 328.
scheren, 144.
scherf, v. 329.
scherm, (bescherming) v.
 (schut) m.
scherts, v.
schets, v.
scheurbuik, v.
scheut, m.
schicht, m.
schijf, v.
schijn, m. 324.
schik, m.
schil, v.
schilderij, v. o. 329.
schildwacht, (persoon) m. 324.
 (wachters) v.
schilfer, v. uitz. op 328.
schim, v.
schimmel, (paard) m. (plant) o.

- schimp*, m.
schinkel, 328.
schip, o. 81.
schipbreuk, v.
schipbreukeling, m. v. 316.
schoen, m.
schoer, (schouder) m.
schoffel, v. uitz. op 328.
schoft (persoon) m. schouder,
 v. werktijd v.).
schol, v.
scholen, 25.
scholier, 25.
schommel, m. 328.
schonk, v.
schoof, v. 25.
schoon, *schooner*.
schoener, m. 325.
schoor, m. 324.
shoot, m. *shooten*.
schop, (stoof) m. 328, (schom-
 mel) v.
schoren, 25.
schorpioen, m.
schors, v.
schorsen, 57.
schort, v.
shotel, m. 328.
schots, v. 56.
schots, -sch, 59.
schouder, m. 328.
schout-bij-nacht, m. 89.
schouw, v.
schraag, v.
schrab, v.
schram, v.
schrank, v.
schransen, 57.
schrap, v.
schrede, v. 329, 25.
schreef, v.
schreeuw, m. 328.
schrift (bijbel) v. (geschrift) o.
- schrijtuur*, v.
schrijdelings, -sch, 59, 197.
schrijn, o. 35.
schrik, m.
schroef, v.
schromen, 25.
schrompel, v. uitz. op 328.
schroom, m.
schub, -be, v. 329.
schuif, v.
schuier, m. 328
schuins, -sch, 59.
schuit, 325.
schuld, v.
schurft, v. o.
schutting, v. 329.
schuur, v.
scorbut, o.
secretaris, m. 53.
sedert, 25.
segriyn, o. 35, 327.
sein, o. 33.
seizoen, o. 33.
sekse, v. 329.
sekte, v. 329.
selderij, v. 33.
September, m. 324.
serafijn, m. 33.
serge, v. 325.
sering, v.
sfeer, v.
sier, v.
sieraad, o. 88.
sigaar, v.
sijfelen, 33.
sijpelen, 34.
sijs, m.
sijsje, o. 35.
sik, v.
sikkel (werktuig) v. (munt) m.
 324.
sim, v.
sinds, 56.

singel, m. 328.
sintel, m. 328.
sireen, v. 25.
sjees, v. 25, 33.
sjerp, v.
sjouw, v.
slaafs, -sch, 59.
slaap, m. 328.
slab, -be, v. 329.
slacht, v.
slag, m. 324 (soort) o.
slak, v.
slang, v.
slede, v. 329.
slee, v.
sleep, m. 328.
slepen (gesleept worden), *sleepen* (voorttrekken).
sleet, v.
slei, v.
slemp (drank) v. (brasserij) m. 324.
slendriaan, m.
slenter, m. 328.
slentel, m. 328.
slib, -be, v. 329.
slier, m.
sliet, v.
slijk, o. 34.
sljm, o. 34.
sljytage, v. 329.
slinger, m. 328.
slinks, -sch, 29.
slip, v.
slobbe, v. 329.
sloep, v.
slof, v.
slok, m. 328.
sloof, m. v. 25, 326.
sloof, *slooven* (voorschoot) v.
sloop, *sloopen*, v.
sloopen, *sloopte*, 26.
sloot, v. 25.

slorp, m.
sluier, m. 328.
sluimer, m. 328
sluis, v. 27.
slurf, v.
smaad, m. 324.
smacht, v.
smak, m. (schip) v. 325.
smaragd, (steen) m., (stof) o.
smeden, *smeedde*, 25.
smeeken, 25.
smeren, *smeerde*.
smet, v.
smid, m. 81.
smidse, v. 329.
smijt, v.
smoken, *smookte*, 25.
smook, m. 328.
smoren, *smoorde*.
smuk, m. 328.
smul, v.
snaar, v.
snak, m. 328.
snap, m.
snaphaan, m. 333.
snars, v. 27.
snauw, m. 328.
snauw, v. 325.
snavel, m. 328.
sneb, -be v. 329.
snede, v. 23.
snedig, 25.
snees, (twintigtal) o.
sneeuw, (blankheid) o.
snel, v.
sneven, *sneefde*.
snik, m. 328.
snik, (vaartuig) v. 325.
snip, v.
snipper, v. uitz. op 328.
sniit, m.
snoek, m.
snoet, m.

spruit, v.
spui, o.
sput, v.
slaaf, v.
staak, m. 324.
staar, v.
staart, m.
staat, m.
staatsie, v. 329.
stad, v. 21.
staf, m.
stag, o.
stal, m.
stam, m.
stamper, m. 328.
stand, m. 324.
stander, m. 328.
stang, v.
stank, m. 328.
stap, m. 328.
stapel, m. 328.
statie, v. 329.
stede, v. 329.
stedeling, m. v. 329.
steeg, v.
steek, m. 328, 25.
steel, m. 25.
steen, m. 25.
stegel, m.
steiger, m.
steil, 32.
stek, v.
stekel, m. 328.
stekeling, m.
stel, o.
stelt, v.
stem, v.
stempel, m. 328.
stenen, 25.
steng, v.
stengel, m. 328.
stenograaf, m. 70.
ster, -re, v. 329.
sterfelijk, 60.

sterveling, m. 328.
steun, m. 329.
stevel, m. 25, 328.
steven, m. 328.
stevig, 25.
stift, v. (sticht) o.
stijf, *stijver*.
stijfsel, v. 326, 327.
stijl, m. 35.
stip, v.
stippel, v. uitz. op 328.
stoel, m.
stoep, v.
stoet, m. (brood) v.
stof, (stuifzand) o. (stoffage) v.
stok, m. 328.
stoken, *stookte*.
stolp, v.
stomp, v. (stoot) m.
stond, m. *stonde*, v.
stoof, v. 25.
stoel, v. 25.
stoom, m. 25.
stoop, v.
stoornis, v. 329.
stoot, m. 328.
stooter, m. 324.
stop, v.
stoppel, m. 328.
storen, *stoorde*, 25.
storm, m. 328.
stoven, 25.
straal, m.
straat, v.
streek, m. 328. (list) v.
streelen.
streep, v. 25.
streng, v.
strengel, 328.
striem, v.
strijd, m. 328, 36.
strik, m.
stronk, m.
stroo, o. 25.

- strook*, v.
strooken, 25.
stroom, m. 25.
stroopen, 25.
strop, m.
strot, m.
struif, v.
struik, v.
struis, m. (loodwit) v. 325.
stuik, m.
stuip, v.
stuit, m. (lichaamsdeel) v.
stuiter, m. 328.
stulp, v.
stut, m. 328.
stuur, o.
stuursch, 59.
suiker, v. 325.
sul, m.
smak, m. (vaartuig) v. 328, 329.
taak, v.
taal, v.
taart, v.
taats, v.
tabak, v. 325.
tabbaard, m. 328.
tabernakel, m.
taf, v. o.
tafel, uitz. op 328.
tak, m.
taks, m. (taak) v.
talie, v.
taling, m.
talk, v. 325.
talmud, m.
tamarinde, v. vgl. 325.
tamboer, (persoon) m. (trom-
 mel) v.
land, m.
tang, v.
tangens, v.
tap, m.
tapijt, o. 35.
taptoe, v.
- tarbot*, v.
tarief, o. 48.
tarra, v.
tarwe, v.
tas, m. 59.
tasch, v. 59.
tast, m. 328.
taxis, m.
teeder.
teef, v.
teek, m.
teeken, o. 25.
teelt, v.
teen, m. 25.
teen, (twijg) v. 25.
teer, o.
teerling.
tegel, m. 25.
tegen, 25.
teil, v.
teisteren, *teisterde*.
tekst, m.
tel, m. *telle* (paard) v.
telegraaf, v.
telen, *teelde*, 25.
telg, v.
teling, m. 25.
temen, *teemde*.
tempel, m.
temper, m.
tenor, m.
tent, v.
tepel, m. 328.
teren, *teerde*.
term, m. 328.
termijn, m. 35, 328.
terp, v.
terpentijn, v. 35.
terrein, o. 33.
terts, v.
test, v.
teug, v.
teugel, m. 328.
tevens, 25.

tevergeefs, 63.
thans, 59.
thee, v. 325.
theriakel, v. 325.
tichel, m. 328.
tij, o.
tijd, m.
tijgen, 140, 141.
tijger, m. 328.
tijloos, v.
tijm, m.
tik, m. 328.
til, m. 328. (ophaalbrug, dui-
 ventil) v.
timber, m. 328.
tin, o.
tinne, v. 329.
tint, (wijn) m. (kleur) v.
tip, m.
tiran, *tyran*, m.
tiretein, o. 33.
titel, m. 328.
tittel, m. 328.
tjalk, v. 325.
toast, m.
tobbe, v. 329.
tocht, m.
toer, m.
toets, m.
tol, m.
tolk, m.
ton, v.
tondel, *tonder*, o.
tong, v.
tonijn, m.
toog, v.
(be)toogen.
tooi, m. 328.
toom, m.
toomen.
toon, m. *toonen*, *tonen*, 25.
tooneel, o. 25.
tooneelist, 25.
toorn, m. 60.

toorts, v.
top, m.
topaas (steen) m. (stof) o. 25, 327.
tor, v.
toren, m. 326.
torsen, 59.
tortel, m. v. 326.
touter, m. 328.
traan. (oogvocht) m., (visch-
 olie) v. 325.
tralie, v. 48.
trap, m., (trappen) v.
tras, o. 327.
trechter, m. 328.
tred, m. 328.
trede, v. 329.
treeft, v.
trek, m.
tref, m. 328.
treffelijk, 60.
treil, m.
trein, m. 33.
trek, m. 328.
trens, v.
trenzen, 57.
treuzel, m. v. 325.
trezoor, o. 25.
triangel, m. 328.
trielje, v. 329.
trijp, o. 35.
trillioen, o.
triomf, m.
trits, v.
troef, v.
troep, m.
troffel, m. 328.
trog, m.
trom, v.
trommel, v. uitz. op 325.
tromp, v.
trompet, v. 325.
tronen, (zetelen) 25.
troonen, (lokken).
tronie, v. 329.

- tronk*, m.
troon, m. 25.
troost, m. 328.
tropee, v.
trots, v.
trots, -sch.
trouw, v.
truweel, o. 25.
tuberoos, v.
tucht, v.
tuil, m.
tuin, m.
tuischen, 59.
tuit, v.
tulp, v.
turf, (voorwerp) m. (stof) v. 325.
turkoois (steen) m. (stof) o.
tusschen, 59.
tuelsing, m. v. 326.
twijfel, m. 328.
twijg, v. 34.
twijnen.
twist, m. 328.
ui, m.
uier, m. 328.
uil, m.
uitweiden.
ulevel, v.
universiteit, v. 33.
unster, v. uitz. op 328.
uur, *ure*, v. 329.
uwenthalve, 60.
vaag, v.
vaak, m. 328.
vaalt, -e, v. 329.
vaam, m.
vaan, v.
vaars, v.
vaart, v.
vaas, v.
vacantie, v. 329.
vacatie, v. 329.
vacht, v.
vadem, m. 328.
- vadsig*.
val, m. 328.
val, -le, v. 329.
valk, m.
vallei, v.
van, m.
vandaag.
vang, v.
vangst, v.
vanhier, 63.
var, m. 328.
varen, v. uitz. op 328.
vasten, v. uitz. op 328.
vazal, 324.
vedel, v. uitz. op 328.
veem, v.
veer, v. overvaart, o.
veete v. 329.
vegen, *veegde*, 25.
veil, (te koop).
veilen, (te koop aanbieden).
veilig, 21.
veinzen, 31.
velen, 25.
velg, v.
ven, v.
venijn, o. 35.
venkel, v. 325.
vennoot, *vennooten*.
venster, o.
verdedigen, 25.
verf, v.
verflensen, 57.
vergeefs, -sch, 59.
vergiffenis, v. 329.
vergif, *vergift*, o.
verhelen, 25.
verheveling, 25.
verkeeren, 25.
verkie(s)lijk, 60.
verlangst, v.
verlegen, 25.
vermeien. (*zich*-)
vermiljoen, o. 327.

vernissen, gevernist.
verrassen, verraste, 59.
vers, o. 57.
versch, 59.
verschrikken, 137 (overg.) ver-
schrikte, heb verschrikt.
vertoog, vertoogen, o.
vervelen, 25.
verven, verfde.
verwante, m. v. 326.
verweeren, (verwederen) 25.
verweren (verdedigen) 35.
verzenen, v.
versieren (verdichten), (op-
toeien).
vesper, v. uitz. op 328.
vest, -e, 329.
vesting, v. 329.
vezel, v. 25.
vierschaar, v. 333.
vies, 59.
vijf, 34.
vijand, m.
vijg, v. 325.
vijl, v. 34.
vijver, m. 35.
vijzel, m. 328.
vijzel, (schroef) v.
vim, v.
vin, v.
vinger, m. 328.
vingerling, m.
vink, m.
riolier, 325.
viool, v. 25.
visch, (voorwerp) m. (stof) v.
vizier, 83.
vlaag, v.
vla, v. 82, 329.
vlag, v.
vlak, v. (vlakke) o.
vlam, m.
glas, o. 59.
vlecht, v.

vleesch, o. 59.
vleet, v.
vlegel, m. 25, 328.
vleien (fleemen).
vlek, v.
vlerk, v.
vleug, v.
vleugel, m. 328.
vlieg, v.
vlieger, m. 328.
vlier, v.
vliering, v.
vliet, m.
vlijen, (gelegen komen).
vlijm, v.
vlijt, v.
vloed, m.
vloek, m.
vloer, m.
vlok, v.
vlonder, vonder, vondel, m. 328.
vloo, v.
vloot, v. 25.
vlucht, v.
vocaal, v.
vod, -de, v. 329.
voeder, m. 328.
voeg, v.
voer, o.
voerage, v. 329.
voering, v. 329.
voet, m.
vogel, m.
vond, m. vondst, v.
vondeling, m. v. 326.
vondst, v.
vonk, v.
vonnis, o.
vont, v.
voor, vore, v. 25, 329.
voorloop (stof) v. 325.
voorwaarts, -sch, 197.
voos, 59.
voren, m. 25.

- vork*, v.
vorm, m. 328.
vorsch, m. 59.
vorst (persoon) m. ('t vriezen)
 v. (bovenste van 't dak) v.
vos, m. 59.
vouw, v.
vraag, v.
vraat, m.
vracht, v.
vragen, 146.
vrede, m. 329.
vrees, -ze, 25, 329.
vreezen, *vreesde*,
vreten, 139.
vreugde, v. 329.
vrij, *vrijer*.
vrijage, v. 329.
vrijdom, 331.
vrijen, 140.
vroedschap, v. 332.
vroolijk, 25.
vroom, 25.
vrucht, v.
vuilnis, v. *vullis*, o.
vuist,
vuns, 59.
waag, v.
waaien, 146.
waaiër, m. 328.
waan, m.
waar, v.
waard. (land) v.
waarde, v. 329.
waardij, v.
waas, o.
wacht, (persoon) m.
wade, v. 329.
wafel, v. uitz. op 328.
waggon, m.
wake, v. 329.
wal, m.
walg, m.
walgljik, 60.
- walm*, m.
walrus, m.
wals, v.
wam, v. (buik).
wan, v.
wand, m.
wandel, m. 828.
wang, v.
want, o. (handschoen) v.
war, v.
warande, v. 329.
warmte, v.
wars, 59.
was, *wasch*, v. 59.
wasdom, m. 331.
wasem, m. 328.
wasschen, 59.
wassen, 59.
wat, v.
watten, v.
web, v.
wed, v.
wederzijds, -sch, 59.
wee, o. 25.
weede, v. 25.
weedom, m. 331.
week, v.
weeken, 25.
weelde, v. 329.
weenen, 25.
wees, m. v. 25, 326.
weet, v.
weg, m. (brood) v.
wegen, 144.
wei, v. 33, 325.
weide, v. 329.
weiden, *weidde*.
weiman, *weitasch*, 333.
weifelen, *weifelde*.
weigeren, *weigerde*.
weinig, 30.
weit, v. 325.
wekelyks, -sch, 59, 197.
wel, v.

welig, 25.
welvoegelijk, 60.
wen, v.
wenk, m. 328.
wenkbrauw, v.
wensch, 59.
wereld, v.
werelds, -sch, 59.
weren, 25.
werf, v.
werken, 163.
wervel, m. 323.
wesp, v.
West, o. (nm. Indië) v.
wet, v.
wetering, v.
weven, 25.
wezel, v. uitz. op 328.
wieg, v.
wieling, v. 329.
wig, -ge, v. 329.
wijd, 24.
wijf, o. 34.
wijk, v. 35.
wijl, v. 34.
wijn, m. 35, 325.
wijs, -ze, 329.
wijs, *wijzen*, 59.
wijten, 140.
wijwater, *wijden*, (heiligen).
wijzen, 140.
wik, v.
wil, m.
wildernis, v. 329.
wilg, m. 324.
wimpel, m. 328.
wind, m.
windas, o.
winkel, m. 328.
winst, v.
winter, m.
wip, v.
wisch, v. 59.
wisschen, 59.

wisse, v. 329.
wissel, m. 328.
woede, v. 329.
woeker, m. 328.
woestenij, v. 329.
woestijn, v.
wol, v.
wolf, m.
wolk, v.
wond, -e, v. 329.
wonen, 25.
worg, m. 328.
worm, m. 328.
worp, m. 328.
worst, v.
wortel, m. 328.
wraak, -e, v. 329.
wrak, o.
wraken.
wreed, *wreeder*.
wreef, v.
wreken, 145.
wrevel, m. 328.
wriemelen.
wrijven, 140.
wrikken, *wrikte*.
wringen, 137.
wroegen.
wrok, m. 329.
wrong, m.
wrongel, v. 325.
wulp, m.
wurm, m.
zaag, v.
zaak, v.
zaal, v.
zadel, m. 328.
zak, m.
zalf, -ve, v. 329.
zalm, m. 328.
zang, m. 328.
zanik, m. v. 326.
zebra, m. 52.
zede, v. 329.

zee, v. 25.
zeef, v.
zeel, *zeelen*, o.
zeelt, v.
zeem, o.
zeep, *zeepen*, v.
bezeeren, *zeer*, 25.
zefier, *zefir*, m.
zege, v. 25.
zegel, o. 25.
zegen (net) v. 25.
zegen (heilbede) m. 25.
zeil, o. 32.
zeis, v. 32.
zeisen, v. 32.
zeker, 25.
zemelen, v. 25.
zenuw, v. 329.
zet, m. 328.
zetel, m. 328.
zeug, -e, v. 325.
zeur, v.
zieltogen, *zieltoogde*.
zier, v.
zift, v.
zijd, 34.
zijde, v. 34.
zijde (kant) v. 34.
zijl, v. 34.
zijsje, o. 34.
zilverling, m.
zin, m.
zinking, v. 329.
zit, m. 328.
zode, v. 25.
zodiak, m. 328.
zoeken, 163.
zoen, m. 328.
zolder, m. 328.

zomer, m. 25, 328.
zon, v.
zondagsch.
zonde, v. 329.
zone, v. 25.
zoo, 25.
zoogen, 25.
zool, v. 25.
zoom, m. 25.
zoop, m. 25.
zorg, v.
zucht ('t zuchten) m. (ziekte) v.
Zuid o. (zuidelijke streek) v.
zuil, v.
zuip, v.
zuivel, o.
zult, v. o.
zuring, v. 325.
zusterschap, o. v. 332.
zwaai, m. 328.
zwabber, m. 328.
zwalp, m.
zwaluw, v.
zwam, o. (plant) v.
zwavel, v. 325.
zweem, m.
zweemen, *zweemde*.
zwoep, *zweepen*, v.
zwoer, v.
zweeten, 25.
zwelg, m.
zwengel, m. 328.
zweren, 144.
zwerf, m. 328.
zwezerik, m.
zwier, m. 328.
zwijsel, *zwijsen*, 140.
zwijsen, o. 34.
zwingel, m. 328.

D. K. ...

Bij de Uitgevers dezes ziet mede het licht:

ASSER, (Prof. Mr. T. M. C.) Schets van het Nederl. Handelsrecht; 3e, herziene druk	f 2,25
BARBIEUX, (Prof. H.) le livre des Demoiselles; Fransch leesboek voor Meisjesscholen. Aanbevolen door Mej. H. J. VON SCHUBERTZ, 2 St.	" 1,50
BRINK, (Dr. JAN TEN) Kleine Geschiedenis der Nederlandsche Letteren; 2e, geheel omgewerkte druk	" 1,90
COSIJN, (Dr. P. J.) Nederlandsche Spraakkunst, 2 stukken	" 2,—
1e stuk, <i>Etymologie</i> ; 6e druk	" 0,90
2e stuk, <i>Syntaxis</i> ; 5e druk	" 1,10
_____ Beknopte Nederlandsche Spraakkunst; 5e druk	" 0,90
_____ Oefeningen bij de Nederl. Spraakkunst; 6e druk	" 0,90
_____ Cacographie; 3e druk	" 0,60
DUBOIS, Histoire abrégée de la littérature française	" 1,40
FLIESSBACH, (Dr. F.) l'Echo de Paris. Eene verzameling van Fransche spreekwijzen, enz. 4e, verbeterde druk	" 0,75
GARRER, (Dr. A. H.) Oefeningen ter vertaling in het Latijn	" 1,25
HARTMANN, (J. J. F.) Inleiding tot de beoefening der Hoogduitsche Taal. Naar de leerwijze van LEBAHN; 2e, vermeerderde druk.	" 0,70
HEIS, (Dr. Ed.) Verzameling van Algebraïsche Vraagstukken. Vrij bewerkt naar het Hoogduitsch, door Dr. D. VAN LANKEREN MATTHES en J. W. TESCH; 4de, op nieuw herziene druk	" 1,80
Antwoorden op HEIS' Verzameling van Algebraïsche Vraagstukken, door Dr. D. VAN LANKEREN MATTHES en J. W. TESCH	" 0,75
HOEVEN, (A. VAN DER) Handleiding tot oefening in de verwoeging der Fransche werkwoorden	" 0,70
KOK, (A. S.) The Tragedy of King Richard III, by W. SHAKESPEARE; met verklarende aanteekeningen en eene beschouwing van het Treurspel	" 1,40
_____ The Tragedy of Julius Caesar, bij W. SHAKESPEARE; met verklarende aanteekeningen en eene beschouwing van het Treurspel	" 1,25
MOERKERKEN, (P. H. VAN) Biographical Outlines of English Literature	" 1,65
MÜLLER, (H. W.) Opstellen tot oefening in de Hoogduitsche taal	" 0,90
NOËL, (Ch.) Grammaire syntaxique de Langue Française. Arrangée par J. J. F. HARTMAN	" 1,90
OBERMULLER, (L.) Leitfaden beim Unterrichte in der Deutschen Literatur-Geschichte; 3e, vermehrte Auflage	" 1,25
OTTERLOO, (A. VAN) Nieuwere Aardrijkskunde	" 0,60
ROMBOUTS, (Dr. J. E.) Beginselen der Dierkunde, met aanwijzing der gewichtigste voortbrengselen uit het Dierenrijk. Met ruim 140 houtgravures	" 2,50
SASSE, (Dr. A.) Beginselen der Volkenkunde	" 0,80
SCHWARZ, (Dr. C. W. G. Ed.) Wörterbuch der deutschen Verben, Adjektive und Präpositionen; 2e, wohlfeile Ausgabe	" 0,90
VEN, (Dr. E. VAN DER) Beginselen der Kosmographie. 3e, herziene druk	" 1,50
VINCKERS, (Dr. J. BECKERING) Engelsche spraakkunst, 1e stuk. <i>Uitspraak</i>	" 2,50
VINK, (K. H.) Oefeningen ter toepassing van de Regels der Engelsche taal; 2e, herziene druk	" 0,75
VLIET, (Dr. J. VAN DER) Opstellen ter vertaling in het Grieksch	" 1,80
WESSELDIJK, (G.) Leichtere niederländsche Aufsätze, zum Uebersetzen	" 0,90
WINKEL, (Dr. JAN TE) Overzicht der Nederlandsche Letterkunde	" 0,80

